

**การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและผลกระทบ
ทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์**

วิทยานิพนธ์

ของ

สมศักดิ์ ทะระรัมย์

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร**

กุมภาพันธ์ 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**A STUDY OF BEHAVIORS OF USING CREDIT CARDS FOR
FARMERS AND ITS IMPACT OF ECONOMIC POLICY ON
CREDIT CARDS FOR FARMERS IN KRASANG DISTRICT,
BURIRAM PROVINCE**

SOMSAK TARARAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Economics Program in Political Economics and Governance

February 2016

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายสมศักดิ์ ฑะรรัมย์
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ดร.เกรียงศักดิ์ โชควรรกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา รักการศิลป์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ปาโนรัมย์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จีวัฒนา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร และผลกระทบ ทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	สมศักดิ์ ทะวารัมย์		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา รักการศิลป์	ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ปาโนรัมย์	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร		
สถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2559		

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 2) ศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) ศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ใช้นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าที่ (t – test) One – Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ผลการวิจัยพบว่า

1. เกษตรกรมีทัศนคติต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และมีพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. เกษตรกรมีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพการเกษตรหลัก อายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 เกษตรกรที่ได้รับอนุมัติวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกร และเกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE	A Study of behaviors of using credit cards for farmers and its impact of economic policy on credit cards for farmers in Krasang district, Buriram province		
AUTHOR	Somsak Tararam		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Suriya Rakkarnsil	Major Advisor	
	Assistant Professor Dr.Preecha Panoram	Co – advisor	
DEGREE	Master of Economics	MAJOR	Political Economics and Governance
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2016

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to study farmer's attitudes toward credit cards for farmers, 2) to investigate farmers' behavior of using the cards and 3) to find out the impact of economic policy of using the cards in Krasang district, Buriram province. The sample group in this research consisted of 385 farmers in Krasang district, Buriram province. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics for analyzing the data were frequency, percentage, means, Standard Deviation, t-test and One-Way ANOVA. Moreover, the Scheffé's method was also utilized in order to test the paired differences found.

The results were as follows:

1. The famers' attitudes and behaviors of using credit cards for farmers in the target area was overall found at a high level.
2. The impact of economic policy on credit cards for farmers in terms of incomes, expenditures, savings, assets and loan was overall found at the highest level.
3. The attitudes and operational levels ofthe farmers with different genders on the impact of the cards were significantly different at the statistical level of .05.
4. Having compared their attitudes and operational levels, it showed that the attitudes of the farmers with different age, marital status, education levels, agriculture, duration of being membership of the bank, finance charges on using the cards in the research area were not different

at the statistically significant level of .05. However, the attitudes of the farmers with different credit limits and payments on using the cards were significantly different at statistical level of .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี เนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่ง ให้คำปรึกษา และเปิดโอกาสให้ได้ทำหัวข้อวิจัยที่มีประโยชน์ต่อองค์กร จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา รักการศิลป์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ปาโนรัมย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ความเอาใจใส่ รวมถึงกำลังใจที่อาจารย์ได้มอบให้เสมอมาจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นลินทิพย์ พิมพ์กัลลัด อาจารย์ ดร. รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ และนายจักรอดุศล ศรีสุวรรณมนตรี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบงานวิจัย ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย เพื่อให้งานวิจัยนี้มีคุณภาพและออกมาสมบูรณ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่เป็นประโยชน์และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและประสานงานต่าง ๆ ที่ทำให้งานวิจัยออกมาเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ทุกท่าน ที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่ในการเก็บข้อมูลทำการวิจัย ตลอดจนเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามและผู้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาและช่วยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือ รวมถึงการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาที่คอยเป็นกำลังใจและคอยสั่งสอนในเรื่องการดำเนินชีวิต ขอขอบคุณครูอาจารย์ทุกท่านในอดีต ที่อบรมสั่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐาน และขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน รวมถึงพี่ ๆ น้อง ๆ ที่ทำงานและผู้ปรารถนาดี ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือก่อให้เกิดผลสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สมศักดิ์ ทะระรัมย์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอ努มดี	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศศุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของบัตรสินเชื่อ.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร.....	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
รูปแบบการวิจัย.....	66
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	108
วิธีดำเนินการวิจัย.....	108
สรุปผลของการวิจัย.....	109
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	114

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	124
ภาคผนวก ข	
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ค	
คำดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ	134
ประวัติย่อของผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 คำร้อยละของตัวอย่างที่ระบุการถือครอง/ มีบัตรเดบิต/บัตรเครดิตในปัจจุบัน จำแนกตามอาชีพ	13
2.2 ผลการดำเนินงานบัตรสินเชื่อเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ระดับประเทศ	20
2.3 ผลการดำเนินงานสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 จังหวัดบุรีรัมย์.....	20
2.4 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของคนไทยต่อเดือน ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2552	41
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละตำบล	67
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
4.2 ผลการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.....	77
4.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอ กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.....	79
4.4 ผลการศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อ เกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกร ในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.....	80
4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับ การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตาม เพศ.....	82
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของ เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านอายุ.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพด้านอายุ.....	84
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว.....	85
4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว.....	86
4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	88
4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา.....	90
4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามอาชีพการเกษตรหลักในปัจจุบัน.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามอาชีพการเกษตรหลักในปัจจุบัน.....	93
4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามอายุ การเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส.....	94
4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส.....	95
4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร	97
4.17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร	99
4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามวงเงินที่ใช้ในการซื้อ ปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง 101
4.20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการ ปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามวงเงิน ที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง 103
4.21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามระยะเวลาในการชำระคืน หนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร..... 104
4.22	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการ ปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตาม ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร 106
4.23	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของ เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร จำแนกตามระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร..... 107

สารบัญญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 นายจำเนียร สาระนาค ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คนแรก	16
2.2 ตัวอย่างบัตรสินเชื่อเกษตรกร	19
2.3 กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค	29
2.4 ขั้นตอนระหว่างกระบวนการกำหนดทางเลือกและการตัดสินใจซื้อ	31
2.5 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ	32
2.6 ขั้นตอนระหว่างการประเมินทางเลือกและการตัดสินใจซื้อ	34
2.7 โครงสร้างพฤติกรรมผู้บริโภค	39
2.8 ความสัมพันธ์ของรายได้ รายจ่ายและการออม	52
2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแนวโน้มของการเจริญเติบโตของบัตรเครดิตในปัจจุบัน มีแนวโน้มว่าจะมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบัตรเครดิตมีบทบาทสำคัญเป็นที่ยอมรับในสังคมปัจจุบันและยังได้รับความนิยมมากขึ้น ถือได้ว่าบัตรเครดิตมีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาสังคมในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากในสังคมปัจจุบันบัตรเครดิตได้เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของประชาชนทั่วประเทศเป็นอย่างยิ่ง (สาริต วงศ์อนันตนนท์, 2555) ธุรกิจบัตรเครดิตนอกจากจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน โดยเป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมมากขึ้น แล้วยังถือได้ว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในสังคมตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้การใช้บัตรเครดิตจะช่วยเพิ่มความปลอดภัยแก่ผู้ถือบัตร โดยไม่ต้องพกพาเงินสดติดตัวเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางทั้งในประเทศหรือต่างประเทศโดยจะได้รับความสะดวกสบายในการใช้จ่ายซื้อหาสิ่งของและรับบริการล่วงหน้าได้ระยะหนึ่งก่อนที่ทางบริษัท ผู้ออกบัตรจะเรียกเก็บเงินตามที่มียอดใช้จ่ายภายในรอบระยะเวลาที่กำหนดส่งผลให้ธุรกิจการค้ามี การหมุนเวียนและผู้บริโภคก็จะได้ประโยชน์มากขึ้นกว่าปกติ นอกจากนั้นการถือบัตรเครดิตและการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตยังก่อให้เกิดความสะดวกในด้านการบริหารเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิต เนื่องจากจะมีหลักฐานรายละเอียดการใช้จ่ายครบถ้วนและชัดเจนส่วนบทบาทของธุรกิจบัตรเครดิตในแง่มุมมองของเศรษฐกิจ นับได้ว่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของทางรัฐบาลในขณะนี้ เพื่อให้มีส่วนสนับสนุนให้เศรษฐกิจมวลรวมของประเทศฟื้นตัวขึ้นอย่างถาวรและยั่งยืน ปัจจุบันกิจการด้านธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนับได้ว่ามีความเจริญรุ่งเรืองเพิ่มขึ้น

โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ก็เป็นบัตรเครดิตชนิดหนึ่งที่มอบให้กับเกษตรกร ซึ่งได้รับการตอบรับจากเกษตรกรเป็นอย่างดี (สุนยวิชัย เอแบค นวัตกรรมทางสังคมการจัดการและธุรกิจ, 2554) เพราะปัจจุบันเกษตรกรมีบัตรเครดิตอยู่น้อยมาก และอาจเป็นความหวังว่าจะช่วยลดการเป็นหนี้ในระบบได้ โดยผลการสำรวจของสุนยวิชัย เอแบค นวัตกรรมทางสังคมการจัดการและธุรกิจในโครงการดัชนีความรู้สึกรู้สึกผู้บริโภคประจำไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2554 (ABAC Consumer Index : ACI) พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 85.50 ยังไม่มีบัตรเครดิต ในขณะที่ตัวอย่างร้อยละ 14.50 มีบัตรเครดิต เมื่อพิจารณาตามอาชีพพบว่า ตัวอย่างที่

ประกอบอาชีพเกษตรกร / ประมงเป็นกลุ่มที่มีการถือครองบัตรเครดิตน้อยที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 2.40 ในขณะที่ตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการและเจ้าของกิจการเป็นอาชีพที่มีการถือครองบัตรเครดิตมากที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 35.20 นอกจากนี้มีผลการสำรวจที่น่าพิจารณาอีกประการหนึ่ง คือ ตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและประมงเกินกว่าร้อยละ 80.90 ไม่มีเงินออม ในขณะที่ตัวอย่างเพียงร้อยละ 19.10 มีเงินออม และในส่วนของเกษตรกรก็สามารถมีบัตรสินเชื่อเกษตรกร ทำให้ธุรกิจการใช้บัตรเครดิตมีการขยายตัว ไปสู่ภาคชนบท โดยเรียกว่า บัตรสินเชื่อเกษตรกร เกษตรกรซึ่งเป็นฐานรากของระบบเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง มีการเรียนรู้พัฒนาการใช้บัตรเครดิตจากตัวเกษตรกร ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีความสะดวก ปลอดภัยมากขึ้น พร้อมทั้งลดการเป็นหนี้ในระบบ และได้สินค้าจากการใช้บัตรเครดิตที่มีคุณภาพ ที่หลากหลายเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เกษตรกรมีบัตรสินเชื่อเกษตรกร ไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าและวัสดุอุปกรณ์ในการทำการเกษตร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ในช่วงฤดูกาลการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีสินค้าที่จะใช้บัตรเครดิตชำระได้คือ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช สอร์ โมน พันธุ์ข้าว และข้าวสาร และเพื่อเป็นการลดช่องว่างในระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบท ให้มีการพัฒนาที่ใกล้เคียงกัน ด้วยการเล็งเห็นพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตเกษตรกร และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ในเขต อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งต้องการสะท้อนปัญหาการใช้บัตรเครดิตของเกษตรกร ในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ว่ามีพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตเกษตรกรอย่างไร มีผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ในส่วนที่เป็นรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินอย่างไรบ้าง ซึ่งบัตรเครดิตเกษตรกรเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ร่วมกันเป็นสิ่งที่เป็อนาคคของเกษตรกรที่จะต้องศึกษาการใช้บัตร เพื่อพัฒนาไปสู่การไม่ใช้เงินสด ลดหนี้ในระบบ ตลอดจนนำไปสู่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของเกษตรกรและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จากข้อมูลผลการดำเนินงานบัตรเครดิตเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พบว่า ในภาพรวมระดับประเทศธนาคารได้อนุมัติบัตรเครดิตเกษตรกรไปทั้งหมดเป็นจำนวน 4,174,516 ราย รวมวงเงินทั่วประเทศทั้งหมดที่อนุมัติเป็นเงิน 68,024.93 ล้านบาท และเกษตรกรได้มีการใช้บัตรในการชำระค่าสินค้าและวัสดุการเกษตรรวมเป็นเงิน 20,420.19 ล้านบาท สำหรับผลการดำเนินงานบัตรเครดิตเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ระดับจังหวัดบุรีรัมย์ แยกเป็นรายสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พบว่า ในภาพรวมจังหวัดบุรีรัมย์ มีเกษตรกรได้รับการอนุมัติบัตรเครดิตเกษตรกรเป็นจำนวน 140,041 ราย มีวงเงินที่อนุมัติรวมทั้งสิ้น 2,010.28 ล้านบาท และเกษตรกรได้ดำเนินการใช้บัตรเครดิตชำระค่าสินค้าและวัสดุการเกษตรทั้งจังหวัดบุรีรัมย์เป็นเงิน 540.68 ล้านบาท

ในส่วนของอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เกษตรกรได้รับบัตรสินเชื่อเกษตรกรจำนวน 10,565 ราย วงเงินที่อนุมัติรวมทั้งสิ้น 162.08 ล้านบาท ดำเนินการ ใช้บัตรสินเชื่อชำระค่าสินค้าและวัสดุการเกษตรเป็นเงิน 55.79 ล้านบาท จากข้อมูลสำนักงานเกษตรอำเภอกระสัง ปี 2556 พบว่า อำเภอกระสัง มีประชากรเกษตรกรจำนวน 35,892 ราย และมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีการใช้จ่ายในการผลิตการเกษตรและอุปโภค บริโภคมากขึ้น คราวเรือนในอำเภอกระสังมีรายได้เฉลี่ย 206,432.00 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 122,615.00 บาทต่อปี จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีการเติบโตในปริมาณที่เพิ่มขึ้นสูงมาก การที่บัตรสินเชื่อเกษตรกร ได้รับความนิยมในสังคมเกษตรกรปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรจะช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้กับผู้ถือ เพราะไม่ต้องพกเงินสดติดตัวเป็นจำนวนมาก ไม่ต้องชำระเงินหลังซื้อสินค้าในทันที และได้รับส่วนลดสิทธิพิเศษอื่น ๆ ด้วยความหลากหลายในช่องทางในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการซื้อสินค้าและบริการผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นการนำเงิน ในอนาคตมาใช้ หากเกษตรกรไม่มีความระมัดระวัง อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อความสามารถในการชำระหนี้ รัฐบาลควรมีนโยบายที่เพิ่มศักยภาพในกระบวนการก่อนผลิต ระหว่างผลิต และหลังผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้เกษตรกร และควรสนับสนุนให้เกิดการวิจัยอย่างหลากหลาย เพราะงานวิจัยที่ดีจะช่วยเพิ่มศักยภาพให้กับเกษตรกรได้มากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการใช้จ่ายผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรตลอดจนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งพฤติกรรมด้านการออมของเกษตรกร เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อเกษตรกรผู้ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ในด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน หนี้สิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร ที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

คำถามการวิจัย

1. ทักษะคิดของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์เป็นอย่างไร
2. พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์เป็นอย่างไร
3. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้อำไร ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์เป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะคิดของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับมาก
2. พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับมาก
3. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้อำไร ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับมาก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบทัศนคติและมุมมองของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. ได้ทราบพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
3. ได้ทราบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้อำไร ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจของเกษตรกร
4. สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมให้มีการวางแผนการใช้จ่ายผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือพอประมาณ มีเหตุมีผล และมีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไขความรู้คือรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง และเงื่อนไขคุณธรรม คือซื่อสัตย์ สุจริต ความเพียร ขยัน แบ่งปัน

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาทัศนคติและมุมมองของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรและพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกร ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจจากนโยบาย

บัตรสินเชื่อเกษตรกร ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาของนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลคือปี พ.ศ. 2558 ดำเนินการเก็บข้อมูลกับเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ถือครองบัตรสินเชื่อเกษตรกร จำนวน 385 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) และการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota sampling)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้รับบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10,565 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้รับบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ (Yamane, 1970 ; อ้างถึงใน มารยาท โยทองยศ. 2556 : 4) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ (α) 0.05 หรือร้อยละ 5 โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) และการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 385 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1.1 เพศ
- 2.1.2 อายุ
- 2.1.3 สถานภาพทางครอบครัว
- 2.1.4 ระดับการศึกษา
- 2.1.5 อาชีพการเกษตรหลัก
- 2.1.6 อายุการเป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2.1.7 วงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร
- 2.1.8 วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง
- 2.1.9 ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกร และ

พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ตลอดจนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อ

เกษตรกรของเกษตรกรในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง โครงการที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ คือสร้างความสะดวกรวดเร็วในการจัดซื้อปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์ การเกษตรของเกษตรกร ลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดหาปัจจัยการผลิตของลูกค้าเกษตรกรเพื่อเพิ่มช่องทางการจัดหาปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรลูกค้า และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของเกษตรกร
2. ธนาคาร หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
3. บัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง บัตรพลาสติกขนาดเล็กที่ระบุชื่อผู้ออกบัตรเลขที่บัตร ชื่อผู้ถือบัตร วันที่หมดอายุ เพื่อเป็นหลักฐานว่า เป็นผู้ที่มีสิทธิในการใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการต่าง ๆ แทนเงินสด หรือมีคุณสมบัติหนึ่งคุณสมบัติใด หรือมากกว่าในคุณสมบัติเหล่านี้ คือ
 - 3.1 ใช้เป็นสื่อกลางแทนเงินสดในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ คือ ปุ๋ย เคมีเกษตร เมล็ดพันธุ์ น้ำมัน และข้าวสาร
 - 3.2 มีระยะเวลาเรียกเก็บหนี้
 - 3.3 รับประกันความสูญเสียจากการสูญหายของบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดของผู้ถือบัตร
4. ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง เกษตรกรลูกค้าของธนาคารที่ได้สมัครเป็นผู้ใช้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และได้รับการอนุมัติวงเงินสินเชื่อให้เป็นผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกร เพื่อใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ชำระค่าสินค้าและบริการแทนเงินสดได้
5. ทักษะที่มีต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง ความเชื่อและความรู้สึกรักของเกษตรกรที่เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร
6. พฤติกรรมการใช้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการของผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกร โดยการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแทนการจ่ายด้วยเงินสด เพื่อตอบสนองความต้องการสินค้า คือ ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ เคมีเกษตร น้ำมัน และข้าวสาร
7. ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ หรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรง

และทางอ้อม โดยการวิจัยนี้จะกล่าวถึงเฉพาะผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายเงินออม
ทรัพย์สินและหนี้สิน ตลอดจนปัญหาในโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาผลกระทบและแนวทางแก้ปัญหาของนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีผลทางเศรษฐกิจต่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาทัศนคติ พฤติกรรมและผลกระทบทางเศรษฐกิจของการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร การใช้จ่ายผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกร รวมทั้งพฤติกรรมด้านการออมของเกษตรกร เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อเกษตรกรผู้ใช้นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของบัตรสินเชื่อ
 - 1.1 ความเป็นมาของบัตรสินเชื่อ
 - 1.2 ประโยชน์ผู้ออกบัตรสินเชื่อ ร้านค้าผู้รับบัตรสินเชื่อ และผู้ถือบัตรสินเชื่อ
 - 1.3 ข้อเสียของบัตรสินเชื่อ
 - 1.4 ข้อมูลการถือครอง/มีบัตรเดบิต/บัตรเครดิต
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร
 - 2.1 โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร
 - 2.2 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 2.3 บัตรสินเชื่อเกษตรกร
 - 2.4 ผลการดำเนินงานบัตรสินเชื่อเกษตรกร
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - 3.1 ความหมายของทัศนคติ (Attitude)
 - 3.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติ
 - 3.3 ลักษณะของทัศนคติ
 - 3.4 องค์ประกอบของทัศนคติ
 - 3.5 การวัดทัศนคติ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร
 - 4.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค
 - 4.2 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ
 - 4.3 พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ
 - 5.1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ
 - 5.2 แนวคิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ
 - 5.3 ผลกระทบของบัตรสินเชื่อเกษตรกร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของบัตรสินเชื่อ

1. ความเป็นมาของบัตรสินเชื่อ

ธุรกิจด้านบัตรสินเชื่อ กล่าวได้ว่ามีกำเนิดในประเทศสหรัฐอเมริกา ประมาณ 101 ปี ล่วงมาแล้ว ประมาณปี พ.ศ. 2457 บริษัทน้ำมัน Genera Petroleum Corporation of California (ปัจจุบันคือ Mobill oil) ได้ออกบัตรสินเชื่อชนิดหนึ่งให้กับลูกค้าและพนักงานกลุ่มหนึ่งของบริษัทเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัท ซึ่งถือเป็นสินเชื่อสำหรับการจับจ่ายซื้อสินค้าโภคภัณฑ์ของโลก ต่อมาการให้สินเชื่อแบบนี้เป็นที่นิยมและได้ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น บริษัท ร้านค้า และ โรงแรม โดยกิจการเหล่านี้ได้ออกแบบเหรียญโลหะให้แก่ลูกค้าของตนและชื่อของบริษัทจะปรากฏอยู่ที่เหรียญดังกล่าว ลูกค้าจะใช้เหรียญดังกล่าวเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการของบริษัทผู้ออกเหรียญโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มเติม

ต่อมาปี พ.ศ. 2493 แฟรงค์ แมคนามารา (Frank Mcnamara) นักธุรกิจชาวนิวยอร์กกับเพื่อนได้ก่อตั้งบริษัท Diner's club ขึ้น เพื่อออกบัตร Diner's club ให้แก่ลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าสามารถนำบัตรเครดิตดังกล่าว ไปใช้ในการชำระค่าบริการ โรงแรมและภัตตาคารในนิวยอร์กได้ โดยการชำระเงินให้ชำระตอนสิ้นเดือนและสามารถใช้ได้ไม่จำกัดวงเงินอีกด้วย สมาชิกจะได้รับรายงานการใช้บัตรทุกสิ้นเดือน ธุรกิจของ Diner's club ได้รับความนิยมแพร่หลายไปทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา และต่อมาได้ขยายกิจการ ไปอีกในหลายประเทศ กิจการร้านค้าและผู้มีบัตรแทบทุกประเภท ตั้งแต่ภัตตาคาร บริการน้ำมัน สายการบิน โรงแรม ธุรกิจการท่องเที่ยว และร้านค้าทั่วไป นับเป็นจุดเริ่มต้นของธุรกิจบัตรเครดิต

บัตรสินเชื่อที่ออกโดยสถาบันการเงินนั้นถือกำเนิดเมื่อ พ.ศ. 2502 โดยธนาคารแห่งสหรัฐอเมริกา (Bank of America) ในรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ได้ออกบัตรของตนเองชื่อ Bank Americard ซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชนมากถึง 1.0 ล้านคน ใน 2 ปี และได้ขยายมากถึง 3.0 ล้านคนในปี พ.ศ. 2510 ต่อมาธนาคารได้จัดตั้ง Bank of Americard Service Corporation เพื่อทำหน้าที่ออกบัตรให้ความสะดวกแก่ผู้ถือบัตรและดูแลเก็บค่าบริการต่าง ๆ ตลอดจนการให้ความร่วมมือจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ในการออกบัตรสินเชื่อ ในปี พ.ศ. 2513 มีสถาบันการเงินต่าง ๆ เข้าร่วมมากกว่า

3,000 แห่ง บัตรสินเชื่อดังกล่าวได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ สหรัฐอเมริกา จนต้องตั้งองค์กรอิสระระหว่างประเทศ IBANCO เพื่อทำหน้าที่ดูแลและขยายบัตรไปทั่วโลกองค์กร IBANCO นี้ได้เปลี่ยนเป็น VISA International ออกบัตรวีซ่าและสินเชื่อกึ่งเป็นที่ยอมรับถึงปัจจุบัน

สามารถสรุปได้ว่าบัตรสินเชื่อ หมายถึงบัตรสินเชื่อชนิดหนึ่งให้กับลูกค้าเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์ หรือใช้สำหรับการจับจ่าย ซื้อสินค้าโดยการชำระเงินให้ชำระตอนต้นเดือนและสามารถใช้ได้ไม่จำกัดวงเงิน

2. ประโยชน์ผู้ออกบัตรสินเชื่อ ร้านค้าผู้รับบัตรสินเชื่อ และผู้ถือบัตรสินเชื่อ

สำหรับประโยชน์ผู้ออกบัตรสินเชื่อ ร้านค้าผู้รับบัตรสินเชื่อและผู้ถือบัตรสินเชื่อ จะได้รับสามารถจำแนกรายละเอียด ได้ดังนี้

2.1 ประโยชน์ผู้ออกบัตรสินเชื่อ

2.1.1 การระดมเงินฝาก ธนาคารที่ออกบัตร โดยมีเงินฝาก ถ้าประกันเป็นการระดมเงินฝากโดยตรง ส่วนธนาคารที่ออกบัตร ไม่จำเป็นต้องมีเงินฝากถ้าประกันจะช่วยในการระดมเงินฝากทางอ้อม ประโยชน์ที่ได้รับโดยตรงคือปริมาณเงินฝากที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดบัญชีเงินฝากทั้งผู้ใช้บริการบัตรสินเชื่อและร้านค้าผู้รับบัตรสินเชื่อ

2.1.2 บัตรสินเชื่อเป็นเครื่องมือของธนาคารต่าง ๆ จะใช้ในการส่งผ่านบริการถึงมือผู้ใช้บริการบัตรเครดิต โดยตรงทางด้านสินเชื่อ

2.1.3 ทำให้ทราบพฤติกรรมของลูกค้าธนาคารจะทราบข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายของลูกค้าแทนที่จะเป็นข้อมูลจากการสำรวจซึ่งอาจจะมีโอกาสคลาดเคลื่อนที่สูงมาก ข้อมูลเหล่านี้ธนาคารสามารถนำไปใช้ปรับกลยุทธ์ทางการตลาด หรือออกบริการใหม่เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าได้ถูกต้อง

2.1.4 เพิ่มปริมาณธุรกิจต่างประเทศ จากการที่ชาวต่างประเทศเดินทางมาในประเทศไทย เมื่อมีการใช้จ่ายผ่านบัตรจะมีการโอนเงินระหว่างประเทศ ธนาคารจะมีรายได้จากอัตราแลกเปลี่ยนด้วย

2.1.5 ทำให้รายได้เพิ่มมากขึ้น แต่เดิมได้รับแค่ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปี

2.2 ประโยชน์ร้านค้าผู้รับบัตรสินเชื่อ

2.2.1 ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้น การมีบัตรสินเชื่อเป็นการเพิ่มอำนาจซื้อของผู้บริโภค ผู้ถือบัตรมีระยะเวลาในการผ่อนชำระ การรับบัตรสินเชื่อมีแนวโน้มทำให้ยอดขายเพิ่มมากขึ้น

2.2.2 ร้านค้าไม่มีหนี้ศูนย์ หากปฏิบัติตามระเบียบของผู้ออกบัตรสินเชื่อ เพราะผู้ออกบัตรจะได้รับความเสี่ยงจากหนี้สูญไว้เอง

2.2.3 ความสะดวกในการชำระหนี้ ร้านค้าที่รับบัตรเครดิตจะประหยัดเวลาในการนำเงินสดและทอนเงินให้กับลูกค้าและปลอดภัยจากการชำระค่าสินค้าและค่าบริการผิดพลาด

2.2.4 มีความปลอดภัยจากการนำเงินฝากธนาคาร การรับชำระหนี้จากร้านค้า จะมีใบหลักฐานในการขายสินค้า เป็นใบหลักฐานในการนำเงินเข้าบัญชีให้กับร้านค้านั้น จึงมีความปลอดภัยจากการถูกการโจรกรรมมากกว่าการนำเงินสดฝากธนาคาร

2.3 ประโยชน์ผู้ถือบัตรสินเชื่อ

2.3.1 เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายและความคล่องตัวในการจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ โดยไม่ต้องพกเงินสดจำนวนมาก ทั้งนี้ความสะดวกสบายดังกล่าวอาจครอบคลุมพื้นที่เฉพาะภายในประเทศหรือต่างประเทศด้วย

2.3.2 ได้รับวงเงินอนุมัติบัตรสินเชื่อจำนวนหนึ่ง เพื่อเป็นขีดจำกัดในการใช้จ่ายของสมาชิกผู้ถือบัตรสินเชื่อและเป็นจำนวนเงินสูงสุดที่สถาบันการเงินหรือบริษัทผู้ออกบัตรสินเชื่อ สมาชิกผู้ถือบัตรมีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งกันและกันในการให้บริการหรือรับบริการทางด้านบัตรสินเชื่อ

2.3.3 ได้เพิ่มอำนาจในการจับจ่ายใช้สอย กล่าวคือ สมาชิกผู้ถือบัตรสามารถซื้อสินค้าและบริการได้โดยไม่ต้องนำเงินมาชำระทันที เนื่องจากสถาบันการเงินหรือบริษัทที่ออกบัตรจ่ายยอมให้เครดิตแก่สมาชิกผู้ถือบัตร โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ประมาณ 40-45 วัน การให้บริการเช่นนี้ถือว่าเป็นความพุ่มเพี้ยงให้แก่ผู้บริโภค โดยการนำเงินอนาคตมาใช้จ่ายล่วงหน้า และสถาบันการเงินก็ให้ผ่อนชำระขั้นต่ำเพียงบางส่วนจากที่ตกลงกันไว้เพียง 5 – 10 เปอร์เซ็นต์ของยอดใช้จ่ายในเดือนนั้น ๆ แต่ผู้ถือบัตรต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่ค่อนข้างสูงเป็นการตอบแทน

2.3.4 ได้รับบริการพิเศษช่วยแก้ปัญหาหรือบรรเทาปัญหายามเร่งด่วนหรือเฉพาะหน้า เช่นอนุญาตให้ผู้ถือบัตรสินเชื่อเบิกเงินสดล่วงหน้าจากค่าน์เตอร์ธนาคารหรือเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ

2.3.5 ได้รับส่วนลดการค้าหรือของแถมจากร้านค้าสมาชิก ทันทีที่มีการนำบัตรไปใช้จ่ายตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ อาจจะเป็นคะแนนสะสมตามปริมาณสัดส่วนการใช้จ่ายผ่านบัตร ถือเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดของสถาบันการเงินหรือบริษัทผู้ออกบัตรสินเชื่อ

2.3.6 ได้รับประโยชน์จากสิทธิประโยชน์พิเศษและบริการเสริมอื่น ๆ เช่น การยกเว้นค่าธรรมเนียมในการซื้อเช็คเดินทางหากจะต้องเสียก็จะจ่ายในอัตราต่ำกว่าปกติ

2.3.7 ช่วยเสริมสร้างภาพพจน์ตามสมัยนิยมของคนรุ่นใหม่ ปัจจุบันบัตรสินเชื่อถือถือเป็นเฟอร์นิเจอร์ทางการเงินที่สำคัญที่แสดงออกถึงการเป็นคนทันสมัย โก้หรู

2.3.8 เป็นเครื่องมือในการสร้างประวัติความน่าเชื่อถือทางด้านเครดิตส่วนบุคคล ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาความรับผิดชอบส่วนบุคคล

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ประโยชน์ผู้ออกบัตรสินเชื่อ คือ 1) ช่วยระดมเงินฝาก 2) เป็นเครื่องมือของธนาคารต่าง ๆ 3) ทราบพฤติกรรมผู้บริโภค 4) เพิ่มปริมาณธุรกิจต่างประเทศ 5) รายได้เพิ่มขึ้น สำหรับร้านค้าผู้รับบัตรสินเชื่อ จะได้รับประโยชน์คือ 1) ยอดขายเพิ่มขึ้น 2) ร้านค้าไม่มีหนี้สูญ 3) สะดวกในการชำระหนี้ 4) ปลอดภัยจากการนำเงินฝาก และผู้ถือบัตรสินเชื่อ ได้รับประโยชน์คือ 1) ปลอดภัยในการใช้จ่าย 2) เพิ่มขีดจำกัดในการใช้จ่าย และ 3) เพิ่มอำนาจในการใช้จ่าย ใช้จ่าย และอื่น ๆ

3. ข้อเสียของบัตรสินเชื่อ

บัตรสินเชื่อทำให้เกิดข้อเสียหลายประการ ดังนี้

3.1 ก่อให้เกิดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพราะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภค จากการศึกษาของ Board of Governors of the Federal Reserve System ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า บัตรสินเชื่อ ก่อให้เกิดความฟุ่มเฟือย หากผู้ถือบัตรมีนิสัยชอบซื้อสินค้า

3.2 บัตรสินเชื่อทำให้ผู้ถือบัตรและผู้มีได้ถือบัตร ซื้อสินค้าและบริการแพงเกินความจำเป็น ทั้งนี้เนื่องจาก

3.2.1 ส่วนใหญ่ผู้ออกบัตรยอมให้ผู้ถือบัตรผ่อนชำระได้ แต่อัตราดอกเบี้ยสูงมาก รวมทั้งเป็นการคิดดอกเบี้ยแบบทบต้นเมื่อผู้ถือบัตร ไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดเวลา

3.2.2 การที่ผู้ออกบัตรสินเชื่อคิดส่วนลดจากร้านค้า ทำให้ร้านค้าผลกระทบให้แก่ลูกค้าโดยการเพิ่มราคาสินค้าเพื่อให้คุ้มกับเงินที่เสียแก่ผู้ออกบัตรและในขณะเดียวกันก็ไม่ลดราคาให้แก่ผู้ซื้อเงินสดด้วย

3.3 การดำเนินงานตามแผนบัตรสินเชื่อเป็นเรื่องใหญ่ มีเงินลงทุนที่สูง

3.4 เกิดอาชญากรรมทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่การปลอมแปลงบัตรสินเชื่อถูกขโมยไปใช้ ตลอดจนการปลอมแปลงหลักฐานในการใช้บัตรสินเชื่อ

3.5 ยังไม่มีกฎหมายรองรับการกระทำผิดในเรื่องบัตรสินเชื่อ เพราะเป็นวิทยาการสมัยใหม่ และยังไม่เข้าข่ายการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าเป็นความผิดร้ายแรง

สรุปได้ว่าบัตรสินเชื่อทำให้เกิดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของผู้ถือบัตรและผู้มีได้ถือบัตร ซื้อสินค้าและบริการแพงอัตราดอกเบี้ยสูงเงินลงทุนสูงเกิดอาชญากรรมทางด้านเศรษฐกิจ และยังไม่มีความหมายรองรับการกระทำผิดในเรื่องบัตรสินเชื่อ

4. ข้อมูลการถือครอง/มีบัตรเครดิต/บัตรเครดิต

ข้อมูลการถือครอง/มีบัตรเครดิต/บัตรเครดิต จากผลการสำรวจของศูนย์วิจัยเอแบค
 นวัตกรรมทางสังคมการจัดการและธุรกิจ ในโครงการดัชนีความรู้ผู้บริโภคประจำไตรมาสที่ 1
 ปี พ.ศ. 2554 (ABAC Consumer Index : ACI)

ตาราง 2.1 ค่าร้อยละของตัวอย่างที่ระบุการถือครอง/ มีบัตรเครดิต/ บัตรเครดิตในปัจจุบัน
 จำแนกตามอาชีพ

ลำดับที่	การถือครอง/มีบัตรเครดิต/บัตรเครดิตในปัจจุบัน		
	มี	ไม่มี	รวม
พนักงานราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	33.00	67.00	100.00
พนักงานบริษัท	33.90	66.10	100.00
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	35.20	64.80	100.00
นักเรียน/ นักศึกษา	14.30	85.70	100.00
ผู้ใช้แรงงาน/ รับจ้างทั่วไป	6.40	93.60	100.00
เกษตรกร/ ประมง	2.40	97.60	100.00
ค่าเฉลี่ย	14.50	85.50	100.00

ที่มา : ศูนย์วิจัยเอแบค นวัตกรรมทางสังคมการจัดการและธุรกิจ (2554)

จากตาราง 2.1 สรุปได้ว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 85.50 ยังไม่มีบัตรเครดิต ในขณะที่
 ตัวอย่างร้อยละ 14.50 มีบัตรเครดิต เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกร/
 ประมงเป็นกลุ่มที่มีการถือครองบัตรเครดิตน้อยที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 2.40 ในขณะที่ตัวอย่างที่เป็น
 ผู้ประกอบการและเจ้าของกิจการเป็นอาชีพที่มีการถือครองบัตรเครดิตมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ
 35.20

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

1. โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร

จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เกษตรกรมีบัตรสินเชื่อ เพื่อใช้แทนเงินสดใน
 การซื้อปัจจัยการผลิต เครื่องอุปโภคบริโภคและบริโภคในครัวเรือน อันทำให้เกิดความสะดวก
 ความปลอดภัยและเพิ่มวงเงินหมุนเวียน แก่ระบบเศรษฐกิจในภาคชนบท

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล โดยการสร้างความพึงพอใจให้แก่เกษตรกรลูกค้าที่ใช้บริการสินเชื่อ อำนวยความสะดวก รวดเร็ว ในการจัดซื้อปัจจัยการผลิตด้วยบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคาร ซึ่งธนาคารจะกำหนดวงเงิน บัตรสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกรลูกค้า และเกษตรกรลูกค้า นำบัตรสินเชื่อเกษตรกรดังกล่าวไปใช้ชำระ ค่าสินค้าหรือบริการกับทางร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนไว้กับธนาคาร ได้ทุกวันตามที่ต้องการ ใช้จริงผ่าน ระบบหักตัดวงเงินตามบัตรสินเชื่อเกษตรกรแทนการชำระด้วยเงินสด เกษตรกรจึงไม่ต้องนำเงินสด จำนวนมากคิดตัวไปเพื่อชำระค่าสินค้าให้แก่ทางร้านค้า อีกทั้งยังเป็นการสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของเกษตรกรลูกค้าจากมิจฉาชีพได้อีกทางหนึ่ง

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อให้เกษตรกรลูกค้าเกิดความสะดวกรวดเร็วในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร

1.1.2 เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดหาปัจจัยการผลิตของเกษตรกรลูกค้า

1.1.3 เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดหาปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรลูกค้า

1.1.4 เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของเกษตรกรลูกค้าจากมิจฉาชีพ

1.2 คุณสมบัติของเกษตรกรตามโครงการ

1.2.1 ต้องเป็นเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

1.2.2 ต้องเป็นเกษตรกรลูกค้าผู้กู้ โดยมีวัตถุประสงค์การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

1.2.3 ไม่เป็นเกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระ

1.3 เงื่อนไขในการให้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกร

1.3.1 บัตรสินเชื่อเกษตรกรใช้ได้เฉพาะภายในวงเงินที่ธนาคารกำหนดเพื่อชำระค่าปัจจัยการผลิต 5 ประเภท ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่าเคมีการเกษตรค่าข้าวสาร และน้ำมันเชื้อเพลิงจากสถานีบริการที่เข้าร่วม ตามความจำเป็นในการผลิตของเกษตรกรลูกค้าแต่ละรายเท่านั้น ไม่สามารถชำระเป็นค่าปัจจัยผลิตอื่น ๆ หรือเบิกเป็นเงินสด

1.3.2 บัตรสินเชื่อเกษตรกรใช้ได้กับร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนไว้กับธนาคารทุกแห่งภายในเขตดำเนินงานที่ธนาคารกำหนดเท่านั้น

1.3.3 บัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นเอกสิทธิ์เฉพาะตัว ห้ามมิให้บุคคลอื่นที่มีชื่อเจ้าของบัตรนำบัตรดังกล่าวมาใช้โดยพลการ

1.4 หลักเกณฑ์บัตร

1.4.1 ใช้ชำระค่าปัจจัยการผลิต ค่าพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง

ข่าวสาร

1.4.2 ใช้กับร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนทั่วประเทศ

1.4.3 ใช้ด้วยตนเองเท่านั้น

1.4.4 ไม่สามารถกดเป็นเงินสดได้

1.5 การกำหนดวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกรไม่เกินรายละ 50,000 บาท

1.6 กำหนดชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

โดยปกติธนาคารจะตัดยอดการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี และกำหนดชำระคืนภายในวันที่ 31 มีนาคมของทุกปี

1.7 อัตราดอกเบี้ย

สำหรับการซื้อปัจจัยการผลิตโดยผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกร ธนาคารเรียกดอกเบี้ยสำหรับการซื้อปัจจัยการผลิต โดยผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกรในอัตรา MRR (ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ 7.00 ต่อปี) โดยมีระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย 30 วัน

1.8 ค่าธรรมเนียมออกบัตรสินเชื่อเกษตรกร

ธนาคารไม่คิดค่าธรรมเนียมในการออกบัตรสินเชื่อเกษตรกรจากเกษตรกรลูกค้าธนาคารยกเว้นค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปี มีระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย 30 วัน ได้รับอัตราดอกเบี้ยพิเศษ โดยธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำที่สุดที่ธนาคารถือใ้ช้อยู่ ปัจจุบันเท่ากับ MRR (ร้อยละ 7) ในกรณีเกษตรกรเชื่อมโยงชำระหนี้บัตรสินเชื่อผ่านระบบจำหน่ายผลผลิตจะพิจารณาดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.5 ธนาคารได้จัดทำข้อตกลงกับบริษัทผู้ผลิตปุ๋ย เคมีเกษตร และเมล็ดพันธุ์ บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) และบริษัท บางจาก จำกัด สนับสนุนเงินชดเชยดอกเบี้ยให้เกษตรกรผู้ซื้อปัจจัยการผลิตผ่านบัตรสินเชื่อเกษตรกร จำนวนร้อยละ 7 เป็นเวลาไม่เกิน 120 วัน (4 เดือน) หรือส่วนลดการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงทุก ๆ 100 บาท จำนวน 52 สตางค์ รอบการผลิตละไม่เกิน 3,000 บาท

1.9 สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม

1.9.1 รับสิทธิ์ตรวจสุขภาพฟรีปีละ 1 ครั้ง ที่สถานพยาบาลสังกัดของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

1.9.2 ประกันชีวิตอุบัติเหตุวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท

1.9.3 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี ปลอดดอกเบี้ย 1 เดือน

1.9.4 พิเศษ เข้าร่วม โครงการปลูกต้นไม้ปลอดดอกเบี้ย 5 เดือน

1.9.5 ใช้เงินกู้จำนำข้าวมาชำระหนี้บัตรสินเชื่อได้ลดดอกเบี้ยร้อยละ 1.5

สรุปได้ว่า โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร เกิดจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เกษตรกรมีบัตรสินเชื่อ เพื่อใช้แทนเงินสดในการซื้อปัจจัยการผลิต เครื่องอุปโภคบริโภคและบริโภคในครัวเรือนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล โดยการสร้างความพึงพอใจให้แก่เกษตรกรลูกค้าที่ใช้บริการสินเชื่อ อำนวยความสะดวกรวดเร็ว ในการจัดซื้อปัจจัยการผลิตด้วยบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคาร

2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (<http://www.bacc.or.th>)

2.1 ประวัติการก่อตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) พ.ศ. 2509 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรหรือครอบครัวของเกษตรกร

นายจำเนียร สาระนาค ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรคนแรก ได้วางรากฐานการดำเนินงานพร้อมทั้งอุดมการณ์การทำงานให้พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ทุกคนละเว้นการอันควรต่าง ๆ โดยได้อบรมสั่งสอนให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วซื่อสัตย์ สุจริต และไม่เบียดเบียนลูกค้า เพราะงานสินเชื่อเพื่อการเกษตรเป็นงานที่กว้างขวางและซับซ้อน ต้องศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญยิ่งขึ้น ขอให้ท่านละเว้นการอันควร ละเว้นไม่เบียดเบียนเกษตรกรลูกค้า จงทำงานหนัก เร่งรัด จับใจ ถูกต้อง และแม่นยำ กอปรด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

ภาพประกอบ 2.1 นายจำเนียร สาระนาค

ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรคนแรก

2.2 แนวคิดสู่ธนาคารพัฒนาชนบท

ทศวรรษที่ 1 (พ.ศ. 2509 – 2519) มุ่งลดบทบาทเงินกู้ยืมในระบบ

ในทศวรรษแรกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้ความสำคัญกับการให้สินเชื่อเพื่อการผลิตระยะสั้น และระยะปานกลางแก่เกษตรกรให้ทั่วถึงอย่างรวดเร็ว เพื่อลดบทบาทของเงินกู้ยืมในระบบ โดยสร้างนวัตกรรมทางการเงินใหม่ที่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน โดยใช้บุคคลในกลุ่มค้าประกันรับรองรับผิดชอบอย่างถูกหนี่ร่วมกันสร้างรากฐานความพร้อมของเกษตรกรเพื่อสร้างรายได้และฐานะทางการเงินที่มั่นคงให้แก่เกษตรกร

ทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2520 – 2529) พัฒนาการให้สินเชื่อและบริการครบวงจร

ช่วงทศวรรษที่ 2 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้พัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานให้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรรายคนในรูปแบบของสัญญาเครดิตเงินสด เพื่อให้เกษตรกรเบิกรับเงินกู้โดยสะดวกและเริ่มดำเนินงานบนพื้นฐานความร่วมมือกับส่วนราชการและเอกชนในการช่วยหาปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกการพัฒนาการเกษตรอย่างครบวงจรในรูปของวัสดุอุปกรณ์การเกษตร และเชื่อมโยงการตลาด โดยการจัดตลาดกลางพืชผลการเกษตร ตลอดจนการรับจำนำข้าวเปลือก

ทศวรรษที่ 3 (พ.ศ. 2530 – 2539) ช่วยเหลือเกษตรกรชั้นเล็กและยากจนพร้อมจัดตั้งสถาบันเกษตรกร

ช่วงทศวรรษที่ 3 ได้พยายามขยายการให้บริการเกษตรกรให้ทั่วถึงและครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเกษตรกรชั้นเล็กและยากจนซึ่งปกติจะไม่สามารถขอใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะเพื่อให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรดังกล่าว อาทิการแปรรูปผลผลิตช่วยสร้างงานและรายได้ให้แก่เกษตรกร ขณะเดียวกันยังสนับสนุนให้เกษตรกรลูกค้ารวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อเป็นองค์กรของเกษตรกรลูกค้าในการสร้างอำนาจต่อรองทางการตลาดและได้ริเริ่มโครงการวัฒนธรรมบริการ เพื่อพัฒนาพนักงานให้มีทักษะความรู้และตระหนักถึงความสำคัญในการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้า

ทศวรรษที่ 4 (พ.ศ. 2540 – 2549) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาชนบท

ช่วงทศวรรษที่ 4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ปรับบทบาทและกลยุทธ์การดำเนินงานครั้งสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ให้ครอบคลุมการให้สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้ รวมทั้งการพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิตตลอดจนได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น

แนวทางปฏิบัติสำหรับเกษตรกรลูกค้า เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงและมั่นคงสร้างความเข้มแข็งสู่ชุมชนควบคู่ไปกับการส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อมอีกทั้งยังปลูกฝังให้พนักงานดูแลและให้บริการลูกค้าอย่างใกล้ชิดและทั่วถึงนอกจากนี้ ในปี 2542 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้จัดตั้งกองทุนขึ้น โดยใช้ชื่อว่ากองทุนธนาคารอิสลาม (Islamic banking fund) เพื่อทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนา

ทศวรรษที่ 5 (พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อยและให้บริการสินเชื่อที่หลากหลาย

เข้าสู่ทศวรรษที่ 5 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ยังคงมุ่งมั่นกับภารกิจพัฒนาชนบทภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อยอีกทั้งขยายการให้บริการสินเชื่อไปสู่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และสหกรณ์ทุกประเภทให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนสินเชื่อเพื่อสร้างรายได้เพิ่มเพื่อให้เกษตรกรลูกค้ามีฐานะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอีกทั้งสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้พนักงานทำงานเป็นทีม มีความซื่อสัตย์มีสำนึกรับผิดชอบ และใช้ชีวิตพอเพียงบนมาตรฐานเดียวกัน ทุกช่วงเวลาที่ผ่านมา ธ.ก.ส. มุ่งมั่นต่อพันธกิจที่มีต่อเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนเกษตรกรและเศรษฐกิจภาคเกษตรในชนบทให้เติบโตได้อย่างมั่นคงยั่งยืน โดย

1. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร ดังนี้

- 1.1 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม
- 1.2 ประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้
- 1.3 พัฒนาความรู้ในด้านเกษตรกรรมหรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรหรือครอบครัวของเกษตรกร

1.4 ดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการประกอบเกษตรกรรมซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรหรือครอบครัวของเกษตรกร

2. ประกอบธุรกิจอื่นอันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการประกอบเกษตรกรรม

3. ดำเนินงานเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบทโดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินหรือการบริหารจัดการแก่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการกองทุนหมู่บ้าน หรือชุมชน รวมทั้ง

องค์กรที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกรหรือชุมชนทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลผลิต หรือผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรหรือชุมชนให้มี

ประสิทธิภาพทั้งในด้านการลงทุน การผลิต การแปรรูป และการตลาดหรือเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจหรือเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

สรุปได้ว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม

3. บัตรสินเชื่อเกษตรกร

บัตรสินเชื่อเกษตรกรหมายถึง บัตรพลาสติกขนาดเล็กที่ระบุชื่อผู้ออกบัตรเลขที่บัตรชื่อผู้ถือบัตร วันที่หมดอายุ เพื่อเป็นหลักฐานว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิในการใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการต่าง ๆ แทนเงินสด หรือมีคุณสมบัติหนึ่งคุณสมบัติใด หรือมากกว่าในคุณสมบัติเหล่านี้

3.1 ใช้เป็นสื่อกลางแทนเงินสดในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการดังนี้คือ ปุ๋ย เคมีเกษตร เมล็ดพันธุ์ น้ำมัน และข้าวสาร

3.2 มีระยะเวลาเรียกเก็บหนี้

3.3 รับประกันความสูญเสียจากการสูญหายของบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดของผู้

ออกบัตร

ภาพประกอบ 2.2 ตัวอย่างบัตรสินเชื่อเกษตรกร

สรุปได้ว่า บัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นบัตรพลาสติกขนาดเล็กที่ระบุชื่อผู้ออกบัตรเลขที่บัตรชื่อผู้ถือบัตร วันที่หมดอายุ เพื่อเป็นหลักฐานว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิในการใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการต่าง ๆ แทนเงินสด

4. ผลการดำเนินงานบัตรสินเชื่อเกษตรกร

ผลการดำเนินงานบัตรสินเชื่อเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในระดับประเทศ แสดงผลในตาราง 2.2

ตาราง 2.2 ผลการดำเนินงานบัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ระดับประเทศ

ฝ่ายภาค/ จังหวัด/ สาขา	รับสมัคร (ราย)	อนุมัติ (ราย)	วงเงินที่อนุมัติ (บาท)	ยอดเงินถูกหนี้ คงเหลือ(บาท)
ภาคเหนือ	1,179,655	1,120,133	23,212,785,364.00	8,339,455,538.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,099,953	1,973,221	29,016,331,372.00	8,210,664,661.00
ภาคกลาง	231,681	215,727	3,799,423,246.00	1,122,313,040.00
ภาคตะวันออก	196,507	183,996	3,522,307,547.00	957,692,349.00
ภาคตะวันตก	258,104	237,708	3,125,788,299.00	951,324,414.00
ภาคใต้	470,387	443,731	5,348,292,908.00	838,745,315.00
รวม	4,436,287	4,174,516	68,024,928,736.00	20,420,195,317.00

ส่วนของผลการดำเนินงานบัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ แสดงผลในตาราง 2.3

ตาราง 2.3 ผลการดำเนินงานสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 จังหวัดบุรีรัมย์

สาขาในจังหวัดบุรีรัมย์	รับสมัคร (ราย)	อนุมัติ (ราย)	วงเงินที่อนุมัติ (บาท)	ยอดเงินถูกหนี้ คงเหลือ (บาท)
สาขากระสัง	10,963	10,565	162,079,500.00	55,798,648.95
สาขาคูเมือง	6,337	5,674	99,445,000.00	23,958,565.49
สาขาเฉลิมพระเกียรติ	4,070	3,888	72,180,000.00	16,100,403.45
สาขานางรอง	8,826	8,324	130,057,773.00	35,747,236.50
สาขานาโพธิ์	5,100	4,939	75,281,000.00	13,600,492.86
สาขาโนนสุวรรณ	3,375	3,287	33,125,000.00	13,978,256.24
สาขามันกรวด	8,578	8,452	160,061,020.00	35,741,721.35
สาขาบุรีรัมย์	7,633	6,980	87,915,000.00	29,946,481.61
สาขาประโคนชัย	12,517	12,128	203,520,000.00	49,090,069.11
สาขาพุทไธสง	5,540	5,368	75,935,000.00	17,474,671.19
สาขาละหานทราย	9,473	8,749	74,975,000.00	19,124,615.78

ตาราง 2.3 (ต่อ)

สาขาในจังหวัดบุรีรัมย์	รับสมัคร (ราย)	อนุมัติ (ราย)	วงเงินที่อนุมัติ (บาท)	ยอดเงินถูกหัก คงเหลือ (บาท)
สาขาลำปลายมาศ	10,878	10,279	150,489,000.00	35,193,547.24
สาขาสตึก	9,351	8,996	115,962,000.00	28,296,471.76
สาขาหนองกี่	6,977	6,467	83,137,370.00	34,787,598.39
สาขาหนองหงส์	5,608	5,264	56,015,000.00	20,693,083.50
สาขาแคนดง	3,566	3,551	50,956,835.00	23,669,412.54
สาขาชำนิ	3,868	3,689	62,188,000.00	15,598,363.61
สาขาปะคำ	4,563	4,393	32,105,000.00	5,341,880.57
สาขาพลับพลาย	4,252	4,151	59,285,000.00	14,236,077.56
สาขาอิสาน	8,677	8,127	117,620,000.00	30,269,445.96
สาขาห้วยราช	3,646	3,433	61,500,000.00	12,546,823.09
สาขาบ้านใหม่ไชยพจน์	3,442	3,337	46,455,000.00	9,487,260.71
ผลรวมทั้งหมด	147,240	140,041	2,010,287,498.00	540,681,127.46

จากตาราง 2.3 ข้อมูลผลการดำเนินงานบัตรสินเชื่อเกษตรกรสะสมถึงเดือนธันวาคม 2556 ระดับจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ มีเกษตรกรได้รับการอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นจำนวน 140,041 ราย มีวงเงินที่อนุมัติรวมทั้งสิ้น 2,010.28 ล้านบาท และเกษตรกรได้ดำเนินการใช้บัตรสินเชื่อชำระค่าสินค้าและวัสดุการเกษตรทั้งจังหวัดบุรีรัมย์เป็นเงิน 540.68 ล้านบาท

ในส่วนของอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เกษตรกรได้รับบัตรสินเชื่อเกษตรกรจำนวน 10,565 ราย วงเงินที่อนุมัติรวมทั้งสิ้น 162.08 ล้านบาท ดำเนินการใช้บัตรสินเชื่อชำระค่าสินค้าและวัสดุการเกษตรเป็นเงิน 55.79 ล้านบาท

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

1. ความหมายของทัศนคติ (Attitude)

พัชรา ต้นติประภา (2553 : 56 – 57) กล่าวว่าทัศนคติ คือ ผลรวมของความเชื่อและการประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล ซึ่งนำไปสู่แนวโน้มที่จะกระทำการในวิถีทางหนึ่ง ๆ

เดือนใจ ทองดี (2549 : 40) ทักษะคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกของบุคคลมีต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมอันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงปฏิกิริยา และกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางสนับสนุนหรือปฏิเสธ ทักษะคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน การที่จะรู้ถึงทักษะคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ต้องใช้วิธีแปลความหมายของการแสดงออก

สุภาพร พลนิกร (2548 : 226) กล่าวว่า ทักษะคติ คือ วิธีการที่แต่ละคนคิดรู้สึกและการกระทำต่อสภาวะแวดล้อมหรือปริมาณของความรู้สึก (Affect of feeling quantity) ทั้งทางบวกและทางลบที่มีต่อสิ่งที่มีกระตุ้นต่าง ๆ (Stimuli) หรือเป็นความ โน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned predisposition) ในการตอบสนองต่อวัตถุใด ๆ (Object) ทั้งในด้านที่ดีและไม่ดีด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย (Consistent)

จากการความหมายของทักษะคติที่นักวิชาการ ได้แสดงทัศนะไว้ข้างต้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่าทักษะคติ คือ เป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่มีความคิดความเชื่อความรู้สึก การประเมินและการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นบุคคลกลุ่มสถานการณ์สิ่งของรวมทั้งความคิดเห็นทั้งในทางด้านดีและไม่ดี

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดทักษะคติ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดทักษะคติมีที่มาจากประสบการณ์และค่านิยม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประสบการณ์ (Experience) การที่บุคคลได้พบเห็นคุ้นเคยหรือทดลองสิ่งใด นับเป็นประสบการณ์โดยตรง (Direct experience) และการที่บุคคลได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านเกี่ยวกับเรื่องใดนับเป็นประสบการณ์ทางอ้อม (Indirect experience)

2.2 ค่านิยม (Value) แต่ละบุคคลมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์ของสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลทั้งประสบการณ์และค่านิยมทำให้แต่ละบุคคลมีทักษะคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกันไป

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดทักษะคติมีที่มาจากประสบการณ์และค่านิยม

3. ลักษณะของทักษะคติ

ลักษณะสำคัญของทักษะคติมี 4 ประการ คือ

3.1 ทักษะคติเป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรมได้ตอบสนองต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ หรือจะเรียกว่าสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง

3.2 ทักษะคติจะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา แต่มิได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3.3 ทศนคติเป็นตัวแปรแฝงที่นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับความรูสึกนึกคิด ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปของการแสดงออกโดยวาจาหรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนการที่ต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3.4 ทศนคติมีคุณสมบัติของแรงจูงใจในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินผลและเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหมายความต่อไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งลักษณะของทศนคติเป็น 5 ลักษณะ คือ

- 1) ทิศทาง (Direction) ทศนคติจะมีทิศทางที่แสดงต่อสิ่งนั้น ได้แก่ ความรูสึกที่ดี – ไม่ดี หรือ ชอบ – ไม่ชอบ เป็นทศนคติในทางบวกหรือลบในสิ่งนั้น
 - 2) ปริมาณ (Magnitude) คือปริมาณของการชอบ – ไม่ชอบ ว่ามีความมากน้อย หรือ ความรุนแรงมากเพียงใด
 - 3) ความเข้ม (Intensity) ได้แก่ ลักษณะอื่น ๆ ของทศนคติเข้ามาประกอบ เช่น ความมั่นใจ ความสำคัญของสิ่งนั้น ๆ จะมีส่วนด้วย ทำให้เกิดความเข้มข้น เช่น ทศนคติที่มีต่อญาติพี่น้องของตนย่อมเข้มข้นกว่าทศนคติต่อคนอื่น
 - 4) ความตรงข้าม (Ambivalence) ในบางครั้งทศนคติมีลักษณะก้ำกึ่งกัน คือมีทั้งชอบและไม่ชอบพอ ๆ กัน เรียกว่า มีความรูสึกตรงข้ามเท่ากัน ซึ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งในใจขึ้น
 - 5) ความเด่น (Salience) คือความพร้อมที่จะแสดงทศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น คนที่นับถือศาสนาหนึ่ง ถ้ามีคนในศาสนาอื่นมาว่าศาสนาตนเองไม่ดี คนนั้นจะมีปฏิกิริยาโต้ตอบทันที
- สรุปได้ว่า ลักษณะของทศนคติ เป็นสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริงมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา เป็นตัวแปรแฝงที่นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับความรูสึกนึกคิด ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปของการแสดงออกโดยวาจาหรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนการที่ต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและมีคุณสมบัติของแรงจูงใจในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินผลและเลือกสิ่งใด

4. องค์ประกอบของทศนคติ

องค์ประกอบของทศนคติแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

4.1 ส่วนของสติและเหตุผล (Cognitive component) ในส่วนนี้เป็นเรื่องของการใช้เหตุผลของบุคคลในการจำแนกแยกแยะความแตกต่าง ตลอดจนผลต่อเนื่อง ผลได้ผลเสีย กล่าวคือ การที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับจากการอบรมสั่งสอนและถ่ายทอดมาใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบเหตุผลของการที่ตนจะประเมินข้อแตกต่างระหว่างส่วนนี้กับความรู้สึก คือ การพิจารณาของบุคคลในส่วนที่จะมีลักษณะปลอดภัยจากอารมณ์ แต่จะเป็นเรื่องของเหตุผลอันสืบเนื่องมาจากความเชื่อของบุคคล

4.2 ส่วนของความรู้สึก (Affective component) หมายถึง บรรดาความรู้สึกที่ชอบ ไม่ชอบ รักหรือเกลียดหรือกลัว ซึ่งเป็นเรื่องของอารมณ์ของบุคคล

4.3 ส่วนของแบบพฤติกรรม (Behavioral component) หมายถึง แนวโน้มอันที่จะมี พฤติกรรม (Action tendency) แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมนี้ จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับส่วนของ ความรู้สึก ตลอดจนส่วนของสติและเหตุผล ส่วนของแบบพฤติกรรมนี้จะเป็นส่วนที่บุคคลพร้อมที่จะ มีปฏิริยาแสดงออกต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของทัศนคติแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนของสติและเหตุผล ส่วน ของความรู้สึก และส่วนของแบบพฤติกรรม

5. การวัดทัศนคติ

การวัดทัศนคติเป็นการวัดภาวะโน้มเอียงในการจะแสดงออก ไม่ใช่เป็นการกระทำ แต่เป็นความรู้สึก ซึ่งมีลักษณะอัตนัย (Subjective) บุคคลอาจไม่ให้ข้อเท็จจริงด้วยความจริงใจ เพราะ เห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัว และการแสดงออกต่อสิ่งใดนั้น ไม่ว่าเป็นรูปวาจาหรือการเขียน บุคคล มักจะใคร่ตรงถึงความเหมาะสมตามสภาพการณ์ทางสังคมคือ ตามปกติวิสัย ตามค่านิยม ตามการยอมรับ และการไม่ยอมรับ และการเห็นชอบหรือไม่ชอบของคนส่วนใหญ่ในสังคม

ดังนั้น จึงยังไม่มีผู้ใดค้นพบวิธีการที่จะวัดทัศนคติหรือทำที่ความรู้สึกของบุคคล โดยตรงอันจะเป็นกรณีที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกัน ได้อย่างชัดเจน นอกจากเพียงการวัดทัศนคติ จากการบินทักคำพูด และพยายามหาความสัมพันธ์ระหว่างคำพูดของบุคคลนั้นกับทัศนคติ ซึ่งผู้ทำ การวัดสามารถมองเห็นและเป็นเพียงการคาดประมาณ (Estimate) ทัศนคติของบุคคลนั้นเท่านั้น

การวัดทัศนคติที่ปฏิบัติกันในปัจจุบันมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การสังเกตจากพฤติกรรมของบุคคล วิธีการกระทำได้ยากและผลลัพธ์ไม่อาจให้ ความมั่นใจได้ว่าจะถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องมาจากการแสดงออกของบุคคลเป็นอากัปกริยานั้นอาจไม่ สะท้อนหรือสื่อให้เราทราบถึงทัศนคติที่แท้จริงของเขาได้

2. วิธีการรายงานด้วยคำพูด (Verbal report) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และ/หรือการสัมภาษณ์ (Interview) ที่มีลักษณะแบบปรนัย (Objective)

3. วิธีแปลความ (Interpretive method) เป็นวิธีหาทัศนคติของบุคคลแบบอัตนัย โดยที่ผู้ถูกถามมักไม่รู้ถึงวัตถุประสงค์ของผู้ทำการศึกษาไม่ระแวงสงสัยหรือรู้สึกหวั่นเกรงที่จะตอบ คำถามหรือแสดงความรู้สึกนึกคิด และไม่ถูกจำกัดในการตอบ ทั้งในด้านเวลาและขอบเขตของ เนื้อหา เป็นวิธีที่สามารถวัดทัศนคติของบุคคลได้ชัดเจน ละเอียด ถูกต้องที่สุด แต่มีข้อจำกัดอยู่ที่ว่า ต้องใช้ผู้ศึกษาที่มีความสามารถ มีความชำนาญทางจิตวิทยาอย่างลึกซึ้งและใช้เวลามาก จึงเหมาะ สำหรับใช้กับคนจำนวนน้อย

นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมการวัดทัศนคติว่ามีอยู่ 4 วิธี ดังนี้

1. มาตรการวัดแบบของเทอร์สโตน (Thurstone's type scale) กำหนดโครงสร้าง นำข้อความไปตัดสั้น และแจกแจงความถี่ ความถี่สะสม หาคความแปรปรวน แล้วนำแบบวัดชุดเดิมให้คัดเลือกอีกครั้ง
2. มาตรการวัดแบบของลิเคิร์ท (Likert scale) เป็นการวัดที่ใช้กันอย่างกว้างขวางกว่าแบบอื่น ๆ และสามารถวัดได้เกือบทุกเรื่อง และยังมีความเที่ยงตรงสูงกว่าแบบอื่นอีกด้วย แต่ละมาตรวัดห่างเท่ากันเป็น 1 2 3 4 5 ข้อความมีทั้งที่เป็นความรู้สึกในทางบวก (Positive) และในทางลบ (Negative) และมีจำนวนพอ ๆ กัน
3. มาตรการวัดแบบของกัทท์แมน (Guttman scale) มีใช้วิธีสร้างและพัฒนาทัศนคติ แต่เป็นวิธีประเมินหรือวิเคราะห์มาตราส่วน
4. มาตรการวัดแบบออสกู๊ด (Osgood's scale) ใช้วัดทัศนคติและวัดบุคลิกภาพ ความคิดเห็น ความเชื่อและความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยแยกความแตกต่างของมโนทัศน์

สรุปได้ว่า การวัดทัศนคติเป็นการวัดภาวะ โน้มเอียงในการจะแสดงออก ไม่ใช่เป็นการกระทำ แต่เป็นความรู้สึก ซึ่งมีลักษณะอัตนัย (Subjective) บุคคลอาจไม่ให้ข้อเท็จจริงด้วยความจริงใจ เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัว และการแสดงออกต่อสิ่งใดนั้น ไม่ว่าจะป็นรูปวาทหรือการเขียน บุคคลมักจะไคร่ตรงถึงความเหมาะสมตามสภาพการณ์ทางสังคมการวัดทัศนคติว่ามีอยู่ 4 วิธี คือ 1) มาตรการวัดแบบของเทอร์สโตน 2) มาตรการวัดแบบของลิเคิร์ท 3) มาตรการวัดแบบของกัทท์แมน และ 4) มาตรการวัดแบบออสกู๊ด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร

1. ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

ได้มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคไว้หลายท่าน ดังนี้

เลาว์ดอน และบิตทา (Loudon and Bitta. 1988 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค อาจหมายถึง กระบวนการตัดสินใจและกิจกรรมทางกายภาพที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง เมื่อมีการประเมินการ ได้มาการใช้หรือการจับจ่ายใช้สอยซึ่งสินค้าและบริการ

อิงเกิล, แบลคเวล และไมเนียด (Engle, Blackwell and Miniard. 1993 : 5) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคล เพื่อทำการประเมินผลการจัดหาการใช้และการใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการให้ด้มาซึ่งการบริโภค

โฮเยอร์ และแม็คอินนิส (Hoyer & MacInnis. 1997 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นผลสะท้อนของการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคทั้งหมดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการได้รับมาการบริโภคและการจำกัดอันเกี่ยวกับสินค้าบริการเวลาและความคิดโดยหน่วยตัดสินใจซื้อ (คน) ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

ปีเตอร์ และออเซน (Peter & Olsen. 1990 : 5) สมาคมการตลาดแห่งสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำซึ่งส่งผลต่อกันและกันตลอดเวลาของความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมและเหตุการณ์ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ได้กระทำขึ้นในเรื่องของการแลกเปลี่ยนสำหรับการดำเนินชีวิตมนุษย์

โมเวน และไมเนอร์ (Mowen & Minor. 1998 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่าพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาถึงหน่วยการซื้อและกระบวนการแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการบริโภคและการจำกัดอันเกี่ยวกับสินค้าบริการประสบการณ์และความคิด

ชิฟฟ์แมน และแคนุก (Schiffman and Kanuk. 1997 : 7) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริโภคทำการค้นหาความต้องการเกี่ยวกับการซื้อ การใช้การประเมินการใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะตอบสนองความต้องการของเขา

โซโลมอน (Solomon. 1996 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่าพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง เพื่อทำการเลือกสรรการซื้อ การใช้หรือการบริโภคอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์บริการความคิดหรือประสบการณ์เพื่อสนองความต้องการและความปรารถนาต่าง ๆ ให้ได้รับความพอใจ

จักรยาพร เสมอใจ (2550 : 50) พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาและการใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้หมายถึงกระบวนการตัดสินใจซึ่งเกิดขึ้นก่อนและมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำ

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2550 : 5) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลกระทำเมื่อได้รับบริโภคสินค้าหรือบริการรวมถึงการขจัดสินค้าหรือบริการภายหลังการบริโภค หรือกล่าวเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นว่า พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการศึกษาว่า “ทำไมคนจึงซื้อ”

ธัชชนัญ พุทธประสาท (2544 : 23) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลต้องเอาใจใส่ในเมื่อได้ทำการเลือกการซื้อและการใช้ ผลิตภัณฑ์ที่สนองความพอใจและความต้องการ

ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์ (2548 : 12) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าหรือบริการ โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องตัดสินใจทั้งก่อนและหลังการกระทำดังกล่าว

ฉงลักษณ์ จารุวัฒน์ (2556 : 120) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลกระทำเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการมาเพื่อบริโภค ตลอดจนการบริโภคด้วย ซึ่งหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การจัดหาสินค้า การบริโภค การจัดการสินค้าเหลือใช้

ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา และวินัส อัสวสิทธิถาวร (2550 : 4) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาว่าผู้บริโภคมีวิธีการเลือก การซื้อ การใช้จ่าย และการใช้สินค้าหรือบริการอย่างไร เพื่อตอบสนองความจำเป็นความต้องการของตนเองให้เกิดความพึงพอใจ

ส่วนนโยบายการออมและการลงทุนในภาพรวม (สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. 2551) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การตัดสินใจและกระทำการใด ๆ ของผู้บริโภค ซึ่งเป็นหน่วยเศรษฐกิจมูลฐาน เกี่ยวกับการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อการบริโภคส่วนบุคคล แต่ไม่ใช่เพื่อการผลิตหรือนำไปขายต่อ

สิทธิ์ ชีรสรณ์ (2552 : 12) ในผลิตภัณฑ์และบริการที่เขาว่าจะทำให้ความต้องการของเขาได้รับความพอใจและได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคไว้ว่า พฤติกรรมที่ผู้บริโภคแสดงออกมาในการแสวงหาสำหรับการซื้อ การใช้ การประเมิน และการจับจ่ายใช้สอย ซึ่งสินค้าและบริการที่เขา คาดหวังว่าจะทำให้ความต้องการของเขาได้รับความพอใจพฤติกรรมผู้บริโภคมีความสำคัญคือ พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นกระบวนการตัดสินใจซื้อที่กิจการจะต้องทราบและศึกษา เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการ และความพอใจของผู้บริโภคพฤติกรรมกรรมการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการของผู้บริโภค

เสรี วงษ์มณฑา (2548 : 32 – 46) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer) คือ ผู้ที่มีความต้องการซื้อ (Need) มีอำนาจซื้อ (Purchasing power) พฤติกรรมการซื้อ (Purchasing behavior) และพฤติกรรมการใช้ (Using behavior) ดังนี้

1) ผู้บริโภคเป็นบุคคลที่มีความต้องการ (Need) การที่จะถือว่าใครเป็นผู้บริโภคนั้น บุคคลนั้นจะต้องมีความต้องการผลิตภัณฑ์ แต่เมื่อบุคคลนั้นไม่มีความต้องการจะไม่ใช่ผู้บริโภค

2) ผู้บริโภคเป็นบุคคลที่มีอำนาจซื้อ (Purchasing power) ผู้บริโภคจะมีแต่ความต้องการเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่จะต้องมีอำนาจซื้อด้วย เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค จึงต้องวิเคราะห์ไปที่ตัวเงินของผู้บริโภคด้วย

3) การเกิดพฤติกรรมการซื้อ (Purchasing behavior) เมื่อผู้บริโภคมีความต้องการและมีอำนาจซื้อแล้วก็จะเกิดพฤติกรรมการซื้อเป็นต้น ว่าผู้บริโภคซื้อที่ไหนซื้อเมื่อใด ใครเป็นคนซื้อใช้มาตรการอะไรในการตัดสินใจซื้อ ซื้ออย่างน้อยเพียงใด

4) พฤติกรรมการใช้ (Using behavior) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการใช้สินค้าอย่างไร เช่น คืมสุราที่ไหนที่บ้านหรือร้านอาหารคืมกับใครคืมมากน้อยแค่ไหนคืมอย่างไรสุราอย่างเดียว หรือ ผสมน้ำหรือผสม โขดหรือผสมน้ำอัดลม

กัญญา กุนทิกาญจน์ (2550 : 59) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค (หรือครอบครัว) เป็น วิสาหกิจ ชนิดหนึ่งวิสาหกิจชนิดนี้ได้รับเงินมาจากการขายบริการแรงงานหรือการให้ทุนและใช้เงิน เพื่อซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งจะช่วยบ่งชี้ความต้องการของครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด แต่ละสังคมประกอบด้วยผู้บริโภคหรืออีกนัยหนึ่งก็คือประชากรในสังคมใด ๆ ย่อมมีฐานะเป็นผู้บริโภค ในทัศนะทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีการศึกษาในรูปของการเสนอซื้อและการตอบสนองขาย (Demand and Supply) ประชากรหรือผู้บริโภคในสังคมก็อาจแบ่งได้เป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. Upper class ประมาณร้อยละ 1 ได้แก่ กลุ่มครอบครัวเก่า ได้รับมรดกตกทอดกันมา เป็นกลุ่มสังคมเล็ก ๆ และมักเป็นกลุ่มอ้างอิงให้กลุ่มอื่นเลียนแบบ โดยเฉพาะรูปแบบการอุปโภค บริโภค

2. Lower upper class ประมาณร้อยละ 2 ได้แก่ ผู้มีรายได้สูง มีความสามารถพิเศษใน สายงานอาชีพหรือธุรกิจ ร่ำรวย เลื่อนฐานะมาจากชนชั้นกลาง มักซื้อสินค้าเพื่อสถานะ (Status) ของกลุ่มคน เช่นซื้อบ้านราคาแพง มีสระว่ายน้ำ ใช้รถยนต์ราคาแพง ให้ลูกเรียนหนังสือ โรงเรียนดี ๆ เป็นต้น

3. Upper middle class ร้อยละ 12 คนชั้นที่ให้ความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะได้ไม่กลายเป็นชนชั้นที่ต่ำกว่า ซึ่งกลุ่มนี้มักซื้อของที่มียุคภาพเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของตน

4. Lower middle class ร้อยละ 30 ได้แก่ กลุ่มคนที่ทำงานนั่งโต๊ะเป็นพนักงานขายและ เจ้าของกิจการเล็ก ๆ มักต้องต่อสู้เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม มักใช้เวลามากในการเลือกซื้อ สินค้าเพื่อให้ได้ของที่ราคาไม่แพง

5. Upper lower class ร้อยละ 35 ชีวิตประจำวันของคนกลุ่มนี้ส่วนมากจำเจไม่ค่อย เปลี่ยนแปลง มักซื้อสินค้ายี่ห้อเดียวกันตลอด และบางครั้งก็ซื้อสินค้าที่ดึงดูดใจมากกว่าคุณภาพ

6. Lower class ร้อยละ 20 คนชั้นต่ำสุดในสังคมไม่ได้รับการศึกษามากซื้อสินค้าที่มี ลักษณะกระตุ้นหรือดึงดูดใจและตัดสินใจซื้ออย่างกะทันหัน โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ และมักซื้อ สินค้าเงินเชื่อ สิทธิ ชีรสรณ์ (2552 : 75) ถ้าแบ่งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Social economic status) สามารถแบ่งได้เป็น

6.1 กลุ่มรายได้ระดับ A หรือผู้ที่มีรายได้สูง

6.2 กลุ่มรายได้ระดับ B หรือผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง

- 6.3 กลุ่มรายได้ระดับ C หรือผู้ที่มีรายได้ปานกลาง
 6.4 กลุ่มรายได้ระดับ D หรือผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ
 6.5 กลุ่มรายได้ระดับ E หรือผู้ที่มีรายได้น้อยหรือต่ำกว่ามาตรฐานการครองชีพใน

สังคม

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคเป็นสิ่งที่มีผู้ประกอบการในธุรกิจทุกธุรกิจ และนักการตลาดต้องทำความเข้าใจก่อนจะพัฒนาแผนการตลาด โดยนักการตลาดจะต้องศึกษา ลักษณะของตลาดและพฤติกรรมของผู้บริโภคควบคู่กันจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางการตลาด พบว่าทฤษฎีและแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในวงการธุรกิจมากที่สุดคือ ทฤษฎีและแนวคิดของ คอตเลอร์

คอตเลอร์ (Kotler, 1997 : 119 ; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550 : 30) ได้สร้างแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรม และ กระบวนการตัดสินใจในการซื้อของผู้บริโภค ที่เรียกว่า “Model of buyer behavior” ซึ่งแสดงดังภาพประกอบ 2.3 ดังนี้

ภาพประกอบ 2.3 กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

จากภาพประกอบ 2.3 พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นที่อยู่รอบนอกผู้บริโภคที่ทำให้เกิดความต้องการ และเป็นตัวชักจูงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและลักษณะส่วนตัวของผู้บริโภคก่อนจะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจซื้อประกอบด้วย

1. ตัวกระตุ้นทางการตลาด (Marketing stimuli) ซึ่งก็คือ 4 P (Product, Price, Place and

Promotion)

2. ตัวกระตุ้นด้านนอก (Other stimuli) ประกอบด้วย ลักษณะทางเศรษฐกิจเทคโนโลยี การเมืองและวัฒนธรรม

ตัวกระตุ้นทั้งสองส่วนนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและมีผลกระทบต่อ ปัจจัยภายในที่เป็นอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค (Buyer's characteristic) โดยประกอบด้วย

1. ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่กำหนดความต้องการของคน และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีส่วนประกอบย่อยต่าง ๆ เช่น

1.1 วัฒนธรรมย่อยเกี่ยวกับเชื้อชาติศาสนาสภาพทางภูมิศาสตร์ของที่อยู่อาศัย

1.2 ชนชั้นทางสังคมซึ่งจะเกี่ยวกับรายได้อาชีพระดับการศึกษาถิ่นที่อยู่อาศัย

2 ปัจจัยทางสังคม (Social) ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มอ้างอิง ซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อทัศนคติและพฤติกรรมผู้บริโภค เช่น เพื่อน และผู้ร่วมงาน เป็นต้น

2.2 ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญสูงสุดซึ่งบางครั้งก็เป็นตัวกำหนดกลุ่ม

อ้างอิง

3. ปัจจัยเฉพาะบุคคล (Personnel) ประกอบด้วย

3.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และ เพศหญิง

3.2 อายุ

3.3 ระดับการศึกษา

3.4 รายได้จากการทำงาน

3.5 อาชีพตำแหน่งหน้าที่การงาน

4. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (Psychological) ประกอบด้วย

4.1 ความต้องการและแรงจูงใจ

4.2 การรับรู้

4.3 การเรียนรู้

4.4 ความเชื่อและทัศนคติ

อิทธิพลดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาความต้องการที่เราถือว่าเป็นขั้นตอนของ กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Buyer's decision process) มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอนคือ

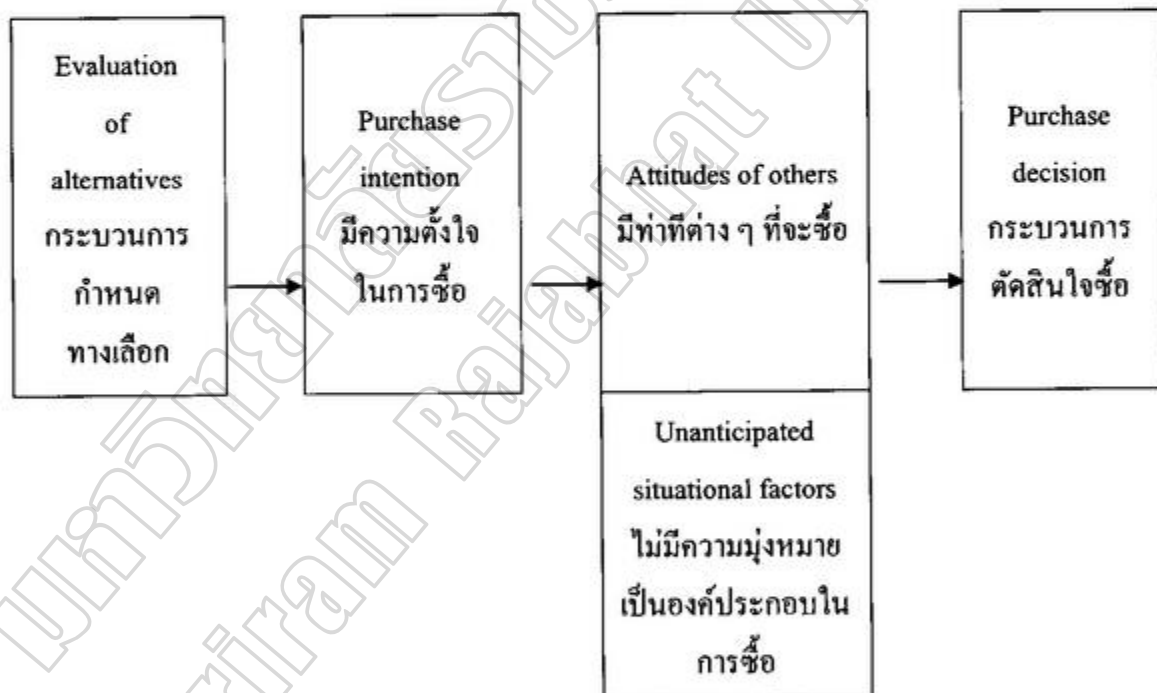
1. กระบวนการรับรู้ปัญหา (Problem recognition) เป็นกระบวนการที่ผู้บริโภครับรู้ถึง ปัญหาและความต้องการ ซึ่งเกิดจากการกระตุ้นภายนอกและภายในทำให้ผู้บริโภคศึกษาดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

2. กระบวนการค้นหาข้อมูล (Information search) ผู้บริโภคเมื่อรับทราบถึงปัญหา กระบวนการค้นหาข้อมูลเพื่อหาทางตอบสนองความต้องการ แหล่งข้อมูลในการค้นหาคือ

- 2.1 แหล่งข้อมูลส่วนบุคคลคือ ครอบครัวเพื่อน เพื่อนร่วมงาน
- 2.2 แหล่งข้อมูลเชิงธุรกิจคือ สื่อโฆษณา พนักงานขาย ตัวแทนจำหน่าย
- 2.3 แหล่งข้อมูลสาธารณะคือ องค์กรจัดลำดับความน่าเชื่อถือทางธุรกิจ
- 2.4 แหล่งข้อมูลจากการทดลองคือ การทดลองใช้

3. กระบวนการกำหนดทางเลือก (Evaluation of alternatives) เป็นการนำข้อมูลที่ค้นคว้าทั้งหมดมาพิจารณา เพื่อศึกษาทางเลือกที่ดีที่สุดเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ตามแนวทางที่กำหนด เพื่อพัฒนาไปสู่กระบวนการขั้นต่อไป

4. กระบวนการตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) เป็นกระบวนการที่ผู้บริโภคดำเนินการตัดสินใจโดยกระบวนการที่สามารถแสดงเป็นภาพประกอบ 2.4 ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2.4 ขั้นตอนระหว่างกระบวนการกำหนดทางเลือกและการตัดสินใจซื้อ

5. พฤติกรรมหลังการซื้อของผู้บริโภค (Post purchase behavior) ซึ่งจะแสดงในรูปแบบของความพอใจอันนำไปสู่การซื้อซ้ำ หรือความไม่พอใจอันนำไปสู่การยกเลิกและการกระจายข้อมูลไปสู่ผู้บริโภคอื่นในฐานะของกลุ่มอ้างอิง

จากนิยามข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าหรือบริการ โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องมีการตัดสินใจทั้งก่อนและหลังการกระทำต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพอใจและความต้องการของบุคคล กระบวนการการตัดสินใจของผู้บริโภค (Buyer's decision process) มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอนคือ การรับรู้ปัญหา การค้นหาข้อมูล การกำหนดทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมหลังการซื้อของผู้บริโภค

2. กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2550 : 160 – 166) ได้กล่าวแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อว่าการซื้อสินค้านั้นประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ หลายขั้นตอนผู้ซื้อจะต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวอันจะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อ ขั้นตอนเหล่านี้มีทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังภาพประกอบ 2.5 กระบวนการซื้อเริ่มต้นก่อนที่การซื้อจริงจะเกิดขึ้นนานทีเดียวและก็เกิดติดต่อกันไปอีกนานผู้บริโภคอาจจะดำเนินกิจกรรมทั้ง 5 ขั้นตอน ถ้าเป็นเช่นนั้นเราเรียกการดำเนินกิจกรรมในทำนองนี้ว่า ทุ่มเท ความพยายามสูง แต่ทว่าในการซื้อชนิดเป็นกิจวัตรผู้บริโภคมักข้ามบางขั้นตอนหรือไม่ก็สลับขั้นตอน เช่น ไม่หาข่าวสารจากแหล่งภายนอก ซื้อสินค้าก่อนประเมินที่หลัง รีบเร่งซื้อ ไม่หาข่าวสารและไม่ประเมินสินค้า เป็นต้น บางทีอาจเป็นเพราะเป็นสินค้าที่ใช้การทุ่มเทความพยายามต่ำ ซึ่งผู้ซื้อจึงข้ามขั้นตอนบางตอนไปทำการซื้อเลยกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ ดังภาพประกอบ 2.5

ภาพประกอบ 2.5 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ

2.1 การตระหนักถึงความต้องการ (Need recognition) จุดเริ่มต้นของกระบวนการซื้อคือการตระหนักถึงความต้องการ ซึ่งผู้ซื้อตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการผู้ซื้อที่มีความรู้สึกถึงความแตกต่างระหว่างสภาวะที่ผู้ซื้อเป็นอยู่จริงกับสภาวะที่เขาปรารถนาความต้องการอาจถูกกระตุ้นโดยตัวกระตุ้นจากภายใน (กระตุ้นความต้องการที่มีอยู่ปกติ เช่น ความหิวกระหาย เพศ เป็นต้น) ในระดับสูงพอที่จะกลายเป็นแรงขับเคลื่อนนอกจากนั้นความต้องการอาจถูกกระตุ้นจากตัวกระตุ้นภายนอก

เช่น นาย ก. เดินผ่านร้านอาหารและการมองเห็นเปิดอย่างที่แขวนอยู่ในร้าน กระตุ้นความหิว หรือ นาย ก. ชมเซรคกันใหม่ของเพื่อนบ้าน หรือเขาดูโฆษณาทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการพักผ่อนในแคนาดา

2.2 การเสาะแสวงหาข่าวสาร (Information search) ผู้บริโภคที่ถูกกระตุ้นอาจจะหรืออาจจะไม่เสาะแสวงหาข่าวสารมากขึ้นถ้าแรงผลักดันของผู้บริโภคแข็งแกร่งและสินค้าที่ตอบสนองอยู่ใกล้ผู้บริโภคมักจะทำการซื้อทันทีแล้วผู้บริโภคมักจะเก็บความต้องการนั้นไว้ในความทรงจำหรือไม่ก็ทำการเสาะแสวงหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการดังกล่าว

2.3 การประเมินทางเลือก (Evaluation of alternatives) แนวความคิดเบื้องต้นที่จะช่วยอธิบายกระบวนการประเมินผู้บริโภคมีดังนี้

ประการแรก เรามีสมมติฐานว่า ผู้บริโภคแต่ละรายมองผลิตภัณฑ์ว่าเป็นมวลรวมของลักษณะต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ในกรณีกลิ้งถ่วงรูปลักษณะของผลิตภัณฑ์รวมถึงคุณภาพของรูปถ่ายง่ายต่อการใช้ขนาดของกล่องราคาและลักษณะอื่น ๆ ผู้บริโภคแตกต่างกันในการมองลักษณะเหล่านี้ว่าเกี่ยวข้องกับตนเพียงใดและเขาจะให้ความสนใจมากที่สุดกับลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของเขา

ประการที่สอง ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับลักษณะต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ในระดับแตกต่างกันตามความสอดคล้องกับความต้องการของเขา

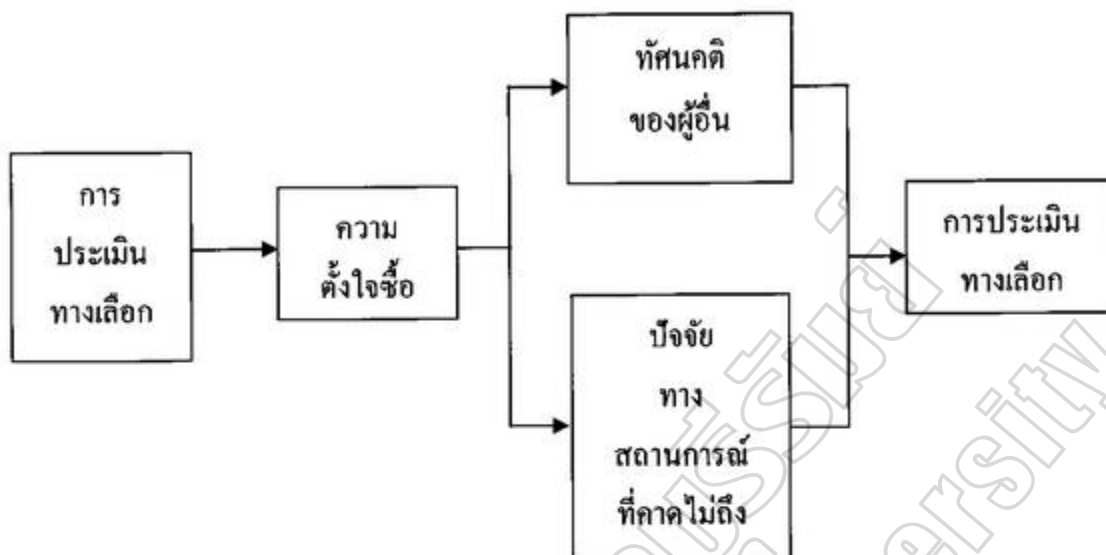
ประการที่สาม ผู้บริโภคจะสร้างความเชื่อในตราหือขึ้นชุดหนึ่งเกี่ยวกับลักษณะแต่ละอย่างของตราหือความเชื่อชุดที่ผู้บริโภคมักมีกับตราใดตราหนึ่งนั้นเรียกว่าภาพพจน์ของตราหือ (Brand image) โดยการมีประสบการณ์และผลที่ได้รับจากการมีการเลือกรับรู้เลือกบิดเบือนและเลือกเก็บรักษาความเชื่อของผู้บริโภคจึงแตกต่างกันไปจากลักษณะจริงของผลิตภัณฑ์

ประการที่สี่ ความพอใจในตัวผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ผู้บริโภคราคาว่าจะได้รับแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของลักษณะตัวสินค้า

ประการที่ห้า ผู้บริโภคเกิดมีทัศนคติต่อตราทั้งหลายโดยวิธีการประเมินบางวิธีผู้บริโภคมักใช้วิธีการประเมินบางวิธีขึ้นอยู่กับตัวผู้บริโภคและการตัดสินใจซื้อของเขา

2.4 กระบวนการตัดสินใจซื้อ

2.4.1 การตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) (อตุลย์ จาตุรงค์กุล, 2550 : 164) ในขั้นตอนการประเมินผู้บริโภคจะสร้างความตั้งใจซื้อขึ้น โดยทั่วไปการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคมักจะทำการซื้อตราที่ชอบมากที่สุด แต่ทว่ามีปัจจัย 2 ประการอาจเข้ามาขวางระหว่างความตั้งใจซื้อกับการตัดสินใจซื้อ ดังภาพประกอบ 2.6

ภาพประกอบ 2.6 ขั้นตอนระหว่างการประเมินทางเลือกและการตัดสินใจซื้อ

ปัจจัยแรก คือ ทัศนคติของผู้อื่น เช่น ถ้าภรรยา นาย ก. เห็นว่า ควรจะซื้อกล้องราคาถูกที่สุด โอกาสที่ นาย ก. จะซื้อกล้องราคาแพงก็จะลดน้อยลง ปัจจัยที่สอง คือ ปัจจัยทางสถานการณ์ที่คาดไม่ถึงผู้บริโภคอาจสร้างความตั้งใจซื้อขึ้นมา โดยอิงปัจจัยต่าง ๆ เช่น รายได้ที่คาดว่าจะได้รับ ราคาที่คาดหมายและคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่คาดว่าจะได้รับอย่างไรก็ดี เหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงอาจเปลี่ยนความตั้งใจซื้อได้ การตัดสินใจซื้อผู้บริโภคอาจต้องทำการตัดสินใจย่อย 5 ประการเพื่อการซื้อสินค้า ได้แก่ การตัดสินใจเลือกตรา คัดเลือกเลือกผู้ชาย คัดเลือกเลือกจำนวน คัดเลือกเลือกจังหวะเวลา และการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการจ่ายเงิน แต่การซื้อสินค้าที่ใช้ทุกวันเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจซื้อน้อยกว่านี้ เช่น การซื้อน้ำปลา นาย ก. อาจคิดนิดหน่อยในเรื่องของผู้ขายและวิธีการจ่ายเงิน

2.4.2 พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post purchase behavior) หลังจากที่มีการซื้อสินค้า ผู้บริโภคจะเกิดความพอใจหรือไม่พอใจ และจะก่อพฤติกรรมหลังการซื้อขึ้น ปัญหาอยู่ที่ว่าอะไรเป็นตัวกำหนดว่า ผู้ซื้อพอใจหรือไม่พอใจในการซื้อ คำตอบก็คือขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหมายของผู้บริโภคกับการปฏิบัติกรของสินค้า ถ้าสินค้าน้อยกว่าความคาดหมาย ผู้บริโภคจะผิดหวัง ถ้าตรงกับความคาดหมายผู้บริโภคจะพอใจถ้าดีเกินความคาดหมายผู้บริโภคจะปลื้มและยินดีมาก

ผู้บริโภคของความคาดหมายไว้กับข่าวสารที่ได้รับ ถ้าผู้ขายอ้างการปฏิบัติงานของสินค้าเกินความเป็นจริง ผลก็คือผู้บริโภคจะไม่พอใจ ดังนั้นผู้ขายจะต้องซื่อสัตย์ในการเสนอข้ออ้างของสินค้าของเขา ถ้าผู้บริโภคเกิดความพอใจเขาก็จะสร้างความซื่อสัตย์ต่อตราयी้หือ ถ้าไม่พอใจ

ก็อาจจะเลิกเป็นลูกค้า หรือทำการคืนสินค้า ดังนั้นจะเป็นการฉลาดถ้าบริษัทจะทำการวัดความพอใจของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวคิดของนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ได้มีการพัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริโภค (Decision making theory) (Schiffman & Kanuk. 1994 : pp. 560 – 580) ได้กล่าวถึงตัวแบบการตัดสินใจของผู้บริโภค (Model of consumer decision making) ตัวแบบนี้จะรวมความคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมของผู้บริโภคซึ่งมีส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

1. การนำเข้าสู่ข้อมูล (Input) เป็นอิทธิพลจากภายนอกที่มีผลต่อค่านิยมทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีศักยภาพซึ่งแยกเป็น

1.1 กิจกรรมทางการตลาดที่พยายามเข้าถึงกำหนดและจูงใจผู้บริโภคให้ซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์โดยใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น ใช้หีบห่อ ขนาดการรับประกัน และนโยบายด้านราคา เป็นต้น

1.2 ปัจจัยนำเข้าด้านสังคมวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น ความคิดเห็นของเพื่อนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์วัฒนธรรมชั้นทางสังคม ซึ่งเป็นอิทธิพลภายในของบุคคลที่มีผลต่อการประเมินผลและการยอมรับหรือปฏิเสธผลิตภัณฑ์

2. กระบวนการ (Process) เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการนี้เราจะพิจารณาถึงอิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยาซึ่งจะเป็นอิทธิพลภายใน (แรงจูงใจการเรียนรู้การเรียนรู้หรือทัศนคติ) ที่มีผลต่อกระบวนการการตัดสินใจของผู้บริโภค รวมถึงปัจจัยอีก 2 ประการคือ

2.1 การรับรู้ถึงความเสี่ยง (Perceived risk) คือ ความไม่แน่นอนที่ผู้บริโภคเผชิญ เขาไม่สามารถคาดเดาผลลัพธ์ที่เกิดจากการตัดสินใจซื้อ ดังนั้นผู้บริโภคมักซื้อสินค้าหรือบริการในที่เดิม ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ถ้าผู้บริโภคไม่มีข้อมูลผลิตภัณฑ์เขาจะเชื่อถือในชื่อเสียงของร้านค้า นั้น ๆ ถ้าเกิดความสงสัยผู้บริโภคจะซื้อของแพงไว้ก่อน เพื่อลดความเสี่ยง เพราะเขาคิดว่าของแพงต้องเป็นของดี

2.2 กลุ่มที่ยอมรับได้ (Evoked set) หมายถึงตราสินค้าที่ผู้บริโภคเลือกซื้อ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าจำนวนน้อยที่ผู้บริโภคคุ้นเคยจำได้และยอมรับ

2.5 การตัดสินใจของผู้บริโภคประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

2.5.1 ขั้นความรู้ความต้องการ (Need recognition) ขั้นรับรู้ความต้องการจะเกิดขึ้น เมื่อผู้บริโภคเผชิญกับปัญหา เช่น การซื้อของจากเครื่องขายอัตโนมัติกับปัญหาซับซ้อนคือ ปัญหาที่มีการพัฒนาให้ซับซ้อนขึ้น เช่น เมื่อใช้รถไปนาน ๆ ก็มีความคิดที่จะเปลี่ยนรถใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงค่าซ่อมรถเก่า เป็นต้น

2.5.2 การค้นหาข้อมูลก่อนการซื้อ (Repurchase search) ขั้นตอนนี้จะเริ่มต้นเมื่อผู้บริโภคจะได้รับความพอใจจากการซื้อหรือบริโภคผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคจะต้องการข้อมูลเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเลือก (ถ้ามีประสบการณ์มาก่อนก็ใช้ได้เลยแต่ถ้าไม่มีก็ต้องค้นหา)

2.5.3 การประเมินทางเลือก (Evaluation of alternative) เป็นขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจซื้อ ซึ่งผู้บริโภคประเมินผลประโยชน์ที่จะได้รับจากแต่ละทางเลือกของผลิตภัณฑ์ที่กำลังพิจารณาจะใช้ 2 รูปแบบคือ 1) ใช้รายชื่อตราที่เลือกไว้แล้ว 2) เลือกเอาจากทั้งหมดที่มีในตลาดกฎการตัดสินใจ (Affect referral decision rules) หมายถึง กฎการตัดสินใจที่ง่ายที่สุด ซึ่งผู้บริโภคเลือกผลิตภัณฑ์ให้คะแนนตราสินค้าจากประสบการณ์ที่ผ่านมามากกว่าคุณสมบัติด้านอื่น ๆ การแบ่งส่วนตลาดผู้บริโภคโดยอาศัยกฎการเลือกซื้อ มี 4 แบบ

2.5.4 การปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์ (Practical loyalists) ซื้อตราที่ซื้อเป็นประจำ

2.5.4 ผู้ซื้อที่นิยมราคาต่ำสุด (Bottom line price shoppers) ซื้อราคาต่ำสุด โดยไม่สนใจตรา

2.5.5 ผู้ซื้อที่เปลี่ยนการซื้อตาม โอกาสหรือผู้ฉวยโอกาส (Opportunistic switchers) ใช้ดูปองแลกซื้อหรือซื้อที่ลดราคา

2.5.6 นักล่าอย่างแท้จริง (Deal hunters) ซื้อที่มีเงื่อนไขที่ดีที่สุด

การแสดงผลหรือพฤติกรรมที่แสดงออก (Output) คือพฤติกรรมการซื้อและการประเมินหลังการซื้อ วัตถุประสงค์ทั้งสองกิจกรรมนี้เพื่อที่จะเพิ่มความพอใจของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อของพวกเขาแบ่งได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการซื้อ (Purchase behavior) ผู้บริโภคมีประเภทการซื้ออยู่ 2 ประเภทคือ ทดลองซื้อ (Trail purchase) และซื้อซ้ำ (Repeat purchase) ถ้าผู้บริโภคซื้อสินค้าชนิดหนึ่งหรือตราหนึ่งเป็นครั้งแรกและซื้อในปริมาณน้อยกว่าปกติการซื้อนี้จะถูกพิจารณาว่าเป็นการทดลองซื้อ นั่นคือการทดลอง คือ รูปแบบพฤติกรรมการซื้อที่ผู้บริโภคพยายามที่จะประเมินสินค้า โดยผ่านการใช้ตรงถ้าตราใหม่เป็นสินค้าประเภทเดียวกับสินค้าที่มีอยู่แล้วถูกค้นพบจากการทดลองใช้ว่าทำให้เกิดความพึงพอใจมากกว่าตราสินค้าอื่น หรือตราเดิมที่ใช้อยู่ผู้บริโภคก็จะทำการซื้อซ้ำ พฤติกรรมการซื้อซ้ำนี้ใกล้เคียงกับแนวความคิดความภักดีในตราสินค้ามาก (Brand loyalty) ซึ่งทุกบริษัทจะให้มีขึ้นกับตราสินค้าของตนเองการซื้อซ้ำนั้นเป็นการบ่งชี้ว่าผู้บริโภคพอใจในสินค้า

2. การประเมินหลังการซื้อ (Post purchase evaluation) เมื่อผู้บริโภคใช้ผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการทดลองใช้พวกเขาก็จะทำการประเมินในด้านของสิ่งที่พวกเขาคาดหวัง ซึ่งผลจากการประเมินนั้นเป็นไปได้ที่จะออกมาใน 3 รูปแบบดังนี้

2.1 สินค้านั้นตรงกับความคาดหวังนำไปสู่ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ

2.2 สินค้านั้นดีเกินความคาดหมายซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่เป็นบวก

2.3 สินค้านั้นไม่ดีเกินความคาดหมายซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่เป็นลบ

สำหรับผลที่จะออกมาในแต่ละข้อของ 3 ข้อนี้แสดงถึงความคาดหวัง และความพอใจของผู้บริโภคเกี่ยวข้องกับการที่ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจตัดสินใจของเขาเทียบกับความคาดหวังเมื่อพวกเขาทำการประเมินหลังการซื้อ

ประเภทของพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ประกอบด้วยพฤติกรรมการซื้อที่มีความสลับซับซ้อน พฤติกรรมการซื้อเพื่อลดความสงสัยพฤติกรรมการซื้อที่คิดเป็นนิสัย และพฤติกรรมการซื้อ โดยการแสวงหาความหลากหลาย

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2550 : 157 – 159) ได้กล่าวว่ประเภทของพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อว่า พฤติกรรมการซื้อแตกต่างกันตามประเภทของสินค้า เช่น การซื้อแปร่งสีพินกับรถยนต์แตกต่างกัน โดยปกติการตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อนมักเกี่ยวข้องกับผู้ร่วมในการซื้อมากขึ้นและมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น ดังภาพประกอบแสดงประเภทพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคที่อิงระดับการทุ่มเทความพยายามของผู้ซื้อและระดับความแตกต่างระหว่างครายี่ห้อต่าง ๆ พฤติกรรมการซื้อแบ่งได้ออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. พฤติกรรมการซื้อที่มีความสลับซับซ้อน (Complex buying behavior) ผู้บริโภคใช้พฤติกรรมแบบนี้เมื่อเขาทุ่มเทความพยายามสูง (ดำเนินการตามขั้นตอนของการตัดสินใจหลายขั้นตอน) ในการซื้อและมีการรับรู้ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างครายี่ห้อต่าง ๆ สถานการณ์ ชนิดนี้เกิดขึ้นเมื่อสินค้านั้นมีราคาแพงสินค้านั้นเกี่ยวข้องกับการเสี่ยงภัยสินค้านั้นที่ซื้อไม่บ่อยครั้งนัก และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกตัวผู้ใช้
2. พฤติกรรมการซื้อเพื่อลดความสงสัย (Dissonance reducing buying behavior) เกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคมีการเกี่ยวข้องและทุ่มเทความพยายามสูงกับการซื้อสินค้านั้นที่มีราคาแพงซื้อไม่บ่อยหรือมีความเสี่ยงมาก แต่ผู้บริโภคดังกล่าวก็พบว่า ความแตกต่างระหว่างครายี่ห้อต่าง ๆ มีน้อยมาก เช่น ผู้บริโภคซื้อผ้าปูที่นอนสำหรับห้องรับแขกจะพบว่าเป็นการตัดสินใจที่ต้องทุ่มเทความพยายามสูง เพราะผ้าปูที่นอนแพงและเป็นการแสดงงานออกมาให้คนอื่นเห็น ผู้ซื้ออาจพิจารณาได้ว่าผ้าปูที่นอนครายี่ห้อต่าง ๆ และร้านต่าง ๆ มีราคาใกล้เคียงกัน ในกรณีนี้เนื่องจากความแตกต่างของครายี่ห้อที่ผู้บริโภครับรู้ได้มีไม่มากนัก ผู้ซื้ออาจจับจ่ายไปตามร้านต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้ว่าแต่ละร้านขายผ้าปูที่นอนอย่างไรบ้างมีอะไรเสนอขาย แต่ผู้ซื้อก็จะซื้อก่อนข้างรวดเร็วมากเขาอาจสนใจที่จะซื้อเพราะราคาดีหรือมีความสะดวกในการซื้อ
3. พฤติกรรมการซื้อที่คิดเป็นนิสัย (Habitual buying behavior) เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ผู้บริโภคมีการทุ่มเทความพยายามน้อยและความแตกต่างระหว่างครายี่ห้อที่มีน้อยเช่นการซื้อน้ำเปล่า

สินค้าประเภทนี้ผู้บริโภคทุ่มเทความพยายามน้อยเพียงแต่ไปที่ร้านใกล้บ้านก็จะเห็นตราที่ต้องการ ถ้าเขาจะซื้อตราเดิมมันก็เป็นเพราะนิสัยไม่ใช่เพราะความซื่อสัตย์ต่อตราที่หือสูงผู้บริโภคทุ่มเทความพยายามต่ำกับสินค้าที่ราคาต่ำและมักจะซื้อบ่อยมาก

4. พฤติกรรมการซื้อ โดยการแสวงหาความหลากหลาย (Variety seeking buying behavior) ผู้บริโภคก่อพฤติกรรมแบบนี้ในสถานการณ์ที่มีการทุ่มเทความพยายามต่ำ แต่ความแตกต่างของตราที่หือที่เขารับรู้ได้มีมาก ในกรณีเช่นนี้ผู้บริโภคมักจะเปลี่ยนตราที่หือเช่นเมื่อผู้บริโภคซื้อช็อกโกแลตผู้บริโภคจะมีความเชื่อบางอย่างเลือกช็อกโกแลตโดยไม่ต้องประเมินมาก จากนั้นก็ประเมินตราที่หือที่มีการบริโภคแต่ละครั้งต่อไปผู้บริโภคอาจซื้อตราอื่นการเปลี่ยนตราที่หือเกิดขึ้นเพราะความต้องการความหลากหลายมากกว่าเพราะความไม่พอใจกล่าว สรุปได้ว่าการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's decision) ผู้บริโภคจะมีการตัดสินใจในประเด็นต่าง ๆ คือ

- 4.1 การเลือกผลิตภัณฑ์ (Product)
- 4.2 การเลือกตราสินค้า (Brand choice)
- 4.3 การเลือกผู้ขาย (Dealer choice)
- 4.4 การเลือกเวลาในการซื้อ (Purchase timing)
- 4.5 การเลือกปริมาณการซื้อ (Purchase amount)

สรุปได้ว่ากระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ของผู้ซื้อสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตระหนักถึงความต้องการ 2) การเสาะแสวงหาข่าวสาร 3) การประเมินทางเลือก 4) การตัดสินใจซื้อ และ 5) พฤติกรรมหลังการซื้อ จากทฤษฎีการตัดสินใจสรุปได้ว่า เกิดจากอิทธิพลจากภายนอก เช่น คำนิยม ทศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภค อิทธิพลภายใน เช่น แรงจูงใจการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค

3. พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

3.1 ทฤษฎีพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

คอตเลอร์ (Kotler, 1997) ทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ (Learning theories) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งเมื่อบุคคลนั้นได้รับความพอใจการตอบสนองต่อสิ่งเร้าก็จะ เป็นไปใน ทางด้านบวกแต่ในทางตรงข้าม หากบุคคลนั้นไม่ได้รับความพอใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า ก็จะเป็นไปในทางด้านลบ การเรียนรู้นี้จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วต่อการตอบสนองที่ให้ผลเป็นที่น่าพอใจ หลังจากนั้นหากมีสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าเช่นเดิมเกิดขึ้นอีกก็จะทำให้เกิดการตอบสนองเหมือนเดิม ทำให้นำไปสู่ความเคยชิน และปฏิบัติเป็นนิสัย หลักเกณฑ์ในการตลาดจะใช้วิธีโฆษณาโดยใช้สิ่งเร้า บ่อย ๆ ให้เกิดการตอบสนองคือ มีความพอใจในตราสินค้าที่หือ ใดที่หือหนึ่ง และซื้อสินค้า ที่หือนั้นเป็นประจำ แต่เงินผู้บริโภคได้เห็นโฆษณาหรือใช้สินค้าที่หือนั้นแล้วไม่พอใจ ผู้บริโภคจะ หันไปใช้สินค้า

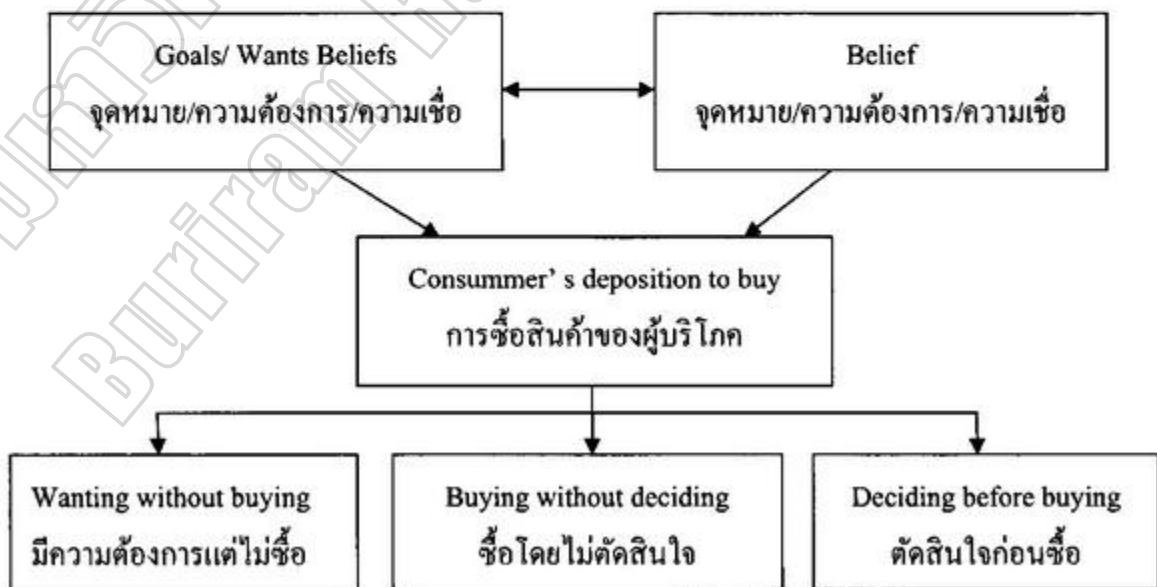
ชั้นอื่นแทน

ผู้บริโภคเป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงอันสำคัญด้านเศรษฐกิจโดยสมควรใจจริงหรือไม่ ถ้าจริงการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นไปโดยกะทันหันหรือค่อยเป็นค่อยไปผู้บริโภคสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของตนและการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการอย่างไร การตอบสนองดังกล่าวมีความแน่นอนและเสมอต้นเสมอปลายหรือไม่แน่นอน โดยไม่ว่าจะมีรายได้หรือไม่มีรายได้ก็ตาม คนเราจะต้องใช้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งเป็นค่าอุปโภคบริโภคเพื่อยังชีวิตอยู่ได้เงินจำนวนนี้อาจได้มาแบบได้เปล่า หยิบยืมกู้ยืม หรือด้วยวิธีอันใดก็ตามการใช้จ่ายเพื่อ อุปโภคบริโภคมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิส่วนบุคคล (Disposable income) โดยตรง

รัณย์ชนก กนิษฐสุต (2537 : 11) เชื่อว่า จุดมุ่งหมาย และความต้องการมีความ สัมพันธ์กับความเชื่อซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหรือมีผลกระทบต่อ อารมณ์ความรู้สึกของ ผู้บริโภคในการซื้อสินค้าและบริการ โดยอารมณ์ความรู้สึกนั้น แสดงออกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. มีความต้องการแต่ไม่ซื้อ
2. ซื้อโดยปราศจากการตัดสินใจ
3. ตัดสินใจก่อนซื้อ

ดังนั้น การบริโภคของคนเรา จึงมิได้มีความหมายเฉพาะเพื่อบำบัดความต้องการของบุคคลเท่านั้น แต่หมายถึง เพื่อบำบัดความต้องการของบุคคลอื่นด้วย เช่น คนในครอบครัว เพื่อนญาติรวมทั้งสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ด้วยการซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ของผู้บริโภคตั้งอยู่บนพื้นฐานคือ จุดหมาย ความต้องการ และความเชื่อ (Goals Wants and Beliefs) ดังโครงสร้างในภาพประกอบ 2.7

ภาพประกอบ 2.7 โครงสร้างพฤติกรรมกรบริโภค

ซึ่งทั้ง 3 ลักษณะนี้ สามารถสะท้อนปัจจัยเบื้องหลังพฤติกรรมได้ต่างกัน ปัจจัยที่อาจทำให้การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคเปลี่ยนแปลงไปทั้งที่รายได้คงที่ มีดังนี้คือ

1. ลักษณะของการกระจายรายได้ของบุคคลชั้นต่าง ๆ (Pattern of income distribution) โดยทั่วไปแล้วบุคคลที่มีรายได้สูงมักมีความโน้มเอียงในการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่ำ และสามารถเก็บออมเงินไว้ในอัตราส่วนค่อนข้างสูงตรงกันข้ามผู้ที่มียาได้ต่ำมักมีความโน้มเอียงในการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคสูง กล่าวคือต้องการใช้รายได้ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเพื่อการอุปโภคบริโภคมีการออมเพียงเล็กน้อยหรืออาจจะไม่มีเลย
2. การเปลี่ยนแปลงในระบบภาษี (Change intax system) โดยมีผลกระทบต่อความโน้มเอียงในการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ในลักษณะลดลงหรือเพิ่มขึ้นก็ขึ้นอยู่กับประเภทหรืออัตราภาษีที่เปลี่ยนแปลงไป
3. การใช้บัตรเครดิตและอัตราดอกเบี้ย (Credit facilities and interest rate) ตามปกติสินค้าอุปโภคประเภทถาวร เช่น รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ ผู้บริโภคมักซื้อด้วยวิธีผ่อนส่ง เนื่องจากสินค้าเหล่านี้มีราคาสูง ถ้าผู้ซื้อจ่ายเงินสดทีเดียวทั้งหมด ย่อมไม่สะดวก พ่อค้าจึงอำนวยความสะดวกแก่ผู้ซื้อโดยยอมให้ชำระเป็นงวด ๆ ได้โดยคิดดอกเบี้ยรวมในราคาผ่อนส่งด้วย วิธีการเช่นนี้ทำให้ผู้ที่มีเงินไม่มากนักสามารถซื้อหาสินค้ามาสนองความต้องการของตนได้ จึงเท่ากับเป็นการเพิ่มความโน้มเอียงในการจ่ายอุปโภคบริโภคด้วย
4. การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้าอุปโภคบริโภค (Pricing) ถ้าผู้บริโภคคาดคะเนว่าความต้องการอุปโภคบริโภคจะมากขึ้น และราคาจะสูงขึ้น ดังนั้นความโน้มเอียงในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็ย่อมสูงขึ้นด้วย ตรงกันข้ามถ้าผู้บริโภคคาดการณ์ว่าราคา สินค้าจะต่ำลง ก็อาจจะชะลอการซื้อไว้ชั่วคราวเพื่อจะได้สินค้าราคาต่ำลง
5. การคาดคะเนเกี่ยวกับรายได้ในอนาคต (Prospected income) ถ้าผู้บริโภคคาดคะเนว่าในอนาคตรายได้จะเพิ่มขึ้น ก็อาจจะเพิ่มการใช้จ่ายในปัจจุบันให้สูงขึ้นได้ทั้ง ๆ ที่รายได้ในปัจจุบันยังคงเดิม แต่ถ้ามีการคาดคะเนว่ารายได้ในอนาคตจะลดลงก็อาจเก็บออมเงินไว้ใช้จ่ายในอนาคต ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของประชากรในสังคมใด ๆ จึงหมายรวมถึง การศึกษาประชากรหรือผู้บริโภคในสังคมนั้น การศึกษาความต้องการบริโภคสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ว่า อยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือปัจจัยใดบ้าง โดยรวมถึงการศึกษาถึงสินค้าและบริการที่ถูกบริโภคด้วย (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2550 : 58)

สำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของคนไทยต่อเดือน ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2552 พบว่า ผู้บริโภคใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุดคือ ร้อยละ 34.90 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ซึ่งจัดลำดับได้ดังนี้

ตาราง 2.4 การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของคนไทยต่อเดือนในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2552

รายการ	ร้อยละ
อาหารและเครื่องดื่ม	34.90
บ้านและที่อยู่อาศัย	25.30
การเดินทางและท่องเที่ยว	9.50
สินค้าอุปโภคบริโภค	8.70
เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	7.00
การรักษาพยาบาลและกิจกรรมเพื่อสุขภาพ	3.40
อื่น ๆ	11.20

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2552 : 5)

จากตาราง 2.4 อาจกล่าวได้ว่า ขณะนี้กลุ่มคนระดับกลางที่กำลังขยายตัวเป็นคนระดับสูงเป็นไปได้น่ามาก โดยดูจากสภาพแวดล้อมหลายประการเช่น สินค้าฟุ่มเฟือยขายดีขึ้นสินค้าราคาแพง มีมากขึ้นซึ่งเป็นสัญญาณบ่งชี้ให้ทราบการขยายตัวของชนชั้นกลางที่มีอำนาจซื้อ

ทัศนคติต่อลักษณะการเติบโตของประชากรในสังคมภาวะเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายของประชาชนในสังคมและการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคในการใช้ตราสารหรือสื่อกลางเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการจากเงินสดมาเป็นบัตรเครดิตล้วนแต่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องเนื่องให้ผู้บริโภคชีวิตเกี่ยวข้องกับสินเชื่อ (Credit) มากยิ่งขึ้น

สมัยก่อนการใช้สินเชื่อมีเฉพาะสำหรับการซื้อสินค้าราคาแพงในกลุ่มผู้มีฐานะทางการเงินดีเท่านั้น แต่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า สามารถใช้สินเชื่อเพื่อซื้อสินค้าและบริการได้แทบทุกคนชั้นทุกระดับราคาและในกลุ่มลูกค้าทั่วไป ถ้าลูกค้าสามารถชำระหนี้ได้ก็สามารถใช้สินเชื่อได้ การซื้อเชื่อ หรือ การกู้ยืม โดยใช้สินเชื่อ เป็นวิธีการที่ทำให้การซื้อขายสินค้าหรือบริการ ในปัจจุบันดำเนินไปโดยง่าย นอกจากนี้สินเชื่อยังทำให้การซื้อขายและตลาดของสินค้าและบริการ ขยายตัวกว้างขวางมากขึ้นกว่าแต่ก่อนสามารถแบ่งสินเชื่อได้หลายประเภท แต่สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากร้านค้าซึ่งเรียกว่าสินเชื่อสำหรับผู้บริโภค (Consumer credit) หรือการที่ผู้บริโภคซื้อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาในปัจจุบันแล้วจ่ายเงินชำระหนี้ในอนาคต ตามเงื่อนไขและเวลาที่ตกลงกันในกรณีดังกล่าวนี้ถือเป็นการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนด้วยสินเชื่อจึง เป็นการซื้อเชื่อ ด้วยเช่นกัน แบบของสินเชื่อสำหรับผู้บริโภคที่นิยมในปัจจุบัน มีดังนี้

1. การซื้อเชื่อแบบจดบัญชี
2. การซื้อแบบผ่อนส่ง
3. การกู้ยืม
4. การใช้บัตรเครดิต

ดังนั้นบัตรเครดิตเพื่อสินเชื่อสำหรับผู้บริโภค จึงมักออกจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารต่าง ๆ เป็นต้น โดยอาจจะสรุปความคิดเห็นนี้ได้จากความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยที่ว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยมีความเห็นที่สอดคล้องกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่เห็นว่า ต้องมีการติดตามการใช้บัตรเครดิตอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันมีผู้นิยมใช้งานทำให้เกิดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยเกินเหตุ โดยส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากธนาคารพาณิชย์ได้เร่งประชาสัมพันธ์การให้บริการบัตรเครดิต ซึ่งถือว่าเป็นบริการให้มีของธนาคาร

3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการบริโภคโดยปกติเมื่อบุคคลมีรายได้ย่อมต้องจ่ายส่วนหนึ่งของรายได้เพื่อชำระค่าภาษีส่วนที่เหลือคือรายได้สุทธิ ซึ่งบุคคลสามารถนำไปจ่ายซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคและอาจมีบางส่วนเหลือเก็บไว้เป็นเงินออม การที่บุคคลจะใช้จ่ายไปในการอุปโภคบริโภคมากน้อยเท่าใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ระดับรายได้ทรัพย์สินที่บุคคลมีอยู่ และระดับราคาสินค้าในท้องตลาด เป็นต้น ซึ่งสามารถพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ บางประการที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยทางด้านจิตใจและปัจจัยทางด้านวัตถุ (รัณย์ชนก กนิษฐศักดิ์, 2537 : 32)

3.2.1 ปัจจัยทางด้านจิตใจ (Subjective factors) การที่บุคคลจะใช้จ่ายรายได้ของตนเพื่อการอุปโภคบริโภคมากน้อยเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านจิตใจ ซึ่งได้แก่

3.2.1.1 อุปนิสัยของบุคคล การคำนึงถึงอนาคต ความต้องการที่เป็นอิสระและความต้องการเพิ่มรายได้ในอนาคต กล่าวคือ บุคคลใดถ้ามีอุปนิสัยเป็นคนมัธยัสถ์ รู้จักเก็บออม ดังนั้นรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคย่อมจะน้อยกว่าบุคคลที่มีอุปนิสัยใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ทั้ง ๆ ที่มีรายได้เท่ากัน บุคคลบางประเภทอาจคำนึงถึงอนาคต ทำให้พยายามประหยัดรายจ่ายในปัจจุบัน เพื่อสำรองไว้ในอนาคต เมื่อเกิดกรณีที่เกิดไม่ถึง เช่น การว่างงาน การเจ็บป่วยหรือพิการ หรือสำรองไว้ในยามชรา หรือ เพื่อการใช้จ่ายของสมาชิกในครอบครัว เช่น บุตรธิดา ส่วนบุคคลที่ต้องการจะเพิ่มรายได้ ไว้ใช้ในอนาคตนของตนเองย่อมพยายามประหยัดค่าใช้จ่าย ในปัจจุบันเพื่อนำรายได้ที่เหลือไปฝากธนาคารไว้ โดยได้รับดอกเบี้ยตอบแทน หรือนำไปลงทุนเพื่อหวังผลกำไร นอกจากนี้ความต้องการที่อยากเป็นอิสระและมีอำนาจทำให้บุคคลพยายามเก็บออมรายได้บางส่วนและสะสมไว้แทนที่จะจ่าย หมดสิ้นเพื่อ

เพิ่มพื้นฐาน และทำให้สามารถตัดสินใจกระทำบางอย่างได้ เช่น การโยกย้ายงาน การท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2.1.2 ความกดดันทางสังคม บังคับที่กล่าวมาข้างต้นมีอิทธิพลไปในทางจำกัดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค แต่สำหรับความกดดันทางสังคมมีแนวโน้มไปทางการกระตุ้นการใช้จ่าย กล่าวคือ บุคคลอาจจัดสรรส่วนใหญ่อะไรก็ได้ไปเพื่อการอุปโภคบริโภค ทั้งนี้เนื่องจากมีความต้องการและ มีความจำเป็นต้องรักษาคำแหน่งของตนในสังคม หรือเพื่อรักษาระดับความเป็นอยู่ของตนให้ ใกล้เคียงกับระดับเพื่อนบ้าน ดังนั้นแม้ว่าจะมีรายได้อยู่ในระดับต่ำ แต่ผลของการเลียนแบบความเป็นอยู่ (Demonstration effects) ที่ดีกว่าของเพื่อนบ้านทำให้เกิดการกระตุ้นการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ในระดับสูง นอกจากนี้ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในสังคมมักมีผลต่อการใช้จ่าย กล่าวคือ บุคคลในสังคมใดมีความคิดว่าการออมหรือประหยัดเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำหรืออวดฐานะของบุคคลจากสินค้าอุปโภค เช่นรถยนต์คันใหญ่ ๆ เสื้อผ้าที่สวยงามเหล่านี้จะมีผลทำให้เป็นการ กระตุ้นการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค

3.2.1.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต เช่น การคาดคะเนรายได้ในอนาคต และราคาสินค้าในอนาคต กล่าวคือถ้าประชาชนคาดว่าในอนาคตรายได้จะลดลง ประชาชนจะลดการใช้จ่าย อุปโภคบริโภคในปัจจุบัน เพราะจะต้องเก็บออมไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต ในขณะที่รายได้ลดลง นอกจากนี้เกรงว่าถ้าใช้จ่ายในปัจจุบันมากเกินไปอาจทำให้เกิดการเป็นหนี้ซึ่งต้องชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยในอนาคตและเมื่อรายได้ในอนาคตยังลดต่ำลงการชำระหนี้จะยิ่งทำได้ยาก เพราะจะทำให้ระดับการใช้จ่ายในอนาคตลดลงไปอีก ในทางตรงกันข้าม ถ้า ประชาชนคาดว่ารายได้ของ บุคคลเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นในอนาคตประชาชนอาจใช้จ่ายอุปโภคบริโภคปัจจุบันในระดับสูง ซึ่งบางครั้ง อาจสูงกว่ารายได้ที่ได้รับ ทั้งนี้เพราะบุคคลรู้ว่าจะสามารถชำระหนี้ที่ ก่อขึ้นปัจจุบันได้

การคาดคะเนระดับราคาสินค้าในอนาคตก็เช่นเดียวกัน ถ้าบุคคลคาดว่าในอนาคตระดับ ราคาสินค้าจะสูงขึ้นกว่าเดิมบุคคลจะใช้จ่ายมากขึ้นในปัจจุบันเพราะเมื่อระดับราคาสินค้าสูงขึ้น อำนาจซื้อของเงินจะต่ำลง หมายความว่าเงิน 1 หน่วยในอนาคตจะซื้อสินค้าได้น้อยกว่าในปัจจุบันบุคคลก็จะรีบเร่งใช้จ่ายเงินมากขึ้นก่อนที่อำนาจการซื้อของเงินจะลดลง โดยการซื้อสินค้ายกก่อนไว้ เพื่อใช้เองหรือเพื่อเก็งกำไรเป็นต้น อย่างไรก็ตามผลของการคาดคะเนระดับราคาสินค้าสูงขึ้น ในอนาคตอาจเป็นไปในทางลดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในปัจจุบันก็ได้ เมื่อบุคคลคาดคะเนว่า ระดับราคาสินค้าในอนาคตจะสูงขึ้นอาจเป็นผลชักจูงให้บุคคลประหยัดหรืออดออมมากขึ้น เพื่อจะได้มีเงินใช้จ่ายใช้สอยในอนาคตมากยิ่งขึ้นชดเชยกับการที่อำนาจซื้อของเงินตกต่ำ

3.2.2. ปัจจัยทางด้านวัตถุ (Objective factors) ที่มีผลต่อการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของบุคคลในระบบเศรษฐกิจได้แก่

3.2.2.1 การกระจายรายได้ต่อสังคม การที่บุคคลจะใช้จ่ายรายได้สุทธิของคนในการที่จะอุปโภคบริโภคมากน้อยเท่าใดนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ แล้วยังขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิของ บุคคลนั้น ๆ ด้วย บุคคลใดหรือครอบครัวใดที่มีรายได้สุทธิต่ำกว่ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ที่มีรายได้ต่ำ มักใช้จ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าผู้มีรายได้สูงทั้งนี้ เพราะประการหนึ่งผู้มีรายได้ต่ำกว่ายังขาดปัจจัย ในการครองชีพหลาย ๆ อย่าง เมื่อบุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้น เขาจะจัดสรรเงินที่ได้มาเพื่อซื้อปัจจัย เหล่านั้น ทำให้มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนสูงเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นและประการที่สองรายได้ของผู้มีรายได้สูงนั้นเพิ่มเร็วกว่าค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังนั้นระบบเศรษฐกิจใดที่มีการกระจายรายได้ที่เป็นไปอย่างไม่ยุติธรรมโดยเหลื่อมล้ำกันมากนั้น ส่วนใหญ่ของรายได้สุทธิของประเทศจะตกอยู่กับคนกลุ่มน้อยของประเทศแล้ว ปริมาณการออมของประเทศจะอยู่ในระดับสูง กรณีที่การกระจายรายได้ที่เป็นไปอย่างยุติธรรมจะเป็นการเพิ่มระดับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของประเทศ

3.2.2.2 ขนาดของสินทรัพย์สภาพคล่อง สินทรัพย์สภาพคล่องหมายถึง สิ่งที่เราถือว่า เป็นเงินตรา (Money) ได้แก่ ธนบัตร เหรียญ เงินฝากเดินสะพัดและสินทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นเงินได้อย่างรวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนแปลงมากนัก เช่น นี้ พันธบัตรเงินฝากประจำ เป็นต้น บุคคลที่มีสินทรัพย์ดังกล่าวมักจะมีเปอร์เซ็นต์ของการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่อรายได้ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาหรือสะสมทรัพย์ เหล่านี้จึงไม่ต้องจำกัดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจากการศึกษาถึงแบบแผนการใช้จ่ายของบุคคล ได้แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีรายได้ระดับหนึ่งและมีสินทรัพย์สภาพคล่องในระดับสูงมักใช้จ่ายส่วนใหญ่ของรายได้ในการอุปโภคบริโภคส่วนที่สูงกว่าบุคคลอื่นที่มีรายได้ในระดับเดียวกัน แต่ไม่มีสินทรัพย์สภาพคล่องอยู่ในครอบครองหรือถ้ามีก็น้อยกว่า

3.2.2.3 การให้สินเชื่อเพื่อการบริโภค การให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภคในการซื้อสินค้าและบริการเช่นการขายสินค้าผ่อนชำระหรือบริการด้านบัตรเครดิตต่าง ๆ จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายมากขึ้น แม้ว่าบุคคลจะมีรายได้น้อยหรือปานกลางก็สามารถซื้อสินค้าและนำไปใช้ก่อนได้ โดยยอมชำระค่าสินค้าในภายหลัง ดังนั้นการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะเกิดขึ้น แม้ว่ารายได้ในปัจจุบันอยู่ในระดับต่ำ การซื้อสินค้าโดยการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคในปัจจุบัน เท่ากับเป็นการนำรายได้ในอนาคตมาให้ใช้ก่อนนั่นเองระบบเศรษฐกิจใดที่มีสินเชื่อเพื่อการบริโภคมากระบบเศรษฐกิจนั้น จะมีระดับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคสูงกว่าระบบเศรษฐกิจที่ไม่นิยมการให้สินเชื่อในการบริโภคปกติการขายผ่อนสินค้าผ่อนชำระ ผู้ขายจะบวกดอกเบี้ยเขาไปในราคาขายด้วยทำให้ราคาขายเงินผ่อนสูงกว่าราคาขายแบบเงินสดอย่างไรก็ตามปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าผู้บริโภคมักไม่คำนึงถึง ดอกเบี้ยที่ผู้ขายบวกไว้ในราคาขายว่าสูงหรือต่ำอย่างไรนักแต่มักจะคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ มากกว่า เช่น จำนวนเงินที่ต้องชำระครั้งแรกจำนวนเงินที่ต้องชำระครั้งต่อ ๆ ไป และระยะเวลาของการผ่อน ชำระ เป็นต้น

ถ้าเงินผ่อนชำระครั้งแรกต่ำ จำนวนเงินผ่อนชำระประจำน้อยและระยะเวลาในการ ผ่อนชำระนานจะ เป็นการกระตุ้นให้บุคคลเพิ่มการใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคโดยการซื้อสินค้า ด้วยวิธีผ่อนชำระ มากขึ้น

3.2.2.4 ระดับราคาสินค้า ในระยะที่ระดับราคาสินค้าทั่ว ๆ ไปสูง เช่น ในระยะภาวะทางเศรษฐกิจรุ่งเรือง การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน เพราะเมื่อ ราคาสินค้าสูงขึ้น รายจ่ายจะสูงขึ้นด้วยแม้ว่าจะบริโภคสินค้าเป็นจำนวนเท่าเดิม นอกจากนี้ในภาวะ เศรษฐกิจรุ่งเรือง รายได้ของบุคคลมักอยู่ในระดับสูงทำให้การใช้จ่ายสูงตามไปด้วย ในทางตรงกันข้าม ในระยะเวลาที่ ระดับราคาสินค้าทั่ว ๆ ไปต่ำ เช่น เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ก็ จะอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

3.2.2.5 การเก็บภาษีมีผลโดยตรงต่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลถ้ารัฐบาลเก็บ ภาษีมากรายได้ สุทธิส่วนบุคคลซึ่งนำไปใช้จ่ายในการบริโภคจะเหลือน้อย การบริโภคของบุคคลจะ ลดลงสำหรับบุคคลที่มีรายได้สูงกว่าขึ้นภาษีจะมีผลกระทบต่อการบริโภคน้อยกว่าบุคคลที่มีรายได้ ต่ำเนื่องจากบุคคลที่มีรายได้ต่ำใช้รายได้ส่วนใหญ่ในการบริโภค

3.2.2.6 อัตราดอกเบี้ย เมื่อบุคคลมีรายได้ส่วนหนึ่งถูกใช้ไปในการบริโภค ส่วนที่เหลือจะถูกเก็บออมไว้ บุคคลจะมีการออมมากขึ้นเท่าใดนอกจากจะขึ้นอยู่กับรายได้แล้ว ยังขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยด้วย ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขอมงใจให้มีการออมมากขึ้น และเมื่อบุคคล ต้องการออมมากขึ้นก็จำเป็นต้องลดการบริโภคลง ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงมีความสัมพันธ์ในทาง ตรงกันข้ามกับการบริโภค

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการ ใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร เกิดจากพฤติกรรมการบริโภค ที่ต้องการ ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต มีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าและบริการขึ้นอยู่กับระดับรายได้และ ทางการเงิน มีผลต่อปัจจัยทางด้านจิตใจและปัจจัยทางด้านวัตถุ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

1. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ได้มีผู้ให้ความหมายของผลกระทบ ดังนี้

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2557 : 42) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบไว้ว่า ผลกระทบ (Impact) โดยทั่วไป หมายถึง ผลของการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง ในสิ่งแวดล้อมโดยผลกระทบดังกล่าวอาจจำแนกออกตามประเภทขนาดและระยะเวลาได้ดังนี้ ประเภท ของผลกระทบ ได้แก่ การสูญเสียทางเศรษฐกิจเช่นการสูญเสียงานที่ดินทำกินมูลค่าบ้านและทรัพย์สิน ลดลงความสูญเสียบริการทางสังคมและความสูญเสียเกี่ยวกับวิถีดำเนินชีวิตขนาดของผลกระทบจะมี ตั้งแต่ระดับที่น้อยถึงมากและระยะเวลาของผลกระทบก็มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ลักษณะ เสี่ยงมัจฉิต์ (2542 : 35) ผลกระทบ หมายถึง ผลทั้งหมดของนโยบายที่มีขึ้นในสภาพแห่งความเป็นจริงในโลก อันได้แก่ ผลกระทบที่มีต่อสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมายผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตค่าใช้จ่ายทางตรงที่ใช้สำหรับทรัพยากรของโครงการค่าใช้จ่ายทางอ้อมต่าง ๆ รวมทั้งค่าเสียโอกาสด้วยเราแบ่งผลกระทบได้เป็นประเภทต่าง ๆ

สำหรับความหมายของเศรษฐกิจ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 800) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจไว้ว่า เศรษฐกิจ หมายถึง การผลิต การจำหน่าย จ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน

สุรช คมพจน์ (2555 : 32) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจไว้ว่า เศรษฐกิจ (Economy) หมายถึง กิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการอันไม่มีที่ สิ้นสุดของมนุษย์ให้ได้มากที่สุด และอย่างประหยัดที่สุด

พฤทธิสรรค์ สุทธิไชยเมธี (2556 : 11 – 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเศรษฐกิจไว้พอสรุปได้ว่า เศรษฐกิจมีความสำคัญและแทรกอยู่ในวงการทุกชั้นตอนทั้งในเรื่องของการเลือกใช้ทรัพยากรที่หายาก และมีจำกัด เพื่อทำการผลิตให้มี ประสิทธิภาพมากที่สุด และเพื่อให้การกระจายสินค้าเกิดความ เป็นธรรมมากที่สุด ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

จากนิยามข้างต้นสรุปได้ว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบและอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีโซ่กลุ่มเป้าหมายหรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมสามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ปัญหาความยากจน
2. ปัญหาขาดแคลนเงินทุน
3. ปัญหาขาดปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ
4. ปัญหาหนี้ในระบบ
5. ปัญหาขาดแคลนสินค้าคุณภาพ
6. ปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาภัยธรรมชาติ (ฝนแล้ง น้ำท่วม ภัยหนาว แมลงศัตรูพืช โรคระบาด) ปัญหาสังคม วัฒนธรรมที่เปลี่ยนผ่าน

2. แนวคิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ทฤษฎีทางเศรษฐกิจของฮาร์รอด – โดมาร์ (Harrod – Domar Growth Model) (Harrod – Domar. 1949 ; อ้างถึงใน วิทยากร เชียงภูถ. 2557 : 40) ต่างได้พัฒนาทฤษฎีหรือแบบจำลองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและทันที่ที่ต้องการ เพื่อการเจริญเติบโตในระดับนั้น ๆ ทั้งสองมีแนวคิดว่า

การลงทุนเป็นหัวใจสำคัญของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากจะเพิ่มรายได้แล้ว ยังเพิ่มความสามารถในการผลิตหรือเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตของระบบเศรษฐกิจอีกด้วย การรักษาระดับการจ้างงานให้เต็มที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทางเศรษฐกิจที่สูงพอที่จะ คุชชิ่งเงินออม ซึ่งเป็นที่ต้องการสำหรับการลงทุนให้เกิดรายได้ในระดับการจ้างงานเต็มที่ โดยที่ ฮาร์รอด – โคมาร์ คังข้อสมมติฐานของตัวแบบไว้ว่า ผลผลิตของหน่วยเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นหน่วยผลิตอุตสาหกรรมหรือระบบเศรษฐกิจ โดยส่วนรวม จะขึ้นอยู่กับจำนวนทุนที่ลงทุนในหน่วย เศรษฐกิจนั้น ๆ ดังนี้

1. ความสำคัญในระดับจุลภาค เศรษฐกิจช่วยให้เข้าใจในบทบาทของแต่ละบุคคลที่ดำรงชีวิต อยู่ในระบบเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภค ผู้ผลิต คนกลาง เจ้าของปัจจัยการผลิตเพื่อจะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจต่อไป

2. ความสำคัญในระดับมหภาค ปัญหาเศรษฐกิจของส่วนรวม หรือของประเทศนั้น นับว่าสำคัญยิ่ง การเข้าใจเศรษฐกิจทำให้เกิดการแก้ไข โดยสามารถเลือกวิธีการที่ทำให้บรรลุ นโยบายเศรษฐกิจได้ถูกต้อง และเกิดความเสียหายน้อยที่สุด การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจะประกอบด้วย การวิเคราะห์ใน 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยทั่วไป และการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนด้าน สิ่งแวดล้อม

2.1 การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยทั่วไป จะเป็นการวิเคราะห์ที่อยู่ภายใต้ระบบเศรษฐกิจของประเทศหรือของพื้นที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงเรื่องผลผลิตและการจ้างงาน และประชากรส่วนไหนจะได้ประโยชน์และส่วนไหนเกิดความสูญเสีย เรื่องเหล่านี้จะเป็นที่สนใจของผู้ตัดสินใจในการวิเคราะห์จะเกี่ยวข้องกับความรู้พื้นฐาน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับลักษณะและโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในการวิเคราะห์จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและรายงาน เศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มี การวิเคราะห์และจัดพิมพ์เผยแพร่ ข้อมูลประเภท เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปร ส่วนรวม ซึ่งได้แก่ มวลรวมผลผลิต (GDP) ระดับการจ้างงาน รายได้เฉลี่ย มูลค่าการส่งออกและ นำเข้า จะเป็นข้อมูลที่มีอยู่และพร้อมจะนำมาใช้ได้ จากนั้นก็ระบุสาขาหรืออุตสาหกรรมพื้นฐาน หรือปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจมีความเจริญเติบโตหรือถดถอย การวิเคราะห์อาจรวมถึง กลไกการดำเนินงาน ความได้เปรียบเสียเปรียบในการผลิตหรือให้บริการ แต่ถ้าเป็นโครงการขนาดใหญ่ผลกระทบคืออุตสาหกรรม และต่อตัวแปรเศรษฐกิจส่วนรวมจะมีมาก ฉะนั้นต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับความเป็นไปได้ของโครงการในระยะยาว และผลกระทบทางบวกและทางลบของ โครงการต่อตัวแปรเศรษฐกิจส่วนรวมที่สำคัญ เช่น การเพิ่ม GDP การสร้างงาน และแรงกดดันต่อ เงินเฟ้อ เป็นต้น จากนั้นเป็นการประเมินโครงการ โดยเฉพาะตามหลักต้นทุนและผลตอบแทน จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนที่สังคมจะได้รับและต้นทุนที่เกิดจากการมีโครงการ

2.2 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental impact analysis) หรือบ่อยครั้งเรียกว่า การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environment impact assessment – EIA) จึงเป็นที่เข้าใจกันว่า หมายถึง กระบวนการรวบรวมวิเคราะห์และประเมินการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลมาจากโครงการหรือกิจกรรมมนุษย์ เช่น วิเคราะห์และประเมินว่า

2.2.1 ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ สภาพอากาศ ดิน น้ำ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และเมื่อเปลี่ยนแปลงไปแล้ว จะมีผลกระทบต่อผู้รับ เช่น คน สัตว์ พืช และสิ่งของต่าง ๆ อย่างไร

2.2.2 ระบบเศรษฐกิจของประเทศและของท้องถิ่นจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร โดยเฉพาะในเรื่องการเพิ่มการผลิต รายได้ การจ้างงาน การกระจาย รายได้ ราคาที่ดิน และราคาที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2.2.3 ผลกระทบของโครงการที่มีต่อชุมชนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ประชาชน ครอบครัว สถาบัน และชุมชนที่อยู่โดยรอบ โครงการองค์ประกอบของการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจดังนี้

2.2.3.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Baseline study) ซึ่งได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพื้นที่โครงการ ข้อมูลจากส่วนราชการ ข้อมูลจากรายงานการศึกษาวิจัย และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์และทำความเข้าใจสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

2.2.3.2 การกำหนดขอบเขตการศึกษา (Scoping) ซึ่งได้แก่ การระบุผลกระทบที่มีความ เป็น ไปได้ (Possible impact) รวมทั้งการใช้ทรัพยากรและการจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบ เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ในชั้นรายละเอียด ผลกระทบใดที่คาดว่าจะไม่สำคัญก็อาจตัดทิ้งไป การกำหนดขอบเขตการศึกษาจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญเพื่อให้การศึกษามีความ สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ดังนั้นก่อนที่จะตกลงกำหนดขอบเขตการศึกษา จึงควรมีการรวบรวมความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตัวแทนชุมชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบด้วย

2.2.3.3 การคาดคะเนผลกระทบ (Prediction) ได้แก่ การประมาณการขนาดของการเปลี่ยนแปลงสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในอนาคต ของโครงการ

2.2.3.4 การประเมินผลกระทบ (Evaluation) เพื่อประเมินความสำคัญของ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มีต่อประเทศในรูปของวัตถุประสงค์และนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคม ในการประเมินอาจใช้วิธีการเปรียบเทียบ นั่นคือเปรียบเทียบกับกฎหมายหรือมาตรฐานและเงื่อนไขที่

กำหนดไว้ เช่น เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับการยอมรับของชุมชนหรือสาธารณชน นอกจากนั้นยังควรประเมินผลกระทบโดยรวมของโครงการด้วยการประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ต้นทุนและผลตอบแทนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจว่าควรสนับสนุนหรือยับยั้งโครงการ

2.2.3.5 การปรับปรุงแก้ไข (Mitigation) เพื่อค้นหาวิธีการหรือมาตรการในการป้องกันแก้ไข และลดผลกระทบในทางลบ และวิธีการหรือมาตรการที่จะช่วยเพิ่มพูนผลกระทบในทางบวกให้ได้ประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการลดต้นทุนของโครงการ

2.2.3.6 การสื่อสารทำความเข้าใจ (Communication) เพื่อสื่อสารผลกระทบที่เป็นไปได้ของ โครงการต่อหน่วยงานและประชาชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในระหว่างกระบวนการ

2.2.3.7 การติดตามตรวจสอบ (Monitoring) เพื่อจัดให้มีการตรวจสอบ (Auditing) และการเฝ้าระวัง (Monitoring) ผลกระทบของโครงการทั้งในระหว่างและหลังการปฏิบัติงานตามโครงการ

สรุปได้ว่า แนวคิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ได้ว่าเป็นแบบจำลองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสำคัญในระดับจุลภาคและมหภาค

3. ผลกระทบของบัตริสินเชื่อเกษตรกร

ผลกระทบของบัตริสินเชื่อสามารถแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ผลกระทบของบัตริสินเชื่อที่มีต่อรายได้

ได้มีผู้ให้ความหมายของรายได้ไว้ดังนี้

สิปปภาส พรสุขสว่าง (2553 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า รายได้ถาวร หมายถึง รายได้ที่ได้จากค่าจ้างหรือเงินเดือนที่ได้รับทุก ๆ เดือนรายได้ชั่วคราว หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดหมายหรือเกิดขึ้นเพียงบางครั้ง บาง โอกาสและจำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละครั้งก็ไม่เท่ากันด้วย และรายได้ประจำ หมายถึง รายที่เกิดขึ้นจากการทำงานประจำหรือจากการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันทำให้การมีรายได้ประจำลักษณะแตกต่างกันรายได้ที่มีใช้รายได้ประจำ หมายถึง รายได้ที่มิได้เกิดขึ้นประจำจากการดำเนินอาชีพปกติรายได้ที่มีใช้รายได้ประจำนั้น แม้จะเกิดขึ้นบ่อยและสม่ำเสมอแต่ก็ยังไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นรายได้ประจำ รายได้ที่มีใช้รายได้ประจำของครอบครัวเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากรายได้ประจำ

สรุปได้ว่า รายได้ หมายถึง ค่าจ้างที่เป็นรายได้ประจำหรือชั่วคราวและเป็นรายได้จากการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคล ที่ได้รับไม่ว่าจะเป็นรายได้ประจำหรือรายได้ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา

ไคเวลาหนึ่งที่ถูกคลนั้นได้รับมาซึ่งจำนวนเงินที่ก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นตัวเงินที่แท้จริง

ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อรายได้ ได้ดังนี้

1. ผลกระทบด้านบวกต่อเกษตรกรคือเมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนก่อนเกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรก่อให้เกิดรายได้

2. ผลกระทบทางด้านลบต่อเกษตรกรคือเมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าจะมีรายได้น้อยลงคุณภาพชีวิตลดลง โดยการใช้บัตรสินเชื่อที่ทำให้รายได้ลดลง

ด้านที่ 2 ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อค่าใช้จ่าย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค (Determinants of consumer buying behavior) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคมี 3 ประการคือ (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2550 : 137 – 156)

1. ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติส่วนบุคคลต่าง ๆ เช่น อายุของผู้ซื้ออาชีพรายได้แบบของการใช้ชีวิตบุคลิกภาพและแนวความคิดเกี่ยวกับตนเอง

2. ปัจจัยที่อยู่ภายในของบุคคลหรือปัจจัยทางด้านจิตวิทยาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ควบคุมกระบวนการคิดภายในทั้งหมดของผู้บริโภคปัจจัยทางด้านจิตวิทยามีอยู่ด้วยกัน 4 ประการดังนี้

2.1 แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง สิ่งกระตุ้นหรือความรู้สึกที่เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีการกระทำหรือมีพฤติกรรมในรูปแบบที่แน่นอน

2.2 การรับรู้ (Perception) หมายถึง การตีความหมายของบุคคลต่อสิ่งของหรือความคิดที่สังเกตเห็นได้

2.3 การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง ความรู้ที่ได้จากการรับรู้ถึงสิ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน

2.4 ความเชื่อและทัศนคติ (Attitude) หมายถึง กลุ่มกว้าง ๆ ของความรู้สึกที่มีอยู่ในตัวมนุษย์หรือความเห็นที่เป็นรูปแบบของพฤติกรรมของบุคคลปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้น จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและกันและมีผลต่อผู้บริโภค ไปพร้อม ๆ กัน โดยที่ไม่มีปัจจัยใดมีความสำคัญมากไปกว่ากันแต่ละปัจจัยต่างมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของผู้บริโภคและทั้งหมดมีความสัมพันธ์ที่เป็นเงื่อนไขให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

3. ปัจจัยที่อยู่ภายนอกของบุคคลหรืออิทธิพลของสิ่งแวดล้อมปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค แบ่งออกอย่างกว้าง ๆ ได้ 5 ปัจจัย ได้แก่ อิทธิพลของปัจจัยวัฒนธรรม (Cultural factors) อิทธิพลของครอบครัว (Family influences) อิทธิพลของปัจจัยทางสังคม (Social factors) อิทธิพลของปัจจัยทางสถานการณ์ (Situational influences) และอิทธิพล

ทางการตลาด (Marketing influences)

3.1 อิทธิพลของปัจจัยวัฒนธรรมเป็นเรื่องของความเชื่อที่มีอยู่ในตัวของบุคคล และการลงโทษในสังคมที่ได้มีการพัฒนาขึ้นอยู่ตลอดเวลาด้วยระบบของสังคมนั้น

3.2 อิทธิพลของครอบครัวเป็นอิทธิพลที่เกิดจากสมาชิกในครอบครัว

3.3 อิทธิพลของปัจจัยทางสังคมเป็นผลลัพธ์ที่ได้มาจากการติดต่อกันของบุคคลทุกคนกับบุคคลอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากครอบครัวและหน่วยธุรกิจ

3.4 อิทธิพลของปัจจัยทางสถานการณ์เป็นอิทธิพลอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าหรือระหว่างที่ตัดสินใจซื้อสินค้าหรือหลังจากที่ตัดสินใจซื้อสินค้าแล้ว

3.5 อิทธิพลทางการตลาดหมายถึงองค์ประกอบของส่วนผสมทางการตลาดอันได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) การวางราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Placement channel of distribution) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคปัจจัยสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นผู้บริโภคไม่สามารถควบคุมได้เช่นเดียวกับปัจจัยด้านจิตวิทยาที่ได้กล่าวมาแล้ว ถึงแม้ว่าบุคคลจะสามารถมีอิทธิพลเหนือสิ่งแวดล้อมในบางครั้งก็ตามแต่ก็มักเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้นผู้บริโภคแต่ละคนจึงต้องรับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเข้ามาในการดำเนินชีวิตด้วยโดยสิ่งแวดล้อมนี้จะส่งผลกระทบต่อนักบริโภค โดยผ่านทางปัจจัยด้านจิตวิทยาและจะส่งผลกระทบโดยตรงมากที่สุดต่อการรับรู้ของบุคคลทั้งนี้เนื่องจากการรับรู้ทำให้บุคคลได้ สามารถมองเห็นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้เมื่อบุคคลรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมแล้วก็จะทำการประมวล ข้อมูลสำหรับส่งไปยังปัจจัยด้านจิตวิทยาอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจความเชื่อและทัศนคติเป็นต้น

ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อค่าใช้จ่าย สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ผลกระทบด้านบวกต่อเกษตรกรเมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะก่อเกิดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตลดลงเพราะประหยัดค่าใช้จ่าย

2. ด้านค่าใช้จ่ายดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการทำสัญญาแบบเดิมคือเกษตรกรมีภาระค่าใช้จ่ายลดลง ส่วนใหญ่จะลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพราะสามารถรับสินค้าได้ทันทีไม่ต้องรอทำสัญญาไม่ต้องเสียค่าเดินทางและไม่ต้องใช้เวลารอนาน

3. ผลกระทบทางด้านลบต่อเกษตรกร เมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะก่อเกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

ด้านที่ 3 ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อเงินออม

ได้มีผู้ให้ความหมายของการออมไว้ดังนี้

การออม หมายถึง การเก็บออมเงินทีละเล็กละน้อยให้พอกพูนขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งการออมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของเงินฝากกับธนาคารหรือบริษัทเงินทุน โดยได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนจุดประสงค์หลักคือ เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

การออม หมายถึง รายได้ในส่วนที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค แต่นำมาเก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในอนาคต ซึ่งสามารถนำมาเก็บไว้ได้หลายรูปแบบ เช่น การเก็บออมในรูปเงินสด การฝากธนาคารหรือการซื้อพันธบัตร

วัลลภ ปินตา (2545 : 4) การออม หมายถึง รายได้สุทธิที่เหลือจากการบริโภค โดย การออมจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ นิสัยการประหยัด รายได้ที่แท้จริง ความสะดวกในการออม

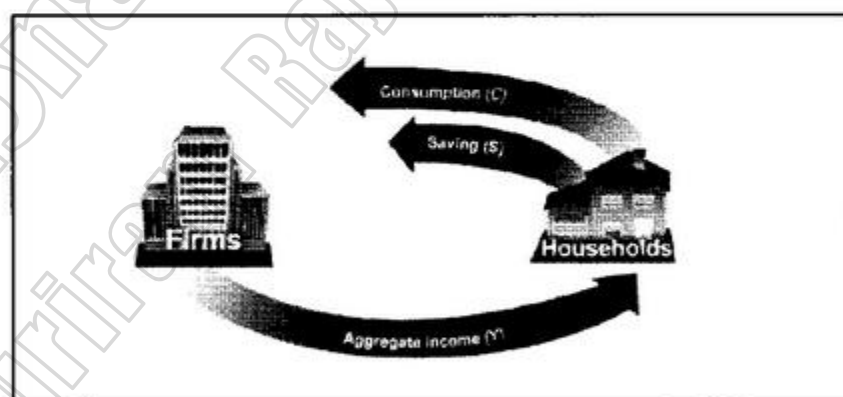
ไพทชิต เอกจริยกร(2554 : 42) การออม หมายถึง รายได้ที่ไม่ได้ใช้ไปเพื่อการอุปโภคบริโภคหรือ หมายถึงส่วนต่างระหว่างรายได้กับรายจ่าย

แนวคิดทฤษฎีการออมมีดังนี้

ทฤษฎีการออม (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. 2550) ระหว่างการบริโภคกับรายได้โดยรายได้ในที่นี้หมายถึงรายได้ที่อยู่ในมือบุคคล (Disposable income : Yd) ทั้งนี้เพราะเป็นรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปใช้จ่ายได้จริง ๆ แต่ทั้งนี้ครัวเรือนจะเก็บออมไว้บางส่วนด้วยจากระบบเศรษฐกิจแบบง่ายรายได้ = รายจ่ายแต่ในระบบเศรษฐกิจจริงนั้น Keynes กล่าวว่า

รายได้ (Aggregate income) = รายจ่าย (Consumption) + การออม (Saving)

$$Y = C + S$$

ภาพประกอบ 2.8 ความสัมพันธ์ของรายได้รายจ่ายและการออม

จากภาพประกอบ 2.8 จะได้ว่า การออม = รายได้ - รายจ่าย โดยการออมที่เรากล่าวถึงนี้ไม่ได้หมายถึงเงินออมที่เราสะสมไว้ในระยะยาวในที่นี้ เงินออม หมายถึง ส่วนหนึ่งของ

รายได้ในระยะเวลาหนึ่ง (Single period) ที่ไม่ได้มีการจ่ายออกไปในช่วงเวลาดังกล่าวเงินออมเป็นจำนวนรวมที่สะสมไว้ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เงินออมในที่นี้จึงเป็นตัวแปรกระแส (Flow variable)

1. ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออม

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยทางด้านจิตใจและปัจจัยทางด้านวัตถุดังต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยทางด้านจิตใจ (Subjective factors) การที่บุคคลจะใช้จ่ายรายได้ของคนเพื่ออุปโภคบริโภคมากน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านจิตใจเป็นอันมากดังที่ (Keynes, 1935) โดยกล่าวถึงปัจจัยทางด้านจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ซึ่งได้แก่

1.1.1 อุปนิสัยของบุคคลการคำนึงถึงอนาคตความต้องการที่จะเป็นอิสระและความต้องการเพิ่มรายได้ในอนาคตกล่าวคือบุคคลใดที่มีอุปนิสัยเป็นคนมัธยัสถ์รู้จักเก็บออมรอมริบรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคย่อมจะน้อยกว่าบุคคลที่มีอุปนิสัยใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายทั้ง ๆ ที่มีระดับรายได้เท่ากัน

1.1.2 ความกดดันทางสังคมมีแนวโน้มไปในทางกระตุ้นการใช้จ่าย กล่าวคือบุคคลอาจจัดสรรส่วนใหญ่ของรายได้ไปเพื่อการอุปโภคบริโภค ทั้งนี้เนื่องจากมีความต้องการและมีความจำเป็นต้องรักษาคำแหน่งของคนในสังคมหรือเพื่อรักษาระดับความเป็นอยู่ของตนให้ใกล้เคียงกับระดับของเพื่อนบ้านดังนั้นถึงแม้ว่ารายได้จะต่ำแต่เนื่องจากผลของการเลียนแบบความเป็นอยู่ (Demonstration effect) ที่ดีกว่าของเพื่อนบ้านทำให้การกระตุ้นให้บุคคลมีการใช้จ่ายอุปโภคในระดับที่สูง

1.1.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต เช่น การคาดคะเนรายได้ในอนาคตและราคาสินค้าในอนาคต กล่าวคือถ้าบุคคลคาดว่าในอนาคตรายได้ของเขาจะลดลง เขาจะลดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในปัจจุบัน เพราะเขาจะต้องเก็บออมไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคตในขณะที่รายได้ของเขาลดลงในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลคาดว่ารายได้ของเขาจะเพิ่มขึ้นในอนาคตเขาอาจใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในปัจจุบันในระดับสูงและบางทีอาจสูงกว่ารายได้ที่เขาได้รับ เพราะเขารู้ว่านอกจากเขาจะสามารถรักษาระดับการใช้จ่ายในอนาคตไม่ให้ตกต่ำกว่าในปัจจุบันได้แล้วเขายังสามารถชำระหนี้ที่เขาอยู่ในปัจจุบันอีกด้วย

1.2 ปัจจัยทางด้านวัตถุ (Objective factors) ปัจจัยทางด้านวัตถุที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคและการออมของบุคคลได้แก่

1.2.1 การกระจายรายได้ของสังคมบุคคลใดหรือครอบครัวใดมีรายได้สุทธิก่อนข้างสูงกว่าจะสามารถเก็บออมไว้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้สูงกว่าบุคคลหรือครอบครัวที่มีรายได้สุทธิต่ำกว่า หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคนยากจนมักใช้จ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้สูงกว่าคนรวย

1.2.2 ขนาดของสินทรัพย์สภาพคล่องสินทรัพย์สภาพคล่อง หมายถึง สิ่งที่เราถือว่าเป็นเงิน (Money) ได้แก่ ธนบัตรเหรียญเงินฝากเดินสะพัดและสินทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนมากนัก เช่น หุ้นพันธบัตรเงินฝากประจำ เป็นต้น บุคคลที่มีสินทรัพย์ดังกล่าวมากมักมีเปอร์เซ็นต์ของการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่อรายได้ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะเขารู้สึกว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาหรือสะสมสินทรัพย์เปล่านี้อีก ดังนั้นจึงไม่ต้องจำกัดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค

1.2.3 การให้สินเชื่อในการบริโภค การให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภคในการซื้อสินค้าและบริการ เช่น การขายสินค้าผ่อนชำระจะเป็นการกระตุ้นการใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ทั้งนี้เพราะแม้ว่าบุคคลจะยังไม่มีรายได้หรืออาจมีแต่อยู่ในระดับต่ำบุคคลก็สามารถซื้อสินค้าและนำไปใช้ก่อนได้โดยยอมชำระค่าซื้อสินค้าในภายหลัง ดังนั้นการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะเกิดขึ้นได้ แม้ว่ารายได้ในปัจจุบันจะอยู่ในระดับต่ำการซื้อสินค้าโดยการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคในปัจจุบันเท่ากับเป็นการใช้จ่ายรายได้ในอนาคตในปัจจุบันนั่นเอง

1.2.4 ขนาดของสินทรัพย์อุปโภคบริโภคถาวรที่บุคคลมีอยู่สินทรัพย์อุปโภคบริโภคถาวร ได้แก่ สินทรัพย์ที่มีอายุใช้งานค่อนข้างนาน เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ วิทยุ รถยนต์ เป็นต้น สินทรัพย์ดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของบุคคลแยกได้เป็น 2 ทางคือ อาจทำให้การใช้จ่ายของบุคคลเพิ่มขึ้นทางหนึ่งหรืออีกทางหนึ่งอาจเป็นการลดการใช้จ่ายของบุคคลก็ได้ กล่าวคือในทางแรกเมื่อบุคคลมีสินทรัพย์เหล่านี้อยู่ในครอบครองแล้วการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของเขาอาจจะเพิ่มสูงขึ้น เพราะว่าประการแรกเขาไม่มีความจำเป็นต้องอดออมรายได้เพื่อการจัดหาสินทรัพย์ดังกล่าวอีก นอกจากนี้การมีสินทรัพย์ถาวร เช่น รถยนต์ ตู้เย็น ทำให้บุคคลต้องเสียค่าใช้จ่ายบางอย่างเพิ่มขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน เบนซิน ค่าซ่อมแซม และบำรุงรักษา เป็นต้น ในทางตรงกันข้ามการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของบุคคลอาจลดลงก็ได้เมื่อเขามีสินทรัพย์ดังกล่าวแล้ว เช่น เมื่อบุคคลมีรถยนต์ของตนเองทำให้เขาประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับการนั่งรถรับจ้างและรถประจำทางลงได้อิทธิพลของสินทรัพย์อุปโภคบริโภคถาวรที่มีผลการพฤติกรรมการบริโภคของบุคคลจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ผลในทางใดจะมากกว่ากัน

1.2.5 ระดับราคาสินค้ากล่าวคือในภาวะที่ระดับราคาสินค้าทั่ว ๆ ไปสูง เช่น ในภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรืองการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคจะสูงขึ้นด้วย แม้ว่าผู้บริโภคสินค้าเป็นจำนวนเท่าเดิมในทางตรงข้ามในภาวะที่ระดับราคาสินค้าทั่ว ๆ ไปต่ำ เช่น เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะอยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน

1.2.6 การกระจายอายุของประชากรโดยมากบุคคลที่ทำการออมทรัพย์มักเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยกลางคน กล่าวคือประมาณอายุ 30 ปีขึ้นไปเพื่อที่จะได้นำเงินออมที่สะสมไว้นั้นมาใช้จ่ายใน

วัยชราหรือภายหลังจากที่ออกจากงาน (Retirement) ดังนั้นถ้าการออมทรัพย์เป็นไปเพื่อจุดประสงค์ดังกล่าวนี้แล้วระบบเศรษฐกิจที่มีประชากรอยู่ในวัยทำงานเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงกว่าประชากรในวัยเด็กและวัยชรา เปอร์เซ็นต์ของการออมทรัพย์คือรายได้จะค่อนข้างสูงกว่าระบบเศรษฐกิจอื่นที่มีการกระจายอายุของประชากรไปในทางตรงข้าม

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคลและระดับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของระบบเศรษฐกิจ ถ้าปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปจะมีผลทำให้การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของบุคคลและระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปได้

จากนิยามข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การออม หมายถึง รายได้ในส่วนที่เกินจากค่าใช้จ่ายที่แต่ละบุคคลต้องใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งสามารถนำมาเก็บออมได้ในรูปแบบต่าง ๆ กันไปตามแต่ความสะดวกของบุคคล

2. ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อการออม สามารถสรุป ได้ดังนี้

2.1. ผลกระทบด้านบวกต่อเกษตรกร เมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

2.2. ผลกระทบทางด้านลบต่อเกษตรกร เมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะทำให้มีเงินออมที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

ด้านที่ 4 ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อทรัพย์สิน

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้ให้ความหมายของทรัพย์สินไว้ดังนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 137 บัญญัติว่า ทรัพย์สินหมายความว่า วัตถุ มีรูปร่าง และมาตรา 138 บัญญัติว่าทรัพย์สิน หมายความว่า รวมทั้งทรัพย์สินและวัตถุ ไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคา และอาจถือเอาได้

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำว่า ทรัพย์สินและทรัพย์สิน จำเป็นต้องพิจารณา มาตรา 137 และมาตรา 138 ประกอบกัน กล่าวคือคำว่า ทรัพย์สินนอกจากจะหมายถึงวัตถุ มีรูปร่างแล้วยังต้องเป็นวัตถุ มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาได้และถือเอาได้ด้วยส่วนคำว่า ทรัพย์สินหมายถึงวัตถุ มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาได้และถือเอาได้ประการหนึ่ง และยังหมายถึงวัตถุ ไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาได้และถือเอาได้อีกประการหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าในเมื่อทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินส่วนหนึ่งทรัพย์สิน จึงต้องเป็นวัตถุ มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาได้และถือเอาได้เช่นเดียวกัน

คำว่า มีรูปร่าง หมายถึง สิ่งที่มองเห็นได้ด้วยตาจับต้องสัมผัสได้ เช่น โตะ เก้าอี้ บ้านเรือน

คำว่า ไม่มีรูปร่าง หมายถึง สิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตา จับต้องสัมผัสไม่ได้ เช่น พลังงาน ปริมาณแก๊สกำลังแห่งธรรมชาติ และยังได้แก่อิทธิต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น กรรมสิทธิ์ลิขสิทธิ์

สิทธิบัตร

คำว่า อาจถือเอาได้ หมายถึง เพียงแต่อาจถือเอาได้เท่านั้นมีอาการเข้าหากันไว้เพื่อตนเอง ไม่จำเป็นต้องยึดถือจับต้อง ได้จริงจัง เช่น รังนกในถ้ำเมื่อผู้นั้น ได้สัมปทานจากรัฐบาลยอมมีอำนาจเข้าครอบครองถ้าแสดงอาการหวงรังนกก็เรียกได้ว่าอาจถือเอาได้หรือสิทธิบางอย่างแม้จะจับต้องมิได้ แต่ก็ยังอยู่ในลักษณะที่จะยึดถือหวงแหนไว้เพื่อตนเองได้ เช่น ลิขสิทธิ์สิทธิในการเช่ากระแสไฟฟ้า เป็นต้น

สิ่งสำคัญที่ต้องเน้นก็คือ ไม่ว่าจะป็นวัตถุที่มีรูปร่างหรือไม่ก็ตามจะเป็นทรัพย์สินได้ก็ต่อเมื่ออาจมีราคาและอาจถือเอาได้ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็ไม่ถือเป็น ทรัพย์สิน เช่น มนุษย์เรา แม้จะมีรูปร่างแต่ก็ไม่อาจมีราคาซื้อขายกันได้ ฉะนั้นมนุษย์จึงไม่ใช่ทรัพย์สินเมื่อมนุษย์ไม่ใช่ทรัพย์สินย่อมไม่ทรัพย์สินด้วยแต่หากได้มีการแยกอวัยวะออกมาเป็นส่วน ๆ จากร่างกาย เช่น เส้นผมหากได้ตัดไปขายควงค่าที่บุคคลขายหรืออุทิศแก่โรงพยาบาล คำนี้นยอมมีราคาและถือเอาได้จึงเป็นทรัพย์สินได้

1. ประเภทของทรัพย์สิน

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบ่งทรัพย์สินออกเป็น 5 ประเภท

1.1 ความหมายของอสังหาริมทรัพย์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 139 บัญญัติว่าอสังหาริมทรัพย์ หมายความว่าที่ดินและทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินลักษณะเป็นการถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้นและหมายความรวมถึงทรัพย์สินอันเกี่ยวกับที่ดินหรือทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้นด้วย โดยพิจารณาแยกดังนี้

1.1.1 ที่ดิน คือ พื้นดินทั่ว ๆ ไปที่มีอาณาเขต หึงกำหนดได้เป็นส่วนกว้างและ ส่วนยาว แต่ไม่รวมถึงดินที่ขุดขึ้นมาแล้วข่ม ไม่เป็นที่ดินต่อไป เป็นเพียงสังหาริมทรัพย์เท่านั้น

1.1.2 ทรัพย์สินติดกับที่ดินมีลักษณะเป็นการถาวรได้แก่

1.2.2.1 ทรัพย์สินติดกับที่ดิน โดยธรรมชาติ เช่น ไม้ยืนต้นที่ปลูกลงในที่ดิน โดยไม้ยืนต้นนี้ส่วนใหญ่คือ พันธุ์ไม้ยืนต้นที่ปลูกลงในที่ดิน โดยไม้ยืนต้นนี้ส่วนใหญ่มีอายุยืนกว่า 3 ปี เช่น ต้นพลู มะม่วง เป็นต้น

1.2.2.2 ทรัพย์สินที่ติดกับที่ดินโดยมีผู้นำมาติดไว้ เช่น ตึก สะพาน เจริญ อนุสาวรีย์ หอนาฬิกา โดยการนำมาติดกับที่ดิน เช่นนี้ต้องเป็นการติดในลักษณะตรงคราแน่นหนาถาวร แต่ไม่จำเป็นต้องติดอยู่กับที่ตลอดไป และหากมีการรื้อถอนจะทำทรัพย์สินนั้นเสียหายทำให้บุบสลายเสียหายหรือเสียหายปรุปรอง

การที่จะพิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินซึ่งติดอยู่กับที่ดินอันมีลักษณะเป็นการถาวรให้ดูที่สภาพว่า มีลักษณะติดอยู่กับที่ดินเป็นการถาวรหรือไม่หรือไม่ใช่ ไปดูที่เจตนาติดไว้มานานแค่ไหน เช่น เช่า ร้านค้า

ที่ปลูกในงานมหกรรมต่าง ๆ ชั่วระยะที่มีงาน โดยมีการสร้างเป็นอย่างดี สามารถคิดอยู่เป็นการมั่นคงถาวร มีการขุดหลุมวางเสาคอนกรีต หรือใช้ไม้อย่างดีมาเป็นโครงสร้าง เป็นต้น แต่ผู้ปลูกสร้างมีเจตนาให้ติดอยู่กับที่ดินนี้เพียง 5 วัน 10 วัน ตามระยะเวลางานกรณีเช่นนี้ยังคงถือว่าร้านดังกล่าวเป็นอสังหาริมทรัพย์ด้วย

1.1.3 ทรัพย์ซึ่งประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดิน คือ ทรัพย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของที่ดินบนพื้นโลกตามสภาพธรรมชาติ เช่น กรวดทราย แร่โลหะต่าง ๆ ห้วยหนอง กลองบึง และทะเลสาบ เป็นต้น

1.1.4 ทรัพย์สิทธิอันเกี่ยวกับที่ดินหรือทรัพย์อันติดอยู่กับที่ดินหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดิน ทรัพย์สิทธินี้ก็คือทรัพย์สิทธิที่กฎหมายก่อกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 นั้นเอง ไม่ว่าจะเป็นกรรมสิทธิ์ในที่ดินสิทธิอาศัยในโรงเรียนสิทธิครอบครองในสระในที่ดินของเราข้อมเป็นอสังหาริมทรัพย์

2. ความหมายของอสังหาริมทรัพย์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 140 บัญญัติว่า “อสังหาริมทรัพย์หมายความว่า ทรัพย์สินอื่น นอกจากอสังหาริมทรัพย์และหมายความรวมถึง สิทธิอันเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นด้วย”

มาตรา 140 นี้กำหนดความหมายของอสังหาริมทรัพย์ เป็นบทปฏิเสธของความหมายของ

อสังหาริมทรัพย์ เพราะฉะนั้นอะไรก็ตามถ้าไม่เป็นอสังหาริมทรัพย์และจะต้องเป็นสังหาริมทรัพย์

ทั้งสิ้นเช่น นาฬิกาโต๊ะรถยนต์ ตลอดจนสิทธิอันเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นด้วย คำว่า “ทรัพย์สิน” ให้

หมายรวมถึงทรัพย์และวัตถุมีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ ดังนั้นคำว่า ทรัพย์สิน ในมาตรา

140 นี้ ต้องเอาความหมายนั้นมาพิจารณาด้วย สิทธิในสังหาริมทรัพย์ที่มีรูปร่าง เช่น กรรมสิทธิ์ใน

รถยนต์เป็นสิทธิอันเกี่ยวกับทรัพย์สิน คือ รถยนต์ ดังนั้นกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ข้อมเป็นสังหาริมทรัพย์

สิทธิในสังหาริมทรัพย์ที่ไม่มีรูปร่างสิทธิเหล่านี้ต้องเป็นสิทธิที่กฎหมายให้การรับรองแล้ว

เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สิทธิเหล่านี้เป็นทรัพย์สิน ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้สิทธิเหล่านี้จึงเป็น

สังหาริมทรัพย์

ประเภทของสังหาริมทรัพย์ อาจแบ่งได้ เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สังหาริมทรัพย์ทั่วไปสังหาริมทรัพย์ทั่วไป คือ ทรัพย์สินอื่นนอกจากอสังหาริมทรัพย์ ที่มีลักษณะเคลื่อนที่ได้ด้วยแรงกำลังธรรมชาติหรือโดยแรงกำลังกายภาพแห่งทรัพย์นั้น เช่น รถยนต์ ตู้เย็น พัดลม โทรทัศน์ จักรยาน

2.2 สังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ สังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ คือ ทรัพย์อื่นนอกจากอสังหาริมทรัพย์ที่มีกฎหมายได้กำหนดให้เป็นทรัพย์ในลักษณะพิเศษกว่าสังหาริมทรัพย์ทั่วไป ได้แก่ เรือกำปั่นมีระวางตั้งแต่หกคันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าคันขึ้นไป แพะ และ สัตว์พาหนะ คือ ช้าง ม้า วัว ควาย ลา ล่อ

สิ่งสำคัญคือในการทำนิติกรรมจำหน่ายจ่ายโอนสังหาริมทรัพย์จำต้องทราบด้วยว่าเป็นสังหาริมทรัพย์ประเภทใด เพราะหากเป็นสังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษและจะต้องได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกับกรณี การจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ด้วย

อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ มีลักษณะและผลของกฎหมายแตกต่างกัน ดังนี้

1. อสังหาริมทรัพย์โดยเฉพาะที่ดินจะต้องมีเจ้าของเสมอแต่สังหาริมทรัพย์ไม่จำเป็นต้องมีเจ้าของเสมอไป
2. ทรัพย์สินบางอย่างจะก่อให้เกิดขึ้นได้ก็แต่ในอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น เช่น ภาวะจำยอมสิทธิอาศัยสิทธิเก็บกินสิทธิเหนือพื้นดินภาวะคิดค้นในอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น
3. การได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองทรัพย์ที่เรียกว่าแย่งการครอบครอง หรือครอบครองปรปักษ์ นั้นมีอายุความได้สิทธิต่างกัน โดยการได้กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์จะมีระยะเวลายาวกว่าสังหาริมทรัพย์
4. แบบนิติกรรมนิติกรรมเพื่อให้ได้สิทธิในอสังหาริมทรัพย์ต้องทำตามแบบส่วนสังหาริมทรัพย์โดยทั่วไปไม่จำเป็นต้องทำ
5. ในเรื่องแดนกรรมสิทธิ์เฉพาะตัวที่ดินซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์เท่านั้นมีกรรมสิทธิ์ทั้งเหนือพื้นดินและใต้พื้นดินส่วนสังหาริมทรัพย์นี้ไม่มีแดนกรรมสิทธิ์
6. สิทธิของคนต่างด้าวในการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมีกฎหมายบัญญัติควบคุมไว้โดยไม่ให้คนต่างด้าวได้กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์หรือถ้าได้ก็ต้องอยู่ในวงจำกัดแต่ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ไม่มีกฎหมายอะไรควบคุมไว้

จากข้อความข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทรัพย์สิน หมายถึง สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาซึ่งการประกอบอาชีพ ที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ตาม ทั้งที่จับต้องได้และที่ไม่สามารถจับต้องได้

ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อทรัพย์สิน สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ผลกระทบด้านบวกต่อเกษตรกรเมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะก่อให้เกิดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน
2. ผลกระทบทางด้านลบต่อเกษตรกร เมื่อเกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อสินค้าทางการเกษตรจะก่อให้เกิดทรัพย์สินที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

ด้านที่ 5 ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อหนี้สิน

ได้มีผู้ให้ความหมายของหนี้สิน ได้ดังนี้

โสภณ รัตนกร (2551 : 5) คำว่า หนี้แม้จะเป็นคำไทยแต่ความหมายและแนวความคิดในเรื่องหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้นำเอาแนวความคิดเรื่องหนี้มาจากระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil law) ซึ่งมีรากฐานมาจากกฎหมายโรมัน หนี้ คำนี้จึงเป็นคำแปลของสิทธิชนิดหนึ่งเรียกกันในกฎหมายโรมันว่า Obligation ถ้าจะแปลสั้น ๆ ตามถ้อยคำก็คงแปลได้ว่า เป็นภาระหรือหน้าที่หรือความเป็นหนี้ ซึ่งเป็นการมองจากทางด้านลูกหนี้ โดยเป็นผู้มีความผูกพันจะต้องชำระหนี้หากมองทางด้านเจ้าหนี้หนี้ถือว่าเป็นสินทรัพย์ (Asset) อันเป็นส่วนหนึ่งของกองทรัพย์สินของเจ้าหนี้ แต่เมื่อมองทางด้านลูกหนี้หนี้ก็เป็นความรับผิดชอบทางการเงินของลูกหนี้

สนธิ สนั่นศิลป์ (2555 : 45) กล่าวว่าคำว่า หนี้ที่ใช้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตรงกับคำว่า Obligation ซึ่งมีผู้แปลแตกต่างกัน เดิมมีผู้แปลว่า ความจำต้องทำต่อมาแปลว่าหน้าที่ทางแพ่ง ต่อมาอีกสมัยหนึ่งแปลว่า หนี้ หรือความเป็นหนี้ และต่อมามีผู้แปลว่า พันธธรรม ในที่สุดจึงกลับมาใช้คำว่า หนี้

โสภณ รัตนกร (2551 : 16 – 26) หนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เอามาจาก Obligation ตามกฎหมายโรมันมีความหมายกว้างกว่าหนี้ยืมสิน ตามกฎหมายเก่าในการกู้หนี้ยืมสินนั้นผู้ที่ เป็นหนี้หรือลูกหนี้มีภาระหรือหน้าที่จะต้องชำระหนี้เช่นกัน การกู้หนี้ยืมสินจึงรวมอยู่ในเรื่องหนี้หนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีความหมายรวมถึงภาระหรือหน้าที่ในกรณีอื่น ๆ อีกมากมาย แต่ไม่รวมไปถึงภาระหรือหน้าที่ทุกชนิด มิฉะนั้นภาระหรือหน้าที่อะไร ๆ จะกลายเป็นหนี้ไปทั้งหมด หนี้ตามกฎหมายโรมันกฎหมายโรมันรับรู้เรื่องหนี้ (Obligation) ก่อนกฎหมายระบบอื่น ๆ แต่กลุส (Glus) อาจารย์ผู้สอนกฎหมายที่ยิ่งใหญ่ของโรมันไม่ได้ให้คำจำกัดความของหนี้ไว้ อย่งไรก็ดีประมวลกฎหมายของจัสติเนียน (The Justinian Code) ได้อธิบายว่า หนี้เป็นความผูกพัน ซึ่งลูกหนี้จะต้องชำระหนี้ตามกฎหมาย Obligation เป็นคำละติน หมายถึง พันธะหรือความผูกพันตามกฎหมายโรมันหนี้จึงเป็นพันธะหรือความผูกพันระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ซึ่งก่อให้เกิดหน้าที่และความรับผิดชอบในการชำระหนี้ทางฝ่ายลูกหนี้ และก่อให้เกิดสิทธิหรืออำนาจทางฝ่ายเจ้าหนี้เหนือลูกหนี้เพื่อที่จะบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้เดิมพันธะหรือความผูกพันนี้เป็นเรื่องทางกายภาพคือเจ้าหนี้มีอำนาจเหนือเนื้อตัวร่างกายของลูกหนี้แต่ภายหลังกลายเป็นพันธะหรือความผูกพันทางกฎหมาย ซึ่งเจ้าหนี้คงมีอำนาจเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้เท่านั้น ความผูกพันทางกฎหมายหรือพันธะทางกฎหมายเป็นเสมือนโซ่ที่ล่ามลูกหนี้ไว้กับเจ้าหนี้เมื่อใดที่เจ้าหนี้ได้รับการชำระ โซ่นี้ก็จะคลายออกจากลูกหนี้ทำให้ลูกหนี้พ้นสภาพจากการเป็นหนี้

ซัคเตอร์ (Schuster. 1987) ได้อธิบายว่า หนี้ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 คน ซึ่งทำให้บุคคลหนึ่งมีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลอีกคนหนึ่งกระทำการหรืองดกระทำการบางอย่าง ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าสามารถก่อให้เกิดผลทางกฎหมายได้

พานิช (Planiel, 1998) ถือว่าหนี้เป็นความสัมพันธ์ทั้งหมดระหว่างเจ้าหนี้ลูกหนี้ ถ้ามองในเชิงรุกหรือทางฝ่ายเจ้าหนี้ก็เป็นสิทธิหรือเครดิตถ้ามองด้านเชิงรับหรือทางฝ่ายลูกหนี้ ก็เป็นหนี้

ลิทวินอฟ (Litvinoff, 2009) กล่าวว่าหนี้หมายถึงความผูกพันทางกฎหมายระหว่างบุคคล 2 คนคนหนึ่ง คือ เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องสิ่งที่จะต้องกระทำเพื่อชำระหนี้บางอย่างจากอีกคนหนึ่งคือ ลูกหนี้

โคม วิศิษฐ์สรอรรถ และคณะ (2557 : 39) กล่าวว่า หนี้ คือ ความผูกพันที่มีผลในกฎหมาย ซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะได้รับชำระหนี้มีวัตถุประสงค์เป็นการกระทำหรือคว้นหรือส่งมอบทรัพย์สินจากบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าลูกหนี้

รวินท์ สีสระพัฒนนะ (2555 : 27) ให้คำจำกัดความว่า หนี้เป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายซึ่งฝ่ายหนึ่งต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้อีกฝ่ายหนึ่งการกระทำแบ่งเป็น 3 ชนิดคือ 1) กระทำ 2) ละเว้นการกระทำ และ 3) การโอนทรัพย์สิน

จริยาภัทร ชีรานันท์ (2551 : 11) ให้คำจำกัดความ หนี้ หมายถึง ความเชื่อและความไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายในการที่จะให้ลูกหนี้กู้ยืม โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา การชำระหนี้สินคืนในอนาคต หรือหนี้ หมายถึง ความเชื่อโดยมีวิวัฒนาการมาจากระบบเศรษฐกิจที่ใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกันเรียกระบบเศรษฐกิจในช่วงนี้ว่า “Barter economy” ต่อมาได้พัฒนาเข้าสู่ระยะที่มนุษย์ได้หาวิธีเพื่อให้เกิดความสะดวกในการแลกเปลี่ยนโดยนำวัตถุหรือแร่ธาตุมาเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนแทนโดยเรียกวัตถุนี้ว่าเงินตรา

ประเภทของหนี้

หนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ หนี้ในระบบกับหนี้นอกระบบ หนี้ในระบบเป็นหนี้ที่ลูกหนี้ทำกับสถาบันการเงินหรือธนาคารที่มีกฎหมายรับรองและควบคุมอยู่ ส่วนหนี้นอกระบบเป็นหนี้ที่เกิดจากลูกหนี้ไม่สามารถกู้กับสถาบันการเงินหรือธนาคารได้ จึงไปใช้บริการหนี้นอกระบบความแตกต่างระหว่างหนี้ในระบบกับหนี้นอกระบบมีดังนี้คือ

1. หนี้ในระบบ จะมีกฎหมายควบคุมอยู่ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ลูกหนี้ผู้ค้ำประกัน ฯลฯ จะต้องปฏิบัติและได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายอย่างยุติธรรม กฎเกณฑ์กติกาเงื่อนไขและข้อบังคับต่าง ๆ ของหนี้ในระบบจะมีความยุติธรรมไม่มีการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาหนี้สิน เช่น ปัญหาการผิดนัดชำระหนี้ก็มีขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการตามกฎหมายที่ชัดเจนแบบตรงไปตรงมา หนี้ในระบบหากฟ้องร้องแล้วก็จะมีการบังคับจำนองหรือขายทอดตลาดสินทรัพย์หรือหลักประกันไปตามขั้นตอน ทั้งฝ่ายลูกหนี้และเจ้าหนี้ก็ได้รับโอกาสที่จะต่อสู้กันในศาลได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีความเหลื่อมล้ำและอยู่ภายใต้กฎหมายเหมือนกัน

2. หนี้ในระบบ หมายถึง การกู้ยืมสินที่ไม่อยู่ในระบบสถาบันการเงิน เช่น การกู้ยืมกันระหว่างเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้อง ซึ่งการกู้ยืมเงินดังกล่าวจะไม่มีกฎกติกาการขายที่เป็นมาตรฐาน เช่น การทำสัญญากู้ยืมเงินอาจจะใช้กระดาษเปล่าเขียนข้อความการกู้ยืมเงินโดยใช้ลายมือของลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เป็นผู้เขียน ซึ่งบางครั้งก็ไม่มีพยานรับรู้หรือบางครั้งก็มีการขู่มขู่ขิดฆ่า ลูกหนี้ที่เป็นหนี้ในระบบส่วนมากเป็นคนที่ไม่มีความรู้และไม่สามารถกู้หนี้ในระบบได้ จึงต้องหันไปใช้บริการของหนี้ในระบบที่เจ้าหนี้ระบบจะเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์กติกาเงื่อนไขต่าง ๆ ตามความพอใจ การเอาใจเปรียบจากเจ้าหนี้ระบบเริ่มตั้งแต่การปล่อยกู้ ซึ่งมักจะปล่อยกู้โดยไม่มีสัญญาหรือหลักฐานใด ๆ แล้วเก็บเงินค่าผ่อนชำระรายวันดอกเบี้ยที่คิดจากลูกหนี้ก็แพงกว่าอัตราดอกเบี้ยของหนี้ในระบบ (เขาวเรศ ทับพันธุ์. 2549 : 8)

สาเหตุของการเป็นหนี้จำแนกเป็นเหตุผลหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. ขาดเงิน เนื่องจากไม่มีเงินเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตหรือยากจน เพราะการล้มละลายของการลงทุนทำมาหากิน เช่น ทำนาแล้วน้ำท่วม ผลผลิตตกต่ำ ผลตอบแทนไม่คุ้มกับการลงทุน
2. ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว หารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายและวัตถุนิยมมากเกินไป เช่น ซื้อมอเตอร์ไซด์ ซื้อมอเตอร์ไซด์แพง ฝืนอยู่หรูหราเกินฐานะ
3. พฤติกรรมหมุนหนี้ คือ ลูกหนี้ที่กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้หนึ่งไปใช้คืนแหล่งกู้ยืมอีกแห่งหนึ่งที่เร่งรัดมากกว่ากลายเป็นหนี้สินที่พอกพูนไม่รู้จบ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า หนี้สิน หมายถึง การผูกพันหรือความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวพันระหว่างบุคคล ซึ่งมีผลให้อีกฝ่ายหนึ่งจะต้องชำระหนี้ให้อีกฝ่ายหนึ่ง หน้าที่ของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอีกคนหนึ่ง ซึ่งหน้าที่นั้นก็ถือ การปฏิบัติชำระหนี้นั่นเอง

ผลกระทบของบัตรเครดิตที่มีต่อหนี้สิน สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ผลกระทบด้านบวกต่อเกษตรกรเมื่อเกษตรกรใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าทางการเกษตรจะก่อให้เกิดหนี้สินที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน
2. อัตราดอกเบี้ยจากโครงการบัตรเครดิตน้อยกว่าดอกเบี้ยในการทำสัญญาในรูปแบบเดิม
3. ผลกระทบทางด้านลบต่อเกษตรกร เมื่อเกษตรกรใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าทางการเกษตรจะก่อให้เกิดหนี้สินที่มากขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน
4. หนี้สินเกษตรกรยังมีหนี้สินอยู่เหมือนเดิมเพราะเปลี่ยนจากหนี้ที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาเงินในระบบเดิมมาเป็นหนี้บัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธวัชชัย ทิพย์สุน (2548 : 81 – 85) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะคิดและพฤติกรรมการใช้บัตรของ ผู้ใช้บริการบัตรเครดิตธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดชลบุรี จากจำนวนผู้ให้บริการ บัตรเครดิตของธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน) จำนวน 9,794 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการบัตรเครดิตมีทัศนคติต่อบัตร เครดิตอยู่ในระดับปานกลางมีทัศนคติด้านการยอมรับในระดับสูงมีทัศนคติด้านความสะดวกความ จำเป็นและทัศนคติด้านความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ให้บริการบัตรเครดิตมีพฤติกรรม การใช้จ่ายบัตรเครดิตอยู่ในระดับปานกลางมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการด้าน ร่างกายสูงสุดรองลงมาคือด้านจิตใจและด้านสังคมทั้งนี้ปัจจัยด้านอายุอาชีพระดับการศึกษาสถานภาพ และรายได้มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตและปัจจัยด้านเพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตปัญหาที่ผู้ให้บริการบัตรเครดิตธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน) ใน เขตจังหวัดชลบุรีที่พบมากที่สุดคือแถบแม่เหล็กบนบัตรเสียการคิดค่าธรรมเนียมและการปฏิเสธจาก ร้านค้าในการรับบัตรเครดิตซึ่งผลจากการวิจัยพบว่าผู้ให้บริการบัตรเครดิตมีทัศนคติและพฤติกรรมต่อ บัตรเครดิตในระดับปานกลางถือว่าบัตรเครดิตมีประโยชน์ในเชิงบวก

ประยงค์ กุศิริสิน (2551 : 69 – 71) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของครัวเรือน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่ม ตัวอย่างครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ที่มีหัวหน้าครัวเรือนอายุในช่วง 35 – 60 ปี ซึ่งเป็น วยทำงานและมีเงินเหลือออม จำนวน 400 ตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า รายได้รวมของครัวรวมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออมและมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก พบว่า ครัวเรือนที่มีการออมครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือน 30,001 – 40,000 บาทต่อเดือน ซึ่งจัด ว่าเป็นรายได้ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แม้หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ในวัยที่มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในการหารายได้มาสู่ครอบครัว แต่เนื่องจากการทำงานอยู่ในเขตเมืองซึ่งจะมีค่าครองชีพ สูง ดังนั้นรายได้ระดับนี้ครัวเรือนควรมีวินัยในการใช้จ่ายและดำเนินชีวิตตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ของรัฐบาลก็จะสามารถมีเงินสำหรับการออมได้

อายุของผู้บริ โภคมีความสัมพันธ์กับการออมในเชิงบวกหากอายุยิ่งมากโดยผู้บริ โภคส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี และ 46 – 50 ปี ซึ่งบุคคลในช่วงอายุนี้อยู่ในวัยทำงานที่มีความสามารถในการ หารายได้หลักมาสู่ครอบครัวถ้าหากมีวินัยในการใช้จ่ายแล้วก็จะมีเงินออม เพื่อสร้างความมั่งคั่งและ ความมั่นคงให้แก่ครัวเรือนดังนั้นรัฐบาลจึงกำหนดนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นมาเพื่อกระตุ้นการออม ในภาคครัวเรือนของไทยให้เพิ่มมากขึ้น

ระดับการศึกษาของผู้บริโภคมีผลในเชิงบวกต่อการออมของครัวเรือน พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเนื่องจากในเขตตัวเมืองมีองค์กรธุรกิจเอกชนและหน่วยงานราชการตั้งอยู่จำนวนมาก หน่วยงานเหล่านี้จะมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าร่วมงาน ซึ่งเจ้าของกิจการพนักงานของธุรกิจเอกชนและข้าราชการต่างพยายามหาที่พักใกล้กับสถานที่ทำงาน เพื่อความสะดวกและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ผู้ที่จบการศึกษาสูงมักมีรายได้มากและยังสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายของครัวเรือนลง

ภาระหนี้สินมีผลต่อการออมของครอบครัวในเชิงลบหากมีหนี้สินมากจะมีการออมน้อยลงโดยภาระหนี้สินส่วนใหญ่ของครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินประเภทบัตรเครดิตเข้าซื้อสินค้าอุปโภคและเข้าซื้อยานพาหนะซึ่งในแต่ละครัวเรือนจะมีบัตรเครดิตเฉลี่ย 2 ใบต่อครัวเรือน

ฉรรากร แสงมณี (2551 : 102 – 104) งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตกรณีศึกษา : รูปแบบการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตที่ก่อให้เกิดหนี้และวิธีการจัดการหนี้บัตรเครดิต โดยศึกษาจากข้อมูลการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามจากผู้ถือบัตรเครดิตจากกลุ่มพนักงานธนาคารและกลุ่มข้าราชการจำนวน รวม 225 และการสัมภาษณ์กลุ่มคนที่เคยประสบปัญหาหนี้บัตรเครดิตจำนวน 4 ราย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บัตรเครดิตในลักษณะการกู้ยืมจะมีพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตคือ ใช้บัตรเครดิตก่อนชำระสินค้าและบริการใช้บัตรเครดิตกดเงินสดนำยอดเรียกเก็บไปจ่ายชำระผ่านบัตรเครดิตอีกใบและจ่ายชำระยอดเรียกเก็บจากบัตรเครดิตไม่เต็มจำนวนจากพฤติกรรมในลักษณะข้างต้นจะทำให้ผู้ถือบัตรเครดิตมีภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากยอดใช้จ่ายปกตินั่นคือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และดอกเบี้ยจากการศึกษาจะพบพฤติกรรมเหล่านี้ได้ทั้งจากการศึกษาผ่านแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก โดยจากการศึกษาผ่านการสัมภาษณ์นั้นจะพบได้ว่า ผู้ที่เคยมีปัญหาในการจัดการหนี้บัตรเครดิตเริ่มต้นสะสมมูลค่าหนี้บัตรเครดิตจากพฤติกรรมการถอนชำระการกดเงินสดและการจ่ายชำระไม่เต็มจำนวน อย่างไรก็ตามพฤติกรรมการใช้จ่ายในลักษณะของการกู้ยืมนั้นพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยจริงคือ กลุ่มตัวอย่างที่ช่วงอายุอยู่ในวัยเริ่มต้นทำงานมีรายได้น้อยจะมีพฤติกรรมในการใช้บัตรเครดิตในลักษณะกู้ยืมสูงและจะลดพฤติกรรมลงเมื่ออายุและระดับรายได้สูงขึ้น

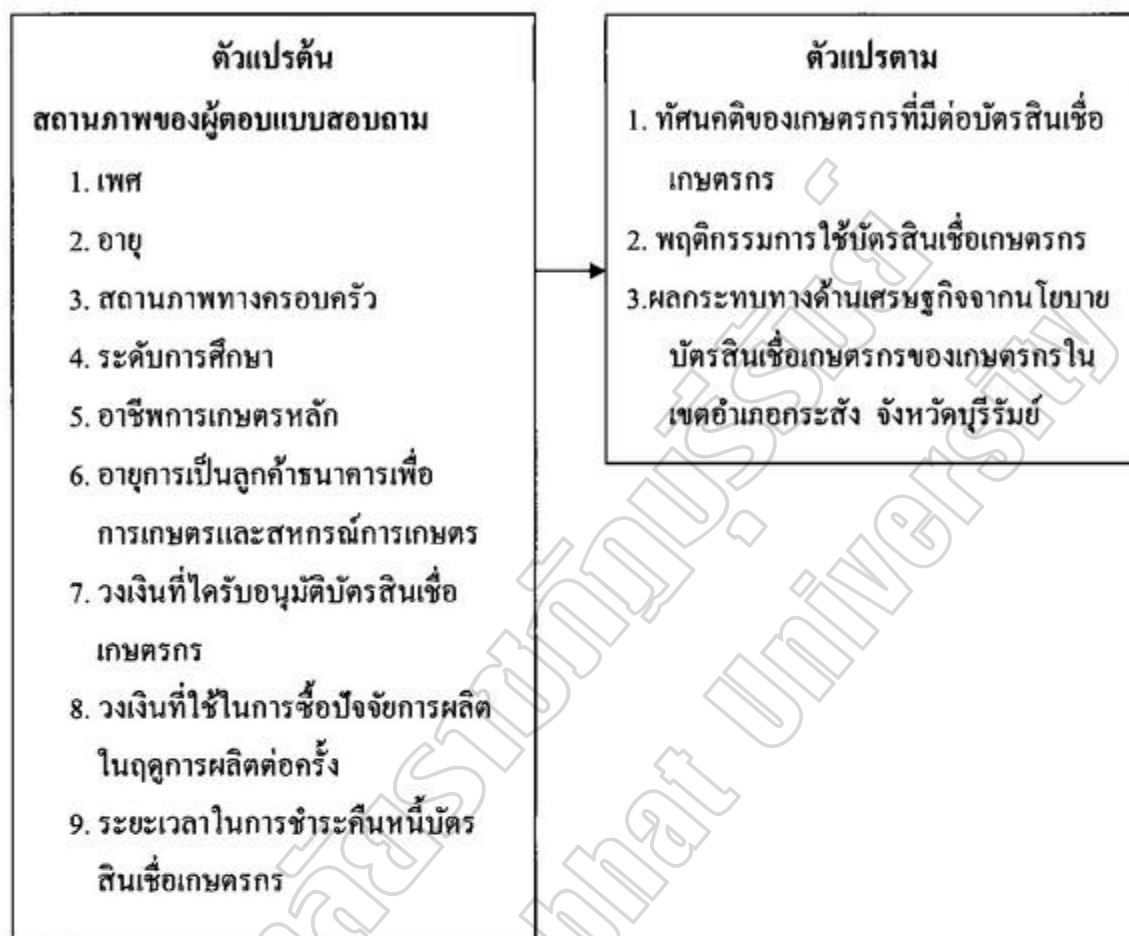
ชิตชนก แสสนปือ (2556 : 67 – 73) ศึกษาผลการดำเนินงาน โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอสนัก้าแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรในพื้นที่อำเภอสนัก้าแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในตัวโครงการอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ในเรื่องขั้นตอนการขออนุมัติ วงเงินสินเชื่อ ด้านการให้บริการ ความสะดวกรวดเร็ว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกษตรกรได้รับประโยชน์จากโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรในเรื่องการแบ่งเบาภาระทางการเงินอยู่ในระดับมาก ส่วนความประสงค์เพิ่มเติมเชิงนโยบายของรัฐบาลที่เกษตรกรในพื้นที่ต้องการคือ ต้องการให้รัฐบาลเพิ่มเติม ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในเรื่องสิทธิ

ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ ขยายสิทธิ์การใช้บัตรกับสินค้าทุกชนิด รวมถึงค่าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ด้วย ให้เพิ่มจำนวนร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการให้กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และรัฐบาลควรขยายกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้ครอบคลุมทุก ๆ ประเภทการผลิต เช่น ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง และเกษตรกรประเภทการผลิตอื่น ๆ เพื่อให้เกษตรกรทุกประเภทได้รับความช่วยเหลือ

เวชยันต์ ออบมาสุ่ย (2556 : 37 – 38) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการปัจจัยการผลิตของเกษตรกร ภายใต้โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 261 รายจากทั้งหมด 810 ราย จากกลุ่มเกษตรกรที่ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ซื้อปัจจัยการผลิตของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ทุนตนเองในการจัดหาปัจจัยการผลิตด้านแรงงาน เมล็ดพันธุ์ และยาปราบศัตรูพืช แต่ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อปุ๋ยจากสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดและส่วนใหญ่คิดว่าจะชำระหนี้ภายใน 2 – 5 เดือนหลังจากซื้อสินค้าแล้ว แม้ว่าเกษตรกรเข้าใจรายละเอียดและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของโครงการเพียงแค้อยู่ละ 47.12 แต่พบว่า ด้านวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าวงเงินที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการซื้อปัจจัยการผลิต และความพึงพอใจด้านสถานที่ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อปัจจัยการผลิตมีอยู่ในระดับมาก จากข้อมูลดังกล่าวธนาคารควรจัดอบรมชี้แจงรายละเอียดและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการให้เกษตรกรเข้าใจ เพื่อให้การบริหารจัดการภายใต้โครงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรและพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ตลอดจนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายละเอียดวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. บทสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยทำการทดสอบความตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) การทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) และทำการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ขนาดประชากรที่ศึกษา คือ ผู้มีบัตรสินเชื่อเกษตรกรทั้งหมดในอำเภอกระสังจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10,565 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ (Yamane, 1973 ; อ้างถึงใน มารยาท โยทองยศ.

2556 : 4) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ (α) 0.05 หรือร้อยละ 5 โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) และการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน

ตาราง 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละตำบล

ชื่อตำบลในอำเภอกระสัง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ตำบลกระสัง	995	36
2. ตำบลชุมแสง	829	30
3. ตำบลหนองเต็ง	926	34
4. ตำบลสองชั้น	1,101	40
5. ตำบลบ้านปรือ	1,174	43
6. ตำบลสูงเนิน	1,377	50
7. ตำบลห้วยสำราญ	769	28
8. ตำบลกันทรารมย์	881	32
9. ตำบลเมืองไผ่	665	25
10. ตำบลลำควน	1,452	53
11. ตำบลศรีภูมิ	369	14
รวม	10,565	385

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกร พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะทางของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว

ระดับการศึกษา อาชีพการเกษตรหลัก อายุการเป็นลูกจ้างธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 วงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกร วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง
 และระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกรของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ
 (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม 3 ด้าน

แบบสอบถาม 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 ทักษะคิดของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกร โดยให้มีความครอบคลุมกรอบ
 แนวคิดที่ใช้ในการวิจัยที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต
 (Likert Scales) คือ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่ 2 พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกร โดยให้มีความครอบคลุมกรอบแนวคิดที่
 ใช้ในการวิจัยที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต คือ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่ 3 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกร โดยให้มีความ
 ครอบคลุมกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต คือ
 ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิดและหลักการตลอดจนโครงการบัตรสินเชื่อกษัตริกร
2. นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษาเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิธีหาคูณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
2. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อกษัตริกร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Crobach's coefficient alpha)
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากรที่กำหนด เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบวิจัยแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลตามเป้าหมายกับเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อกษัตริกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 385 คน เพื่อใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 385 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. การวิเคราะห์ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ค่าสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อหาระดับความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2550 : 137 – 143)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดเลือกตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติดังนี้

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพ เพศ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าที (t-test)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพอายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ การเกษตรหลัก อายุการเป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินที่ได้รับ อนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกร และพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสถิติพื้นฐาน เพื่อหาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

\bar{X} แทนค่า ค่าเฉลี่ย
S.D. แทนค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกร และพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 3 ด้าน

ด้านที่ 1 ด้านทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกร

ด้านที่ 1 ด้านพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

ด้านที่ 1 ด้านผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

ตอนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 4 การศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพเพศ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าที (t-test)

ตอนที่ 6 วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์โดยจำแนกสถานภาพอายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพการเกษตรหลัก อายุการเป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	104	27.00
หญิง	281	73.00
รวม	385	100.00
อายุ		
20 – 30 ปี	0	0.00
31 – 40 ปี	114	29.60
41 – 50 ปี	86	22.30
มากกว่า 51 ปี ขึ้นไป	185	48.10
รวม	385	100.00

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพทางครอบครัว		
โสด	2	0.50
สมรส/อยู่ด้วยกัน	331	86.00
หย่าร้าง/ หม้าย/ แยกกันอยู่	52	13.50
รวม	385	100.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	23	6.00
ประถมศึกษา	215	55.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	65	16.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	56	14.50
ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา	4	1.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	4	1.00
อื่นๆ	18	4.70
รวม	385	100.00
อาชีพการเกษตรหลัก		
ปลูกข้าว	357	92.70
ทำสวน	9	2.30
ทำไร่	3	0.80
ประมง	9	2.30
เลี้ยงสัตว์	2	0.50
อื่นๆ	5	1.30
รวม	385	100.00

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส.		
อายุ 1 – 3 ปี	12	3.10
อายุ 4 – 6 ปี	62	16.10
อายุ 7 – 9 ปี	40	10.40
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	271	70.40
รวม	385	100.00
วงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรเครดิตเชิงเกษตรกร		
จำนวน 5,000 – 10,000 บาท	104	27.00
จำนวน 10,001 – 20,000 บาท	124	32.20
จำนวน 20,001 – 30,000 บาท	53	13.80
จำนวน 30,000 – 40,000 บาท	40	10.40
จำนวน 40,001 – 50,000 บาท	64	16.60
รวม	385	100.00
วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิต ต่อครั้ง		
จำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท	112	29.10
จำนวน 10,001 – 20,000 บาท	118	30.60
จำนวน 20,001 – 30,000 บาท	40	10.40
จำนวน 30,001 – 40,000 บาท	73	19.00
จำนวน 40,001 – 50,000 บาท	42	10.90
รวม	385	100.00
ในการชำระคืนหนี้บัตรเครดิตเชิงเกษตรกร ภายหลังจากใช้บัตรเครดิตเชื่อ		
1 – 3 เดือน	29	7.50
4 – 6 เดือน	48	12.50
7 – 9 เดือน	21	5.50
10 – 12 เดือน	267	69.40
มากกว่า 12 เดือน	20	5.20
รวม	385	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 385 คน แยกเป็น เพศหญิงจำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 เพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไปมากที่สุด มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมา มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และมีอายุระหว่างอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3

สถานภาพทางครอบครัวพบว่า มีสถานะสมรส/อยู่ด้วยกันมากที่สุด มีจำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 86.0 มีสถานะหย่าร้าง/ หม้าย/ แยกกันอยู่ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และมี สถานภาพโสด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด มีจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 รองลงมา เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ไม่ได้รับการศึกษา มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ระดับการศึกษาอื่น ๆ มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และระดับ การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

อาชีพการเกษตรหลักพบว่า ทำอาชีพปลูกข้าวมากที่สุด จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 92.70 รองลงมา มีอาชีพทำสวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ประมง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ทำไร่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 และเลี้ยงสัตว์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

อายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. พบว่า เป็นลูกค้าที่มีอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด มี จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 รองลงมา มีอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. ระหว่าง 4 – 6 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 อายุ 7 – 9 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40 และอายุ 1 – 3 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ

สำหรับวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร พบว่า เป็นวงเงินจำนวน 10,001 – 20,000 บาทมากที่สุด มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมา เป็นวงเงินจำนวน 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 วงเงินจำนวน 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 วงเงินจำนวน 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 และวงเงินจำนวน 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40 ตามลำดับ

วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ วงเงินจำนวน 10,001 – 20,000 บาทมากที่สุด มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 รองลงมา เป็น วงเงินจำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 วงเงินจำนวน

30,001 – 40,000 บาท มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 วงเงินจำนวน 40,001 – 50,000 บาท มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 และจำนวน 20,001 – 30,000 บาท มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40 ตามลำดับ

ในการชำระหนี้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร ชำระคืนภายหลังจากใช้บัตรเครดิตแล้ว พบว่าชำระคืนนี้ภายในระยะเวลา 10 – 12 เดือน มากที่สุด มีจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 รองลงมาชำระคืนนี้ภายใน 4 – 6 เดือน มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ชำระเงินภายใน 1 – 3 เดือน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ชำระคืนนี้ภายใน 7 – 9 เดือน มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 และชำระหนี้เกินมากกว่า 12 เดือน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 4.2 ผลการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

รายการประเมิน	จำนวน		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกษตรกรใช้จ่ายฟุ่มเฟือยขึ้น	1.56	1.13	น้อยที่สุด
2. บัตรสินเชื่อเกษตรกรลดการเป็นหนี้ในระบบ	4.59	0.94	มากที่สุด
3. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกษตรกรใช้เงินเกินกว่ารายได้ที่มี	2.24	1.42	น้อย
4. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เป็นการก่อหนี้ในอนาคต	3.04	1.24	ปานกลาง
5. บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจขยายตัวดีขึ้น	4.44	0.79	มาก
6. ปัจจุบันความนิยมในการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น	4.72	0.60	มากที่สุด
7. บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้ท่านสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้รวดเร็วขึ้น	4.85	0.38	มากที่สุด

ตาราง 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	จำนวน		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
8. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวสบายในการซื้อสินค้าและบริการ	4.85	0.41	มากที่สุด
9. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดีขึ้น	4.87	0.38	มากที่สุด
10. การถือและใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านรู้สึกปลอดภัยกว่าการใช้เงินสด	4.93	0.37	มากที่สุด
11. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกษตรกรได้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพกว่าเดิม	4.85	2.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.08	0.82	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมเกษตรกรมีทัศนคติต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การถือและใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านรู้สึกปลอดภัยกว่าการใช้เงินสด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) รองลงมาคือ บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.87$) และบัตรสินเชื่อทำให้เกิดความสะดวสบายในการซื้อสินค้าและบริการและบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้ท่านสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้รวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.85$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอ
กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 4.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรใน อำเภอกระสัง
จังหวัดบุรีรัมย์

รายการประเมิน	จำนวน		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ด้านการซื้อสินค้า			
1. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์	4.01	1.43	มาก
2. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อเคมีการเกษตร	1.98	1.28	น้อย
3. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อปุ๋ย	4.74	0.74	มากที่สุด
4. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง	1.88	1.45	น้อย
5. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อข้าวสาร	1.97	1.35	น้อย
รวม	2.91	1.25	ปานกลาง
ด้านร้านค้า			
6. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อกับร้านค้าท้องถิ่นที่ขึ้น ทะเบียน	3.96	1.70	มาก
7. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อกับร้านสหกรณ์	2.09	1.41	น้อย
8. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อกับร้านสหกรณ์การเกษตร เพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส. (สกค.)	3.76	1.47	มาก
รวม	3.27	1.52	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	3.09	1.38	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอ
กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ด้านการซื้อสินค้า เกษตรกรใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรเพื่อซื้อปุ๋ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) รองลงมาเป็น
การใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรเพื่อซื้อเมล็ดพันธุ์ ($\bar{X} = 4.01$) และการซื้อเคมีการเกษตร ($\bar{X} = 1.98$)
ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 4.4 ผลการศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

รายการประเมิน	จำนวน		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อรายได้			
1. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น	4.58	0.70	มากที่สุด
2. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น	4.49	0.72	มาก
รวม	4.53	0.71	มากที่สุด
ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อค่าใช้จ่าย			
3. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตลดลงเพราะประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	3.77	0.87	มาก
4. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านสะดวกสบายในการใช้จ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับการทำสัญญาแบบเดิม	4.65	0.57	มากที่สุด
5. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้สามารถรับสินค้าได้ทันทีไม่ต้องรอทำสัญญาไม่ต้องเสียค่าเดินทาง	4.71	0.68	มากที่สุด
6. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการเกษตร	4.54	0.74	มากที่สุด
รวม	4.14	0.71	มาก
ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อเงินออม			
7. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีเงินออมเพิ่มขึ้น	4.48	0.83	มาก
8. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกษตรกรมีการวางแผนการออมในการทำการเกษตร	4.75	2.65	มากที่สุด
รวม	4.61	1.74	มากที่สุด

ตาราง 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	จำนวน		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อทรัพย์สิน			
9. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น	4.21	1.08	มาก
รวม	4.21	1.08	มาก
ผลกระทบของบัตรสินเชื่อที่มีต่อหนี้สิน			
10. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีหนี้สินเพิ่มขึ้น	2.21	1.54	น้อย
11. อัตราดอกเบี้ยจากโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรน้อยกว่าดอกเบี้ยในการทำสัญญากู้แบบเดิม	4.57	0.86	มากที่สุด
12. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้หนี้สินเกษตรกรยังมีหนี้สินอยู่เหมือนเดิมเพราะเปลี่ยนจากหนี้ที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญากู้เงินในระบบเดิมมาเป็นหนี้อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อเกษตรกร	4.82	0.72	มากที่สุด
รวม	3.86	1.04	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.74	.99	มากที่สุด

จากตาราง 4.4 พบว่า ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลกระทบต่อด้านเงินออมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา มีผลกระทบต่อรายได้ ($\bar{X} = 4.53$) และมีผลกระทบต่อทรัพย์สิน ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์โดยจำแนกสถานภาพ เพศใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าที (t – test)

ตาราง 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์โดยจำแนกสถานภาพ เพศใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าที (t – test)

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	sig
ชาย	104	3.76	0.41	76.34	0.000
หญิง	281	3.34	0.39		

จากตาราง 4.5 พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์โดยจำแนกสถานภาพอายุสถานภาพทางครอบครัวระดับการศึกษาอาชีพการเกษตรหลักอายุการเป็นลูกค้านานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ ของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	20 – 30 ปี (N = 0)		31 – 40 ปี (N = 114)		41 – 50 ปี (N = 86)		มากกว่า 51 ปี ขึ้นไป (N = 185)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการ การใช้บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	0.00	0.00	4.20	0.96	4.08	0.67	4.01	0.83
ด้านพฤติกรรมในการใช้ บัตรสินเชื่อเกษตรกร	0.00	0.00	2.84	1.35	3.26	1.32	3.08	1.24
ด้านผลกระทบด้าน เศรษฐกิจจากนโยบายบัตร สินเชื่อเกษตรกร	0.00	0.00	4.19	0.74	4.39	0.85	4.36	1.08
รวม	0.00	0.00	3.74	1.01	3.91	.94	3.81	1.05

จากตาราง 4.6 พบว่า ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพอายุ มีรายละเอียดดังนี้

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปีมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับดี

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับดี

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นและระดับ การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับดี

ตาราง 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของ เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อ การใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	17.168	2	8.584	6.867	0.045
	ภายในกลุ่ม	477.523	382	1.250		
	รวม	494.691	384			
ด้านพฤติกรรมในการใช้ บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	68.222	2	34.111	18.216	0.001*
	ภายในกลุ่ม	715.336	382	1.873		
	รวม	786.558	384			
ด้านผลกระทบด้าน เศรษฐกิจจากนโยบายบัตร สินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	3.713	2	1.857	2.080	0.126
	ภายในกลุ่ม	340.884	382	0.892		
	รวม	344.597	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	29.701	2	14.850	27.163	0.172
	ภายในกลุ่ม	511.247	382	1.338		
	รวม	541.948	384			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.7 พบว่า อายุที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	โสด (N = 2)		สมรส/อยู่ด้วยกัน (N = 331)		หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ (N = 52)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	3.72	0.80	4.09	0.88	4.05	0.91
ด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	3.50	0.69	3.10	1.31	2.70	1.22
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	2.91	0.35	4.33	1.01	4.29	0.76
รวม	3.37	.00	3.84	1.06	3.68	0.96

จากตาราง 4.8 พบว่า ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพทางครอบครัว มีรายละเอียดดังนี้

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีความคิดเห็นและระดับ การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับดี

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ มีความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร รวมอยู่ในระดับดี

ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของ เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกร ต่อการใช้บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	38.412	2	19.206	35.468	0.000*
	ภายในกลุ่ม	206.851	382			
	รวม	245.262	384	0.541		
ด้านพฤติกรรมในการ ใช้บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	1.156	2	0.578	1.558	0.212
	ภายในกลุ่ม	141.660	382	0.371		
	รวม	142.816	384			
ด้านผลกระทบด้าน เศรษฐกิจจากนโยบาย บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	.111	2	0.056	0.377	0.686
	ภายในกลุ่ม	56.450	382	0.148		
	รวม	56.561	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	13.226	2	6.613	12.467	0.299
	ภายในกลุ่ม	134.987	382	0.353		
	รวม	148.213	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.9 พบว่า สถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์พบว่าเกษตรกรที่มีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกันมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรดินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	ไม่ได้รับ การศึกษา (N = 23)		ประถมศึกษา (N=215)		มัธยมศึกษา ตอนต้น (N=65)		มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ปวช. (N = 56)		ประกาศนียบัตร/ อนุปริญญา (N = 4)		ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 4)		อื่นๆ (N = 18)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อ การใช้บัตรดินเชื่อ เกษตรกร	3.71	0.87	4.08	0.74	4.19	0.46	4.13	0.62	3.86	0.36	3.18	0.41	4.20	1.23
ด้านพฤติกรรมการ บัตรดินเชื่อเกษตรกร	3.65	1.20	2.97	1.25	3.12	1.76	2.94	1.31	3.43	0.36	2.50	1.15	3.37	0.58
ด้านผลกระทบต่อ เศรษฐกิจจากนโยบาย บัตรดินเชื่อเกษตรกร	4.23	0.81	4.28	1.05	4.54	0.70	4.15	0.73	4.70	0.33	3.54	0.81	4.54	0.28
รวม	3.86	0.96	3.78	1.01	3.95	0.97	3.74	0.89	4.00	0.35	3.07	0.79	4.04	0.70

ตาราง 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของ
เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพด้านระดับการศึกษา

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกร ต่อการใช้บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	33.059	6	5.510	0.779	0.587
	ภายในกลุ่ม	275.004	378	7.077		
	รวม	308.063	384			
ด้านพฤติกรรมในการ ใช้บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	2.477	6	0.413	3.000	0.007
	ภายในกลุ่ม	52.027	378	0.138		
	รวม	54.504	384			
ด้านผลกระทบด้าน เศรษฐกิจจากนโยบาย บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	54.661	6	9.110	4.724	0.000*
	ภายในกลุ่ม	728.898	378	1.928		
	รวม	783.558	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	30.065	6	5.011	2.834	0.198
	ภายในกลุ่ม	351.976	378	3.047		
	รวม	382.041	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.11 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของ
เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอ
กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร
ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง
จังหวัดบุรีรัมย์พบว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ติดบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพการเกษตรหลักในปัจจุบัน

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	ปลูกข้าว (N = 357)		ทำสวน (N = 9)		ทำไร่ (N = 3)		ประมง (N = 9)		เลี้ยงสัตว์ (N = 2)		อื่นๆ (N = 5)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	4.10	0.89	3.83	1.20	3.93	0.38	4.16	.60	3.18	0.31	3.85	0.64
ด้านพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	3.05	1.35	3.00	1.14	2.87	1.12	2.97	1.32	3.37	1.31	3.42	0.20
ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	4.31	1.00	4.22	0.81	4.16	0.76	4.46	0.56	4.16	0.76	4.50	0.45
รวม	3.82	1.08	3.68	1.05	3.65	0.75	3.86	0.82	3.57	0.00	3.92	0.43

ตาราง 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพการเกษตรหลักในปัจจุบัน

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	2.213	5	0.443	0.839	0.523
	ภายในกลุ่ม	200.021	379	0.528		
	รวม	202.234	384			
ด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	11.665	5	2.333	3.101	0.009
	ภายในกลุ่ม	285.124	379	0.752		
	รวม	296.790	384			
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	3.013	5	0.603	1.841	0.104
	ภายในกลุ่ม	124.041	379	0.327		
	รวม	127.055	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.630	5	1.126	1.927	0.212
	ภายในกลุ่ม	203.062	379	0.535		
	รวม	208.693	384			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.13 พบว่า อาชีพการเกษตรหลักในปัจจุบันที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้
ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส.

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	อายุ 1-3 ปี (N = 12)		อายุ 4-6 ปี (N = 62)		อายุ 7-9 ปี (N = 40)		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (N = 271)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการ ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	3.86	0.71	4.11	0.78	4.05	0.83	4.09	0.86
ด้านพฤติกรรมในการใช้บัตร สินเชื่อเกษตรกร	3.58	0.65	2.87	1.23	3.23	1.31	3.04	1.25
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจ จากนโยบายบัตรสินเชื่อ เกษตรกร	3.93	0.62	4.34	0.70	4.49	0.87	4.30	1.02
รวม	3.79	0.66	3.77	0.90	3.92	1.00	3.81	1.04

จากตาราง 4.14 พบว่า ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อ
เกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
โดยจำแนกตามอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. มีรายละเอียดดังนี้

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. 1 – 3 ปี มีความคิดเห็น
และระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. 4 – 6 ปี มีความคิดเห็น
และระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. 7 – 9 ปี มีความคิดเห็น

และระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุการเป็นลูกจ้างธนาคาร ธ.ก.ส. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอายุการเป็นลูกจ้างธนาคาร ธ.ก.ส.

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติ เกษตรกรต่อการใช้ บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	181.990	3	60.663	31.576	0.000*
	ภายในกลุ่ม	731.969	381	1.921		
	รวม	913.958	384			
ด้านพฤติกรรมใน การใช้บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	4.044	3	1.348	1.807	0.145
	ภายในกลุ่ม	284.242	381	0.746		
	รวม	288.286	384			
ด้านผลกระทบด้าน เศรษฐกิจจาก นโยบายบัตรสินเชื่อ เกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	2.289	3	0.763	1.471	0.222
	ภายในกลุ่ม	197.700	381	0.519		
	รวม	199.990	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	62.774	3	20.924	11.618	0.122
	ภายในกลุ่ม	404.637	381			
	รวม	467.4113	384	1.062		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.15 พบว่า อายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. ที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์พบว่าอายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. ต่างกันมีความเห็นและระดับการปฏิบัติ ด้านผลกระทบด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ตอบบัตรสินค้าเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินค้าเชื่อเกษตรกร

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	5,000 – 10,000 บาท (N = 104)		10,001 – 20,000 บาท (N = 124)		20,001 – 30,000 บาท (N = 53)		30,001 – 40,000 บาท (N = 40)		40,001 – 50,000 บาท (N = 64)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อ การใช้บัตรสินค้าเชื่อเกษตรกร	4.10	0.57	4.07	1.23	4.17	0.72	4.01	0.69	4.06	0.30
ด้านพฤติกรรมการใช้ บัตรสินค้าเชื่อเกษตรกร	2.80	1.24	2.92	1.31	3.23	1.21	3.45	1.00	3.31	1.17
ด้านผลกระทบด้าน เศรษฐกิจจากนโยบายบัตร สินค้าเชื่อเกษตรกร	4.23	0.68	4.21	0.88	4.22	0.88	4.31	0.75	5.49	1.01
รวม	3.71	0.83	3.73	1.14	3.87	0.94	3.92	0.81	4.29	0.83

ตาราง 4.17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	14.071	4	3.518	5.220	0.000*
	ภายในกลุ่ม	256.100	380	0.674		
	รวม	270.171	384			
ด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	5.377	4	1.344	2.625	0.014
	ภายในกลุ่ม	194.612	380	0.512		
	รวม	199.990	384			
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	23.816	4	5.954	5.288	0.000*
	ภายในกลุ่ม	427.856	380	1.126		
	รวม	451.673	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	14.421	4	3.605	4.377	0.004*
	ภายในกลุ่ม	292.856	380	0.770		
	รวม	307.278	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.17 พบว่า เกษตรกรที่ได้รับการอนุมัติวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์พบว่าเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกรต่างมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตาราง 4.18

ตาราง 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกร ผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร

วงเงินที่ได้รับอนุมัติ บัตรสินเชื่อ เกษตรกร	\bar{X}	5,000 – 10,000 บาท	10,001 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	30,001 – 40,000 บาท	40,001 – 50,000 บาท
		3.71	3.73	3.87	3.92	4.29
5,000-10,000 บาท	3.71	-	0.02	0.16	0.21	0.58
10,001-20,000 บาท	3.73	-	-	0.14	0.19	0.56
20,001-30,000 บาท	3.87	-	-	-	0.05*	0.42*
30,001-40,000 บาท	3.92	-	-	-	-	0.37*
40,001-50,000 บาท	4.29	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร จำนวน 30,000 – 40,000 บาท และ 40,001 – 50,000 บาท มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติสูงกว่าเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร จำนวน 20,001 – 30,000 บาท เกษตรกรที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร จำนวน 10,001 – 20,000 บาท และเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร จำนวน 5,000 – 10,000 บาท

ตาราง 4.19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ตอบบัตรสำนึกเชิงเกษตรกรของขนาดการเกษตรและ
 สหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง

ความคิดเห็นและ ระดับการปฏิบัติ	ต่ำกว่า 10,000 บาท (N = 112)		10,001 – 20,000 บาท (N = 118)		20,001 – 30,000 บาท (N = 40)		30,001 – 40,000 บาท (N = 73)		40,001 – 50,000 บาท (N = 42)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อ การใช้บัตรสำนึกเชิงเกษตรกร	4.06	0.70	4.09	1.11	4.19	0.64	4.07	0.69	4.06	0.49
ด้านพฤติกรรมในการใช้ บัตรสำนึกเชิงเกษตรกร	2.83	1.23	2.89	1.32	3.07	1.06	3.54	1.31	3.20	1.00
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจ จากนโยบายบัตรสำนึก เกษตรกร	4.30	0.72	4.25	0.86	4.29	0.82	4.38	0.78	4.42	1.24
รวม	3.73	0.88	3.74	1.10	3.85	0.84	4.00	0.93	3.89	0.91

ตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	9.730	4	2.432	16.858	0.000*
	ภายในกลุ่ม	54.831	380	0.144		
	รวม	64.561	384			
ด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	1.666	4	0.417	2.810	0.025
	ภายในกลุ่ม	56.349	380	0.148		
	รวม	58.016	384			
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	1.051	4	0.263	1.799	0.128
	ภายในกลุ่ม	55.510	380	0.146		
	รวม	56.561	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.149	4	1.037	7.155	0.051
	ภายในกลุ่ม	55.563	380	0.146		
	รวม	59.712	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.20 พบว่า เกษตรกรที่ใช้วงเงินในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าเกษตรกรที่ใช้วงเงินในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้งต่างก็มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ ด้านผลกระทบด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.21 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินค้าเชื่อมโยงเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินค้าเชื่อมโยงเกษตรกร

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	1-3 เดือน (N = 29)		4-6 เดือน (N = 48)		7-9 เดือน (N = 21)		10-12 เดือน (N = 276)		มากกว่า 12 เดือน (N = 20)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินค้าเชื่อมโยงเกษตรกร	3.86	1.05	3.87	0.89	3.93	0.75	4.18	0.68	3.81	0.41
ด้านพฤติกรรมการใช้บัตรสินค้าเชื่อมโยงเกษตรกร	3.30	0.91	3.26	1.38	3.14	1.39	2.91	1.24	3.88	1.23
ด้านผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินค้าเชื่อมโยงเกษตรกร	4.23	0.90	4.05	1.51	3.88	0.79	4.42	0.64	4.05	0.67
รวม	3.80	0.95	3.73	1.26	3.65	0.98	3.84	0.85	3.91	0.77

ตาราง 4.22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	36.230	4	9.057	7.507	0.000*
	ภายในกลุ่ม	458.461	380	1.206		
	รวม	494.691	384			
ด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	26.405	4	6.601	7.884	0.000*
	ภายในกลุ่ม	318.192	380	0.837		
	รวม	344.597	384			
ด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	ระหว่างกลุ่ม	11.753	4	2.938	1.923	0.006
	ภายในกลุ่ม	580.496	380	1.528		
	รวม	592.249	384			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	24.796	4	6.198	5.771	0.002*
	ภายในกลุ่ม	452.383	380	1.190		
	รวม	477.179	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.22 พบว่า เกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์พบว่าเกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรต่างก็มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยเจฟเฟ้ (Scheffé) ดังตาราง 4.23

ตาราง 4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	\bar{X}	1-3	4-6	7-9	10-12	มากกว่า 12 เดือน
		เดือน	เดือน	เดือน	เดือน	
		3.80	3.73	3.65	3.84	3.91
1-3 เดือน	3.80	-	-0.07*	-0.15*	0.04*	0.11
4-6 เดือน	3.73	-	-	-0.08*	0.11	0.18
7-9 เดือน	3.65	-	-	-	0.19	0.07
10-12 เดือน	3.84	-	-	-	-	
มากกว่า 12 เดือน	3.91	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรภายใน 1-12 เดือน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติต่ำกว่าเกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรมากกว่า 12 เดือน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. ศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ขนาดประชากรที่ศึกษาคือ ผู้มีบัตรสินเชื่อเกษตรกรทั้งหมดในอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10,565 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เกษตรกรที่ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 385 คน แบบสอบถามได้รับกลับคืนมาจำนวน 385 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
3. ศึกษาพฤติกรรมการ ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
4. ศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการ ใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. เกษตรกรมีทัศนคติต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมเกษตรกรมีทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อ

บัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านทัศนคติเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร อยู่ในระดับมาก

2. เกษตรกรมีพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. เกษตรกรมีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายเงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการเปรียบเทียบแบบสอบถามจากความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกสถานภาพอายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพการเกษตรหลัก อายุ การเป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินที่ได้รับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร มีดังนี้

5.1 อายุที่แตกต่างกันความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.2 สถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.4 อาชีพการเกษตรหลักในปัจจุบันที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.5 อายุการเป็นลูก้าธนาคาร ธ.ก.ส. ที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.6 เกษตรกรที่ได้รับการอนุมัติวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกรที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

5.7 เกษตรกรที่ใช้วงเงินในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.8 เกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ทราบพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในชีวิตประจำวันและต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตในแต่ละครั้ง ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เกษตรกรมีทัศนคติมีต่อบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และมีพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบัตรสินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกรมีความสะดวกและเอื้อต่อพฤติกรรมในการใช้จ่ายของเกษตรกรได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของรัชชัย ทิพย์สุน (2548 : 81 – 85) ที่ได้ทำวิจัยทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรของ ผู้ใช้บริการบัตรเครดิต ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการบัตรเครดิตมีทัศนคติต่อบัตรเครดิตอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติด้านการยอมรับในระดับสูง

2. เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร ที่มีต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรในอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเกษตรกรได้ตระหนักถึงผลกระทบของบัตรสินเชื่อเกษตรกรในด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินออม ทรัพย์สิน และหนี้สินเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านการอำนวยความสะดวกที่บัตรสินเชื่อเกษตรกร ทำให้สามารถรับสินค้าได้ทันที ไม่ต้องรอทำสัญญา ไม่ต้องเสียค่าเดินทาง นอกจากนี้แล้วบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกษตรกรมีการวางแผนการออมในการทำการเกษตรได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ชิดชนก แสนป้อ (2556 : 67 – 73) การศึกษาผลการดำเนินงาน โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรในพื้นที่อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในตัวโครงการอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ในเรื่องขั้นตอนการขออนุมัติวงเงินสินเชื่อ ด้านการให้บริการ ความสะดวกรวดเร็ว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกษตรกรได้รับประโยชน์จากโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร ในเรื่องการแบ่งเบาภาระทางการเงิน อยู่ในระดับมาก ส่วนความประสงค์เพิ่มเติมเชิงนโยบายของรัฐบาลที่เกษตรกรในพื้นที่ต้องการ คือ ต้องการให้รัฐบาลเพิ่มเติม ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ ขยายสิทธิ์การใช้บัตรกับสินค้าทุกชนิดรวมถึงค่าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ด้วย ให้เพิ่มจำนวนร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการให้กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และรัฐบาลควรขยายกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้ครอบคลุมทุก ๆ ประเภทการผลิต เช่น ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง และเกษตรกรประเภทการผลิตอื่น ๆ เพื่อให้เกษตรกรทุกประเภทได้รับความช่วยเหลือ และสอดคล้องกับ สาริต วงศ์อนันตนนท์ (2555 : ก) ที่กล่าวถึงโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรว่า โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรหรือบัตรเครดิต ชาวนา ที่สามารถทำให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ไม่ต้องไปกู้เงินจากนอกระบบมาลงทุน

3. เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติในด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากวิถีการดำเนินชีวิตของเกษตรกร เพศชายเป็นผู้นำครอบครัวและมีหน้าที่หารายได้ให้แก่ครอบครัวเป็นหลัก ส่วนเพศหญิงนั้นจะมีหน้าที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน จากการวิจัยจึงทำให้เพศชายมีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติในด้านพฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ทิพย์สุน (2548 : 81 – 85) ได้ทำวิจัยทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรของผู้ใช้บริการบัตรเครดิต ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดชลบุรี จำนวนผู้ใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด

(มหาชน) ในจังหวัดชลบุรี 9,794 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 381 คน ผลการวิจัย พบว่า เพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่อำเภอกระดังงะ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพการเกษตรหลัก อายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้ง มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เนื่องจากทุกอายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพการเกษตรหลัก อายุการเป็นลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส. ตลอดจนวงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิตต่อครั้งไม่ส่งผลต่อความคิดเห็น และพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ถ้าเกษตรกรมีวินัยในการใช้บัตรสินเชื่อ และใช้บัตรสินเชื่อตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ธวัชชัย ทิพย์สุน (2548 : 81 - 85) ได้ทำวิจัยทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรของผู้ใช้บริการบัตรเครดิต ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการบัตรเครดิตมีทัศนคติต่อบัตรเครดิตอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติด้านการยอมรับในระดับสูง มีทัศนคติด้านความสะดวกความจำเป็นและทัศนคติ ด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ให้บริการบัตรเครดิตมีพฤติกรรมการใช้จ่ายบัตรเครดิตอยู่ในระดับปานกลาง มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการด้านร่างกายสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตใจ และด้านสังคม ทั้งนี้ปัจจัยด้านอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพและรายได้มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต และปัจจัยด้านเพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต ปัญหาที่ผู้ให้บริการบัตรเครดิตธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดชลบุรี ที่พบมากที่สุดคือ แลบนแม่เหล็กบนบัตรเสีย การคิดค่าธรรมเนียมและการปฏิเสธจากร้านค้าในการรับบัตรเครดิต ซึ่งผลจากการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการบัตรเครดิตมีทัศนคติและพฤติกรรมต่อบัตรเครดิตในระดับปานกลาง ถือว่าบัตรเครดิตมีประโยชน์ในเชิงบวก ส่วนเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกร และเกษตรกรที่ชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นและระดับการปฏิบัติ โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 นั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการได้รับวงเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีจำนวนแตกต่างกัน ส่งผลให้เกษตรกรชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกันตามจำนวนเงินที่ได้รับ เช่น ถ้าได้รับการอนุมัติวงเงินที่มาก ก็จะทำให้ระยะเวลาในการชำระคืนหนี้บัตรสินเชื่อยาวนานกว่าเกษตรกรที่ได้รับการอนุมัติวงเงินน้อยกว่า

จากข้อเท็จจริงของผลการวิจัยผู้ถือบัตรเครดิตต้องรู้จักใช้บัตรเครดิตให้เป็น โดยมีแนวทางแนะนำเพื่อการใช้บัตรเครดิตให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดแก่ผู้ใช้ โดยผู้ให้จะต้องจ่ายให้ตรงเวลา

เพื่อรักษาเครดิตที่มีให้คืออยู่เสมอ และไม่ต้องกังวลต่อการถูกติดตามทวงหนี้ ที่สำคัญเมื่อจ่ายชำระตรงเวลาทำให้ไม่ต้องมีการะคอกเบี้ยจ่าย และจ่ายให้เต็มจำนวน ถึงแม้ว่าบัตรเครดิตจะให้เราจ่ายขั้นต่ำเพียงร้อยละ 10 ของยอดใช้จ่าย แต่การจ่ายเต็มจำนวนหนี้ที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดจะช่วยให้มีวินัยในการใช้จ่ายบัตร และไม่ต้องเสียดอกเบี้ยแพง ๆ เพราะดอกเบี้ยจะเริ่มคิดตั้งแต่วันที่มีการบันทึกยอดใช้จ่ายไม่ใช่คิดตั้งแต่วันที่ครบกำหนด ซึ่งหลายคนเข้าใจผิดกัน ที่สำคัญบริษัทเจ้าของบัตรยังคิดดอกเบี้ย ทุกวันจนกว่าจะปิดหนี้บัตรเครดิตทั้งหมดด้วย ตลอดจนไม่ใช้จ่ายเกินความสามารถในการชำระ แม้ว่าบัตรเครดิตจะให้วงเงินในการจับจ่ายจำนวนมากก็อย่าได้เผลอใจใช้จ่ายเต็มตามวงเงินที่ได้รับควรใช้จ่ายตามความจำเป็นและพอดี แนะนำว่าทุกครั้งที่อยู่บัตรเครดิตให้กันเงินในจำนวนเท่ากับที่ใช้จ่าย ทำให้มั่นใจว่า จะมีเงินจ่ายคืน ที่สำคัญยังแสดงถึงวินัยในการใช้จ่ายอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อการนำไปใช้ประโยชน์

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์สำหรับธนาคารหรือสถาบันการเงินสามารถนำไปใช้ดังต่อไปนี้

- 1.1 ธ.ก.ส. ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกรในด้านต่างๆ รวมถึงการแจกกู้มือในการใช้งาน การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์
- 1.2 ขยายร้านค้าที่สามารถใช้บัตรสินเชื่อให้มากขึ้น ตลอดจนเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้บัตรสินเชื่อเกษตรกรสามารถใช้ได้กับสินค้าทุกชนิด เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้บริโภคในการใช้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เช่น ในด้านการให้ความรู้ในขั้นตอนการใช้สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการ อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น
- 2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเหตุจูงใจของลูกค้าในการเลือกใช้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกรลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และกลุ่มลูกค้ารายภาคเพื่อมาใช้ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบกับการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อวางแผนการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จในด้านบัตรสินเชื่อเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2.3 ควรมีการศึกษานโยบายของผู้ให้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยวิจัยเป็นรายภาค เพื่อจะทำให้

ทราบถึงปัญหาของผู้ใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการแก้ปัญหาบัตรสินเชื่อ
เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ลูกค้าในแต่ละภาคต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุงเทพมหานคร. (2552). ร้านอาหารสีฟ้า. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2557 จาก
<http://www.bangkokbiznews.com/home/news/>
- ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา และ วินัส อัสวสิทธิถาวร. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ว่างอักษร.
- กัญญา กุณฑิกาญจน์. (2550). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น. เชียงใหม่ : โครงการตำรา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จริยา กัทรธีรานันท์. (2551). ปัญหาหนี้เสียของสถาบันการเงินช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ. ปัญหาพิเศษ
ร.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรยาพร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดเคชั่น
- ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์. (2548). พฤติกรรมผู้บริโภค : เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา 217361.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชิดชนก แสนป้อ. (2556). รายงานวิจัย เรื่องผลการดำเนินงานโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร ใน
พื้นที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉงลักษณ์ จารุวัฒน์. (2556). การบริหารการตลาดและองค์กรยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
เนชั่นบุ๊ค.
- ฉรากร แสงมณี. (2551). พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต กรณีศึกษา : รูปแบบการใช้ จ่ายผ่าน
บัตรเครดิตที่ก่อให้เกิดหนี้และวิธีการจัดการหนี้บัตรเครดิต. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.
(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โคม วิศิษฎ์สรอรรถ และคณะ. (2557). ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับแก้ไขสมบูรณ์.
กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.
- เดือนใจ ทองดี. (2549). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบออนไลน์ (e-Learning) กับการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและ
การสอน). จะเขิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- รัชชัญญ พุทธรประสาท. (2544). ศึกษาถึงพฤติกรรมและการใช้ปัจจัยในการซื้อสินค้าของผู้บริโภค
ในศูนย์ค้าปลีกวัสดุก่อสร้างครบวงจรโฮมเวิร์ค. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (บริหารทั่วไป).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ธวัชชัย ทิพย์สุน. (2548). ทักษะคติและพฤติกรรมการใช้บัตรของผู้ใช้บริการบัตรเครดิตธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. ผลการดำเนินงานบัตรสินเชื่อเกษตรกร. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2557 จาก <http://www.baac.or.th/content-report.php>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยงค์ กุศิริสิน. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพฑูริศ เอกจริยกร. (2554). ปัญหาหนี้ในระบบในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พฤษ์สรณ์ สุทธิไชยเมธี. (2556). เศรษฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พัชรา ดันดีประภา. (2553). “ความคิดเห็นต่อจริยธรรมในการขายของนักศึกษา นักวิชาการและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการขาย”, วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 12(1) : 79 – 90.
- มารยาท โยทองยศ. (2556). ทักษะคติต่อธนาคาร ส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรม การเลือกใช้บริการผลิตภัณฑ์การเงิน : กรณีศึกษาผู้ใช้บริการธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักงานใหญ่. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เยาวเรศ ทับพันธุ. (2549). เศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รวินท์ ลีละพัฒนนะ. (2555). กฎหมายมหาชนเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2557). การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการพัฒนา. กรุงเทพฯ: บทพิชการพิมพ์.
- รัชชชนก กนิษฐ์สุด. (2537). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงสินค้าและบริการด้วยบัตรเครดิตของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน). ภาคนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์เพื่อการบริหาร). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ลักษณ์ เสงี่ยมจิต. (2542). ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการดำเนินนโยบายสร้างทางหลวงพิเศษ (มอเตอร์เวย์) ที่มีต่อชุมชนข้างทาง : ศึกษากรณีทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 สายกรุงเทพฯ-ชลบุรีสายใหม่. ปัญหาพิเศษ ปร.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วงแห สิริวานิช. (2529). การนำนวัตกรรมเข้าสู่วงการธุรกิจ : ศึกษากรณีภาชนะโพลีสไตรีนโฟม. วิทยานิพนธ์ ว.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เวชยันต์ ออบมาสุ่ย. (2556). “การจัดการปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่มีบัตรสินเชื่อเกษตรกรภายใต้โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร : กรณีศึกษา อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”, วารสารวิจัยและส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 31(1) : 62 – 70.
- วิทยากร เชียงกุล. (2557). ปัดกวาดประเทศไทย ก้าวอย่างอิกยาวไกล. กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์.
- วัลลภ ปินตา. (2545). สภาพเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรออมทอง จำกัด อำเภอจอมทองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม (เทคโนโลยีการเกษตร). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศูนย์วิจัยเอแบคชนวัตกรรมทางสังคมการจัดการและธุรกิจ. (2554). โครงการดัชนีความรู้รักผู้บริโภค ประจำปี 2554. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2557 จาก www.abacpolldata.au.edu.
- ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ. (2550). พฤติกรรมการใช้จ่ายและความคิดเห็นเกี่ยวกับหนี้บัตรเครดิตของประชาชน. รายงานบทความทางเศรษฐกิจ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สนิท สนั่นศิลป์. (2555). คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบคำพิพากษาศาลฎีกา. กรุงเทพฯ : สุทรไพศาล.
- สิทธิ์ ชีรสรณ์. (2552). การตลาด : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตีปภาส พรสุขสว่าง. (2553). เศรษฐศาสตร์ตลาดการเงินและสถาบันการเงิน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาพร พลนิกร. (2548). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : โฮลิสติก พับลิชชิ่ง.
- สุรัช คมพจน์. (2555). “การจัดวางทฤษฎีพิพากษ์สังคมบนฐานของการกระทำและเหตุผลเชิงสื่อความ : ศาสตร์เชิงปรับโครงสร้างและกระทำทางสังคม การวิพากษ์เหตุผลเชิงการ หน้าที่นิยมและโลกปฏิบัติสัมพันธ์ของชีวิตกับระบบ”, วารสารรัฐศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 33 (3) : 167 – 229.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2548). การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2552). รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของคนในประเทศ
จำแนกตามภาคและจังหวัด. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2552). เศรษฐศาสตร์น่ารู้. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2557 จาก
<http://www.fpo.go.th/s-1/Source/ECO/ECO0.htm>
- สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. (2551). โครงการศึกษาความเสี่ยงและความคุ้มครองทาง
สังคมสำหรับแรงงานนอกระบบในประเทศไทย ทางเลือกสำหรับรูปแบบการออมและการ
ออมเพื่อการเกษียณอายุ. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2557 จาก
<http://www.fpo.go.th/FPO/index2.php?mod=Category&file=categoryview&category>
- โสภณรัตน์นกร. (2551). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วน และบริษัท.
พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.
- สาธิต วงศ์อนันต์นนท์. (2555). มหาอุทกภัยไทย 2554 กับผลกระทบต่อเศรษฐกิจ. สืบค้นเมื่อ
27 มิถุนายน 2557 จาก <http://library.senate.go.th/>.
- อศุสย์ จาตุรงคกุล. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : วิรัตน์เอ็ดดูเคชั่น.
- Engle, J.F. , Blackwell, R.D. , & Miniard, P.W. (1993). **Consumer Behavior**. 6th ed. Hinsdale,
Illinois : The Dryden Press.
- Hoyer, W. D. & Macinnis, D. J. (1997). **Consumer Behavior**. Boston : Houghton Mifflin.
- Harrod, R.K, & Domar, P. (1949). **Participation in organization activities in Selected
Kentucky localities**. New York : Mcmillan.
- Kotler, P. (1997). **Marketing management : analysis, planning, implementation and control**.
9th ed. New Jersey : A simon and Schuster Company.
- Loudon, D & Bitta, A. (1988). **Consumer Behavior: Concepts and Applications**. 3rd ed. New
York : McGraw Hill.
- Mowen, J. C. & Minor, M. (1998). **Consumer Behavior**. 5th ed. New Jersey : Prentice-Hall.
- Peter J. P. & Olsenm JC. (1990). **Consumer Behavior and Marketing Strategy** . 2nd ed.
Homewood, Illinois : Richard D. Irwin.
- Planicl, J.W. (1998). **Business Roundtable discusses corporate governance**. Research in
Education. 3rd ed. New Jersey : Pretice Hall, Inc.
- Schiffiman, L. G. & Kanuk, L.L. (1997). **Consumer Behavior**. 6th ed. New Jersey : Prentice-Hall.
- Solomon, M. R. (1997). **Consumer Behavior**. 3rd ed. New Jersey : Prentice-Hall International.

- Schuster, E.M. (1987). A study of local school long range planning presses in the Archdiocese of Chicago in **Dissertation Abstracts International**. Vol. 48 : 277 – A.
- Litvinoff S, L.J. (2009). Managing adoption barriers in integrated banking services in **Journal of Services Marketing**. 23 (7) : 508 – 516.
- Yamane, T. (1970). **Statistic : An Introductory Analysis**. Tokyo : Harper International Edition.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๓/ ๖๓๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๓๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินทิพย์ พิมพ์กัณฑ์

ด้วย นายสมศักดิ์ ฑะรารักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา รักการศิลป์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๓ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๑๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์

ด้วย นายสมศักดิ์ ทะระรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตเชิงเกษตรกรและผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรเครดิตเชิงเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา รักการศิลป์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๓ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๑๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจักรดลย์ ศรีสุวรรณตรี

ด้วย นายสมศักดิ์ ทะรารัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา รักการศิลป์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๓ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การศึกษาพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร

และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีความประสงค์ที่จะทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกร พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร และผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรของท่านคำตอบของท่านจะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาถึง ทัศนคติพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรและพฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ด้วยด้วยความเป็นจริง คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่าน โดยผู้วิจัยจะเก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับและใช้เพื่อการศึกษาวิจัย โดยจะประมวลผลนำเสนอในภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น คำตอบของท่านมีผลอย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ จึงขอความกรุณาท่านให้ตอบคำถามทุกข้อ และขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

2. แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม 3 ด้าน

ด้านที่ 1 ทัศนคติต่อการใช้บัตรสินเชื่อ

ด้านที่ 2 พฤติกรรมการใช้บัตรสินเชื่อของเกษตรกร

ด้านที่ 3 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

นายสมศักดิ์ ฑะรารักษ์

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโดยทำเครื่องหมาย

✓ ในช่องคำตอบ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 20 – 30 ปี 2. 31 – 40 ปี
 3. 41 – 50 ปี 4. ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพทางครอบครัว

1. โสด 2. สมรส/อยู่ด้วยกัน
 3. หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

1. ไม่ได้รับการศึกษา 2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษาตอนต้น 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 5. ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา 6.ปริญญาตรีขึ้นไป

5. อาชีพการเกษตรหลักของท่านในปัจจุบัน

1. ทำนา 2. ทำสวน
 3. ทำไร่ 4. เพาะเห็ด
 5. ปศุสัตว์ 6. ประมง

6. อายุการเป็นลูกค้านานการ ธ.ก.ส.

1. อายุ 1-3 ปี 2. อายุ 4-6 ปี
 3. อายุ 7-9 ปี 4. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

7. วงเงินที่ไดรับอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกร

1. จำนวน 5,000 – 10,000 บาท 2. จำนวน 10,001 – 20,000 บาท
 3. จำนวน 20,001 – 30,000 บาท 4. จำนวน 30,001 – 40,000 บาท
 5. จำนวน 40,001 – 50,000 บาท

8. วงเงินที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตในฤดูกาลผลิต ต่อครั้งเป็นจำนวนเงินเท่าใด

1. จำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท 2. จำนวน 10,001-20,000 บาท
 3. จำนวน 20,001 – 30,000 บาท 4. จำนวน 30,001 – 40,000 บาท
 5. จำนวน 40,001 – 50,000 บาท

9. ในการชำระคืนหนี้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร ท่านชำระคืนภายหลังจากใช้บัตรเครดิตเชื่อแล้วกี่เดือน

1. ภายใน 1 – 3 เดือน 2. ภายใน 4 – 6 เดือน
3. ภายใน 7 – 9 เดือน 4. ภายใน 10 – 12 เดือน
5. มากกว่า 12 เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร

ด้านที่ 1 ทักษะคิดของเกษตรกรต่อการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร

คำชี้แจง : ท่านมีทัศนคติต่อการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรอย่างไร ให้ทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับความคิดเห็นต่อการใช้บัตรเครดิตเชื่อ

- 5 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรทำให้ผู้คนใช้จ่ายฟุ่มเฟือยขึ้น					
2	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรลดการเป็นหนี้ในระบบ					
3	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรทำให้คนใช้เงินเกินกว่ารายได้ที่มี					
4	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรทำให้เป็นการก่อหนี้ในอนาคต					
5	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจขยายตัวดีขึ้น					
6	ปัจจุบันความนิยมในการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น					
7	ร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนนิยมรับบัตรเครดิตเชื่อเกษตรกร					
8	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้ท่านสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้รวดเร็วขึ้น					
9	บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกสบายในการซื้อสินค้าและบริการ					

ข้อ	ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	บัตรเครดิตเชื่อกะตกรทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดีขึ้น					
11	การถือและใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรทำให้ท่านรู้สึกปลอดภัยกว่าการใช้เงินสด					
12	บัตรเครดิตเชื่อกะตกรทำให้กะตกรได้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพกว่าเดิม					

ด้านที่ 2 พฤติกรรมในการใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกร

คำชี้แจง : ท่านมีพฤติกรรมในการใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรอย่างไร ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

ระดับพฤติกรรมในการใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกร

- 5 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อเมล็ดพันธุ์					
2	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อเคมีการกะตกร					
3	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อปุ๋ย					
4	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง					
5	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อข้าวสาร					
6	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อกับร้านค้าท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียน					
7	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อกับร้านสหกรณ์					
8	ท่านใช้บัตรเครดิตเชื่อกะตกรซื้อกับร้านสหกรณ์การกะตกรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.(สกค.)					

ด้านที่ 3 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

คำชี้แจง : ท่านได้รับผลกระทบของบัตรสินเชื่ออย่างไร โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบต่อไปนี้

ระดับความคิดเห็นผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

- 5 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น					
2	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น					
3	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตลดลง เพราะประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง					
4	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านสะดวกสบายในการใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับการทำสัญญาแบบเดิม					
5	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้สามารถรับสินค้าได้ทันทีไม่ต้องรอทำสัญญาไม่ต้องเสียค่าเดินทาง					
6	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีเงินออมเพิ่มขึ้น					
7	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น					
8	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ท่านมีหนี้สินเพิ่มขึ้น					
9	ท่านคิดว่าอัตราดอกเบี้ยจากโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรน้อยกว่าดอกเบี้ยในการทำสัญญาแบบเดิม					
10	ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้หนี้สินเกษตรกรยังมีหนี้สินอยู่เหมือนเดิมเพราะเปลี่ยนจากหนี้ที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาเงินในระบบเดิมมาเป็นหนี้บัตรเครดิตสินเชื่อเกษตรกร					

ขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาความสอดคล้องด้านเนื้อหาของแบบทดสอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของการพิจารณาให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 1 เมื่อแน่ใจว่า เนื้อหาที่ต้องการสอบถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า เนื้อหาที่ต้องการสอบถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1 เมื่อแน่ใจว่า เนื้อหาที่ต้องการสอบถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม คะแนน	เฉลี่ย	การ แปลผล
	1	2	3			
ด้านที่ 1 ทักษะคติของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร						
1. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ผู้คนใช้จ่าย ฟุ่มเฟือยขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2. บัตรสินเชื่อเกษตรกรลดการเป็นหนี้ นอกระบบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้คนใช้เงิน เกินกว่ารายได้ที่มี	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เป็นการก่อ หนี้ในอนาคต	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
5. บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้ เศรษฐกิจขยายตัวดีขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6. ปัจจุบันความนิยมในการใช้บัตร สินเชื่อเกษตรกรเพื่อซื้อสินค้าและ บริการเพิ่มมากขึ้น	+1	0	+1	2.00	0.67	ใช้ได้
7. ร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนนิยมรับบัตร สินเชื่อเกษตรกร	+1	0	+1	2.00	0.67	ใช้ได้
8. บัตรสินเชื่อเกษตรกรมีส่วนช่วยให้ ท่านสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้ รวดเร็วยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม คะแนน	เฉลี่ย	การ แปลงผล
	1	2	3			
9. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกิดความ สะดวกสบายในการซื้อสินค้าและ บริการ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
10. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้สามารถ วางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
11. การถือและใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ทำให้ท่านรู้สึกปลอดภัยกว่าการใช้เงิน สด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
12. บัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้เกษตรกร ได้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพกว่าเดิม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 พฤติกรรมในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร						
1. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อ เมล็ดพันธุ์	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อเคมี การเกษตร	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อปุ๋ย	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อน้ำมัน เชื้อเพลิง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
5. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อ ข้าวสาร	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อกับ ร้านค้าท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
7. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อกับ ร้านสหกรณ์	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
8. ท่านใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรซื้อกับ ร้านสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม คะแนน	เฉลี่ย	การ แปลผล
	1	2	3			
ด้านที่ 3 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร						
1. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตลดลงเพราะ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ ท่านสะดวกสบายในการใช้จ่ายเมื่อ เปรียบเทียบกับการทำสัญญาแบบเดิม	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ สามารถรับสินค้าได้ทันทีไม่ต้องรอ ทำสัญญาไม่ต้องเสียค่าเดินทาง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ ท่านมีเงินออมเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
7. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ ท่านมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
8. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ ท่านมีหนี้สินเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
9. ท่านคิดว่าอัตราดอกเบี้ยจากโครงการ บัตรสินเชื่อเกษตรกรน้อยกว่าดอกเบี้ย ในการทำสัญญาแบบเดิม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม คะแนน	เฉลี่ย	การ แปลผล
	1	2	3			
10. ท่านคิดว่าบัตรสินเชื่อเกษตรกรทำให้ หนี้สินเกษตรกรยังมีหนี้สินอยู่ เหมือนเดิมเพราะเปลี่ยนจากหนี้ที่ เกิดขึ้นจากการทำสัญญากู้เงินในระบบ เดิมมาเป็นหนี้บัตรเครดิตสินเชื่อ เกษตรกร	+1	+1	-1	2.00	0.67	ใช้ได้

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - สกุล	นายสมศักดิ์ ฑะรัมย์
วัน เดือน ปีเกิด	28 มิถุนายน 2514
สถานที่เกิด	อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่	315 หมู่ 3 ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้จัดการสาขา
สถานที่ทำงาน	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขานางรอง เลขที่ 779 – 785 ถนนโชคชัย – เฉลิมสุข ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2527 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกสิงห์ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2530 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2533 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2537 วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2559 เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์